

Tirsdag den 29. maj 2018 (D)

103. møde

Tirsdag den 29. maj 2018 kl. 11.00

Dagsorden

1) TALE VED FOLKETINGETS FORMAND I ANLEDNING AF MARKERINGEN AF 100-ÅRET FOR FOLKETINGET PÅ DET TREDJE CHRISTIANSBORG.

2) Spørgsmål om ændret orlov til folketingsmedlem Jakob Engel-Schmidt (V).

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 25 [afstemning]: Forespørgsel til sundhedsministeren om omskæring.

Af Kirsten Normann Andersen (SF) og Jacob Mark (SF). (Anmeldelse 16.03.2018. Fremme 20.03.2018. Forhandling 25.05.2018. Forslag til vedtagelse nr. V 66 af Stine Brix (EL) og Kirsten Normann Andersen (SF). Forslag til vedtagelse nr. V 67 af Flemming Møller Mortensen (S), Liselott Blixt (DF), Jane Heitmann (V), Marlene Borst Hansen (RV) og Brigitte Klintskov Jerkel (KF)).

4) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 27 [afstemning]: Forespørgsel til ældreministeren om at opnå mærkbare forbedringer i ældres mentale sundhed.

Af Pernille Schnoor (ALT) og Carolina Magdalene Maier (ALT). (Anmeldelse 23.03.2018. Fremme 03.04.2018. Forhandling 24.05.2018. Forslag til vedtagelse nr. V 60 af Annette Lind (S), Stine Brix (EL), Pernille Schnoor (ALT), Marlene Borst Hansen (RV) og Kirsten Normann Andersen (SF). Forslag til vedtagelse nr. V 61 af Jeppe Jakobsen (DF), Jane Heitmann (V), May-Britt Kattrup (LA) og Brigitte Klintskov Jerkel (KF)).

5) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 31 [afstemning]: Forespørgsel til ministeren for offentlig innovation om udvikling af den statslige sektors personalepolitik.

Af Jacob Mark (SF) og Kirsten Normann Andersen (SF). (Anmeldelse 20.04.2018. Fremme 24.04.2018. Forhandling 24.05.2018. Forslag til vedtagelse nr. V 62 af Kirsten Normann Andersen (SF), Christine Antorini (S), Jette Gottlieb (EL), Josephine Fock (ALT) og Martin Lidegaard (RV). Forslag til vedtagelse nr. V 63 af Dennis Flydtkjær (DF), Martin Geertsen (V), Henrik Dahl (LA) og Rasmus Jarlov (KF)).

6) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 33 [afstemning]: Forespørgsel til statsministeren om rigsfællesskabets muligheder og udfordringer.

Af Marcus Knuth (V), Karin Gaardsted (S), Henrik Brodersen (DF), Christian Juhl (EL), Carsten Bach (LA), Roger Courage Matthisen (ALT), Martin Lidegaard (RV), Karsten Hønge (SF), Rasmus Jarlov

(KF), Magni Arge (T), Sjúrður Skaale (JF), Aaja Chemnitz Larsen (IA) og Alega Hammond (NQ) m.fl.

(Anmeldelse 25.04.2018. Omtryk 30.04.2018. Fremme 02.05.2018. Forhandling 25.05.2018. Forslag til vedtagelse nr. V 64 af Marcus Knuth (V), Karin Gaardsted (S), Christian Juhl (EL), May-Britt Kattrup (LA), Roger Courage Matthisen (ALT), Martin Lidegaard (RV), Karsten Hønge (SF), Rasmus Jarlov (KF), Aaja Chemnitz Larsen (IA), Aleqa Hammond (UFG), Magni Arge (T) og Sjúrður Skaale (JF). Forslag til vedtagelse nr. V 65 af Henrik Brodersen (DF)).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om tilgængelighed af offentlige organers websteder og mobilapplikationer.

Af ministeren for offentlig innovation (Sophie Løhde). (Fremsættelse 11.01.2018. 1. behandling 18.01.2018. Betænkning 12.04.2018. 1. del af 2. behandling 19.04.2018. Tilføjelse til betænkning 17.05.2018. Fortsættelse af 2. behandling 22.05.2018).

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 162:

Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Sagsbehandlingsfrister for hjemviste sager, pligt til tydelig offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister på kommunens hjemmeside og pligt til at behandle danmarkskortet over omgørelsesprocenter på et møde i kommunalbestyrelsen).

Af børne- og socialministeren (Mai Mercado).

(Fremsættelse 28.02.2018. 1. behandling 20.03.2018. Betænkning 17.05.2018. 2. behandling 22.05.2018).

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 163:

Forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister. (Udvidelse af kredsen af personer, som kan tildeles særlig adressebeskyttelse).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille).

(Fremsættelse 28.02.2018. 1. behandling 10.04.2018. Betænkning 17.05.2018. 2. behandling 24.05.2018).

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 191:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven. (Bindende kommunale folkeafstemninger).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille)

(Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 12.04.2018. Betænkning 17.05.2018. 2. behandling 24.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 153:

Forslag til lov om ændring af byggeloven. (Henlæggelse af afgørelseskompetencer vedrørende brandmæssige forhold til § 60-selskaber, pristalsregulering af byggesagsgebyr m.v.).

Af transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen).

1

(Fremsættelse 28.02.2018. 1. behandling 20.03.2018. Betænkning 17.05.2018. 2. behandling 22.05.2018).

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 206:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Finansiering af almene boliger med lån ydet på grundlag af statsgaranterede obligationer).

Af transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen). (Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 12.04.2018. Betænkning 17.05.2018. 2. behandling 22.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Ændringsforslag nr. 1-3 af 28.05.2018 til 3. behandling af Roger Courage Matthisen).

13) 3. behandling af lovforslag nr. L 184:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love. (Styrket indsats mod hvidvask m.v. i den finansielle sektor, indførelse af nye former for alternative investeringsfonde, ændring af grænsen for prospektpligt m.v.).

Af erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 14.03.2018. 1. behandling 20.03.2018. Betænkning 17.05.2018. 2. behandling 22.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Ændringsforslag nr. 1-4 af 24.05.2018 til 3. behandling af erhvervsministeren (Brian Mikkelsen)).

14) 3. behandling af lovforslag nr. L 198:

Forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild. (Udvidelse af vindmølletestcentrene ved Høvsøre og Østerild).

Af erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 05.04.2018. Betænkning 17.05.2018. 2. behandling 24.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

15) 3. behandling af lovforslag nr. L 195:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Gennemførelse af den reviderede Eurodac-forordning vedrørende retshåndhævende myndigheders adgang til at foretage søgninger i Eurodac-systemet m.v.).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 04.04.2018. Betænkning 15.05.2018. 2. behandling 24.05.2018).

16) 3. behandling af lovforslag nr. L 196:

Forslag til lov om ændring af repatrieringsloven, integrationsloven, lov om sygedagpenge og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Styrkede incitamenter til at repatriere samt systematisk kommunal vejledningspligt).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 04.04.2018. Betænkning 15.05.2018. Ændringsforslag nr. 4 af 18.05.2018 uden for betænkning af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg). 2. behandling 24.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

17) 3. behandling af lovforslag nr. L 197:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om ændring af lov om planlægning. (Ophævelse af revisionsbestemmelser, forlængelse af udløbsbestemmelse og frist for domstolsprøvelse af frihedsberøvelse i en suspensionsperiode m.v.).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 11.04.2018. Betænkning 15.05.2018. 2. behandling 24.05.2018).

18) 3. behandling af lovforslag nr. L 199:

Forslag til lov om forberedende grunduddannelse.

Af undervisningsministeren (Merete Riisager).

(Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 17.04.2018. Betænkning 22.05.2018. 2. behandling 24.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

19) 3. behandling af lovforslag nr. L 200:

Forslag til lov om institutioner for forberedende grunduddannelse. Af undervisningsministeren (Merete Riisager).

(Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 17.04.2018. Betænkning 22.05.2018. 2. behandling 24.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

20) 3. behandling af lovforslag nr. L 201:

Forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (Kommunal indsats for unge under 25 år).

Af undervisningsministeren (Merete Riisager).

(Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 17.04.2018. Betænkning 22.05.2018. 2. behandling 24.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

21) 3. behandling af lovforslag nr. L 202:

Forslag til lov om ændring af avu-loven, lov om befordringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v., lov om Danmarks Evalueringsinstitut, lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, lov om individuel boligstøtte og forskellige andre love og om ophævelse af lov om erhvervsgrundudannelse m.v., lov om kombineret ungdomsuddannelse, lov om produktionsskoler og lov om Rådet for Ungdomsuddannelser. (Ændringer som følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v.).

Af undervisningsministeren (Merete Riisager).

(Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 17.04.2018. Betænkning 22.05.2018. Ændringsforslag nr. 12 af 23.05.2018 uden for betænkning af undervisningsministeren (Merete Riisager). 2. behandling 24.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

22) 3. behandling af lovforslag nr. L 146:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Organiseringen i Sundheds- og Ældreministeriet, oprettelse af Nationalt Genomcenter m.v.).

Af sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby).

(Fremsættelse 09.02.2018. 1. behandling 22.02.2018. Betænkning 15.05.2018. 2. behandling 22.05.2018. Tillægsbetænkning 24.05.2018).

23) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 55:

Forslag til folketingsbeslutning om stop for økonomisk støtte til det palæstinensiske selvstyre.

Af Claus Kvist Hansen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 22.12.2017. 1. behandling 13.03.2018. Betænkning 24.05.2018).

24) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 80:

Forslag til folketingsbeslutning om at erstatte Statens Kunstfond med seks regionale kunstfonde.

Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 01.03.2018. 1. behandling 10.04.2018. Betænkning 16.05.2018).

25) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 81:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af legatuddelinger under det danske kunststøttesystem.

Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 01.03.2018. 1. behandling 10.04.2018. Betænkning 16.05.2018).

26) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 84:

Forslag til folketingsbeslutning om lokale folkeafstemninger om kunst i det offentlige rum og omlægning af systemet med hædersvdelse.

Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 02.03.2018. 1. behandling 10.04.2018. Betænkning 16.05.2018).

27) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 100:

Forslag til beslutningsforslag om afbureaukratisering af kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet.

Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 20.03.2018. 1. behandling 20.04.2018. Betænkning 16.05.2018).

28) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 93:

Forslag til folketingsbeslutning om forsøg med frie a-kasser med dagpenge uden modkrav.

Af Torsten Gejl (ALT) m.fl.

(Fremsættelse 15.03.2018. 1. behandling 17.05.2018. Betænkning 23.05.2018).

29) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 112:

Forslag til folketingsbeslutning om virksomhedspraktik. Af Finn Sørensen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 23.03.2018. 1. behandling 17.05.2018. Betænkning 23.05.2018).

30) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 113:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af beskæftigelsesministerens ret til under særlige omstændigheder at godkende brug af den oprindelige kapital i Arbejdsmarkedets Feriefond.

Af Christian Juhl (EL) m.fl.

(Fremsættelse 23.03.2018. Omtrykt. 1. behandling 17.05.2018. Betænkning 23.05.2018).

31) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 114:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af ferieloven og af Arbejdsmarkedets Feriefonds vedtægter, så det igen bliver muligt at imødekomme ansøgninger om lån på gunstige vilkår til kulturelle institutioner, ferieboliger m.m.

Af Christian Juhl (EL) m.fl.

(Fremsættelse 23.03.2018. Omtrykt. 1. behandling 17.05.2018. Betænkning 23.05.2018).

32) Fortsættelse af 2. behandling af lovforslag nr. L 141:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Smidigere regler for bibeskæftigelse og frivilligt arbejde for udenlandske arbejdstagere m.v.)

Af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 07.02.2018. 1. behandling 01.03.2018. Betænkning 10.04.2018. 1. del af 2. behandling 17.05.2018. Tilføjelse til betænkning 22.05.2018. Ændringsforslag nr. 8 af 28.05.2018 uden for tilføjelsen til betænkningen af Sofie Carsten Nielsen (RV)).

33) 2. behandling af lovforslag nr. L 222:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 19.04.2018. 1. behandling 26.04.2018. Betænkning 24.05.2018).

34) 2. behandling af lovforslag nr. L 221:

Forslag til lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap.

Af børne- og socialministeren (Mai Mercado).

(Fremsættelse 18.04.2018. 1. behandling 04.05,2018. Betænkning 24.05.2018).

35) 2. behandling af lovforslag nr. L 207:

Forslag til lov om ændring af fusionsskatteloven. (Beskatning af løbende indtægter ved grænseoverskridende omstruktureringer).

Af skatteministeren (Karsten Lauritzen).

(Fremsættelse 23.03.2018. 1. behandling 08.05.2018. Betænkning 24.05.2018).

36) 2. behandling af lovforslag nr. L 227:

Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven og ligningsloven. (Højere skattefradrag for udgifter til forsøgs- og forskningsvirksomhed).

Af skatteministeren (Karsten Lauritzen).

(Fremsættelse 25.04.2018. 1. behandling 03.05.2018. Betænkning 24.05.2018).

37) 2. behandling af lovforslag nr. L 237:

Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven og forskellige andre love. (Justering af reglerne om fast driftssted ved investering via transparente enheder, beskatning af beløb vedrørende tilbagebetalte provisioner, EU-retlig tilpasning af reglerne vedrørende udenlandske pensionsinstitutters investeringer i fast ejendom og bestemmelser i momsloven om momsfritagelse for selvstændige grupper og justering af værnsregler, der sikrer beskatning af udbytter m.v.).

Af skatteministeren (Karsten Lauritzen).

(Fremsættelse 02.05.2018. 1. behandling 08.05.2018. Betænkning 24.05.2018).

38) 2. behandling af lovforslag nr. L 238:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven og personskatteloven. (Lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger m.v.).

Af skatteministeren (Karsten Lauritzen).

(Fremsættelse 02.05.2018. 1. behandling 08.05.2018. Betænkning 24.05.2018).

39) 2. behandling af lovforslag nr. L 123:

Forslag til lov om Vækstfonden.

Af erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 20.12.2017. 1. behandling 16.01.2018. Betænkning 24.05.2018).

40) 2. behandling af lovforslag nr. L 134:

Forslag til tatoveringslov.

Af sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby).

(Fremsættelse 31.01.2018. 1. behandling 08.02.2018. Betænkning 24.05.2018. Ændringsforslag nr. 10-13 af 28.05.2018 uden for betænkningen af sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby)).

41) 2. behandling af lovforslag nr. L 213:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Egenbetaling for tolkebistand).

Af sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby).

(Fremsættelse 23.03.2018. 1. behandling 19.04.2018. Betænkning 24.05.2018. Omtrykt).

42) 2. behandling af lovforslag nr. L 233:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. (Oprettelse af Styrelsen for Patientklager og ændrede registrerings- og gebyrregler for det risikobaserede tilsyn med behandlingssteder).

Af sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby).

(Fremsættelse 26.04.2018. 1. behandling 09.05.2018. Betænkning 22.05.2018).

43) 2. behandling af lovforslag nr. L 208:

Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Retsvirkninger af et foreløbigt forbud mod eller en opløsning af en forening).

Af justitsministeren (Søren Pape Poulsen).

(Fremsættelse 23.03.2018. 1. behandling 19.04.2018. Betænkning 24.05.2018).

44) 2. behandling af lovforslag nr. L 218:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige. (Ændring af revisionsbestemmelse).

Af justitsministeren (Søren Pape Poulsen).

(Fremsættelse 11.04.2018. 1. behandling 19.04.2018. Betænkning 24.05.2018).

45) 2. behandling af lovforslag nr. L 219:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Tildækningsforbud). Af justitsministeren (Søren Pape Poulsen).

(Fremsættelse 11.04.2018. 1. behandling 19.04.2018. Betænkning 24.05.2018).

46) 2. behandling af lovforslag nr. L 223:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Udskydelse af forældelsesfristen i visse sager om vold mod børn i hjemmet og skærpelse af straffen for gentagen simpel vold i nære relationer).

Af justitsministeren (Søren Pape Poulsen).

(Fremsættelse 25.04.2018. 1. behandling 04.05.2018. Betænkning 24.05.2018).

47) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 147:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af forretningsordenen for Folketinget. (Ændring af forskellige arbejdsformer og forretningsgange m.v.).

(Forslag som fremsat (i betænkning) 23.05.2018. Anmeldelse (i salen) 24.05.2018).

48) 1. behandling af lovforslag nr. L 240:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, erstatningsansvarsloven og medieansvarsloven. (Freds- og ærekrænkelser m.v.).

Af justitsministeren (Søren Pape Poulsen). (Fremsættelse 16.05.2018).

49) Forespørgsel nr. F 29:

Forespørgsel til justitsministeren om at forhindre, at personer offentliggør billeder og film fra ulykkessteder.

Af Liselott Blixt (DF) m.fl.

(Anmeldelse 11.04.2018. Fremme 13.04.2018).

50) Forespørgsel nr. F 30:

Forespørgsel til justitsministeren om at forhindre nysgerrige personer i at besværliggøre redningspersonalets og politiets arbejde ved ulykker.

Af Peter Kofod Poulsen (DF) m.fl.

(Anmeldelse 11.04.2018. Fremme 13.04.2018).

Kl. 11:00

Formanden (Pia Kjærsgaard): Mødet er åbnet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) TALE VED FOLKETINGETS FORMAND I ANLEDNING AF MARKERINGEN AF 100-ÅRET FOR FOLKETINGET PÅ DET TREDJE CHRISTIANSBORG.

Kl. 11:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):

I dag markerer vi, at det i går var 100 år siden, det første møde blev holdt på det nuværende tredje Christiansborg. Bygninger skaber folk, ligesom klæder skaber folk. Christiansborg har været en inspirerende ramme om det danske folkestyre i 100 år. Selv efter jeg har haft min gang herinde i 34 år, glæder jeg mig stadig hver dag over den her skønne bygning, når jeg går op ad hovedtrappen.

Christiansborg er et enestående hus med masser af finurligheder, kroge og trapper: vores dejlige mødesal og Vandrehallen med den dekorerede frise med de gamle danske ordsprog og fyndord. Når jeg besøger andre landes parlamenter, kan jeg ikke lade være med at sige til mig selv: Ja, ja, det er jo meget pænt, men det er i hvert fald ikke et slot. Der er altså ikke mange parlamentshuse i verden, der kan måle sig med vores – rige på historie og fra en tid, hvor der blev kælet for de bygningsmæssige detaljer.

Vi fejrer ikke bare mursten og mørtel i dag, men alle de aktiviteter, som bygningen har dannet ramme om i 100 år. Da Rigsdagen i 1918 vendte tilbage til Slotsholmen, var det tilbage til det sted, hvor Den Grundlovgivende Rigsforsamling havde udarbejdet den første grundlov. Det var her, Rigsdagen holdt sit første møde den 30. januar 1850. I 34 år nåede Rigsdagen at holde til på slottet, før det brændte. Efter branden flyttede Rigsdagen midlertidigt til Fredericiagade, men kom til at være der i 34 år.

Da Rigsdagen endelig i 1918 kunne flytte tilbage til Christiansborg, var der grund til at glæde sig over de nye lokaler, at forfatningskampen var slut, og at der var vedtaget en ny grundlov. Grundloven styrkede demokratiet, anerkendte parlamentarismen, afskaffede den privilegerede valgret og udvidede valgretten til også at omfatte kvinder og tjenestefolk.

Kong Christian X holdt festtalen ved åbningen i 1918 og opfordrede til samarbejde, fordi Rigsdagen under forfatningskampen i slutningen af 1800-tallet havde været præget af strid mellem Landstinget og Folketinget. Nu var der grund til at tænke nyt, og de nye rammer gav mulighed for et tættere sammenhold.

I 1918 lå den første verdenskrigs skygge over arbejdet. Datidens medlemmer havde grund til at minde hinanden om, at det var vigtigt at værne om demokratiet. Ved 25-årsjubilæet i 1943 var Danmark besat, så det var også dengang vigtigt at vogte over frihed og demokrati. I 1968, på 50-årsdagen, kunne man heldigvis se tilbage på en periode, hvor demokratiet ikke alene havde overlevet verdenskrigene, men også var blevet styrket.

For 50 år siden blev mødet indledt med en glædelig meddelelse om, at tronfølgeren var nedkommet med en søn. I dag kan vi jo sige tillykke til Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik med de 50 år i lørdags.

I dag – på 100 årsdagen, som jo altså var i går – har vi et sundt og levedygtigt demokrati, men der er grund til at huske, at vi ikke kan

tage demokratiet for givet. Vi skal passe på det, og vi skal pleje det. Ude i verden kan vi se flere lande, hvor demokratiet er truet. Men vi kan glæde os over det danske demokrati, hvor stemmeprocenten er høj ved hvert folketingsvalg.

Danskerne bakker op om demokratiet og er aktive i demokratiet i deres børns skole, på arbejdspladsen og i foreninger – alle de steder, hvor det er muligt at sætte et aftryk på den hverdag, vi lever i. Denne opbakning til demokratiet er vigtig. Fundamentet er solidt og rodfæstet, men vi skal blive ved med at udbygge det.

Vi oplever, at den danske befolkning interesseret følger med i, hvad der foregår her i bygningen. Det er positivt. Vi kan også konstatere en øget interesse for at komme på besøg på Christiansborg og se bygningen og lokalerne. Det er baggrunden for, at vi i disse år diskuterer, hvilke initiativer vi kan tage for at åbne mere og inddrage endnu flere i de demokratiske processer.

Vi skal i et bredt samarbejde forandre og forny folkestyret for at sikre, at det fortsat lever. Det er løbende blevet ændret, og jeg finder det vigtigt, at vi også i fremtiden har blik for at udvikle det parlamentariske arbejde.

Kl. 11:05

Der er sket store ændringer i de sidste 100 år. Det parlamentariske system er ændret fra et tokammersystem til et etkammersystem. Efter at Landstinget blev afskaffet i 1953, blev Folketinget eneansvarlig for lovgivningen, og Folketinget er siden blevet mere selvstændigt i forhold til regeringen. I 1918 beskæftigede Folketinget sig stort set kun med de lovforslag, som regeringen fremsatte.

I dag nøjes folketingsmedlemmer ikke med at forholde sig til udspil fra regeringen, men benytter i stigende omfang muligheden for selv at sætte en politisk dagsorden. Medlemmerne kommer med egne politiske tilkendegivelser til regeringen. Folketingets udvalg spiller også en større og mere aktiv rolle end tidligere.

Folketinget har fået mere magt. Der er i dag flere udadvendte aktiviteter end i 1918. Vi er i dag langt mere åbne om Folketingets arbejde, og vi ønsker at tage endnu flere skridt i den retning og skabe større åbenhed og inddrage borgerne endnu mere.

De seneste år har vi på konferencer med regeringen diskuteret folketingsarbejdet og forholdet mellem regeringen og Folketinget. Alle konferencer er endt med nye tiltag, som er indført for at skabe mere opmærksomhed omkring debatterne i folketingssalen. For at styrke interessen har vi løbende ændret på debatformerne og strammet op på taletiderne. Desuden har vi sat nye initiativer i gang, der skal skærpe befolkningens interesse for, hvad der foregår.

Det er også vigtigt at fremtidssikre demokratiet, og i dag har Folketinget mange initiativer, der gør børn og unge bevidste om demokratiets betydning og ansporer dem til at bruge deres stemmeret, når de bliver voksne nok til det.

I 1918 blev den nuværende bygning betragtet som meget stor og rummelig, men der opstod hurtigt behov for mere plads. Rammerne er også blevet udvidet, i takt med at behovet er vokset. Folketinget råder i dag over flere lokaler end i 1918, men der er også sket store ændringer i det parlamentariske arbejde.

Vi holder flere møder og længere møder. Udvalgene afholder høringer og åbne samråd. Der er kommet ansatte i partierne, og medlemmerne får mere hjælp. For hundrede år siden måtte medlemmerne klare alting selv. I dag får vi som folkevalgte heldigvis mere hjælp, men flere mennesker kræver mere plads, og vi må konstatere, at med nutidens behov og nutidens aktiviteter kan man godt tænke, at der ikke er plads nok.

I 1918 kunne alle gå ind på Borgen, men det har været nødvendigt at skærpe sikkerheden i de seneste år på grund af begivenheder, som vi har set ude i verden. Men Folketinget er fortsat et af de allermest åbne parlamenter i verden, og det tror jeg vi alle sætter pris på: Det skal være sådan.

Folketinget har fået en hjemmeside, hvor alle dokumenter er frit tilgængelige, Folketingets egen tv-kanal gør det muligt for alle i hele landet at følge med i debatterne, alle kan skrive direkte til politikerne, og afstanden til politikerne er blevet mindre.

På denne jubilæumsdag vil jeg gerne udtrykke mit håb om, at denne enestående bygning – og dertil Rigsarkivets ledige lokaler – i fremtiden vil være centrum for den politiske debat og overvejelser om, hvordan vort folkestyre skal udvikle sig, og hvordan demokratiet kan styrkes.

I anledning af 100-året bliver mødet nu afbrudt. Inden vi går over til dagens dagsorden, vil der kl. 11.15 være en festlighed på 1. sal af 100 minutters varighed, hvor alle i hele huset er inviteret.

Mødet genoptages klokken 13.00. Mødet er udsat. (Kl. 11:09).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen): Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Hans Kristian Skibby (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 148 (Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af iværksætterselskaber (IVS'er)).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af folketingstidende.dk.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Spørgsmål om ændret orlov til folketingsmedlem Jakob Engel-Schmidt (V).

Kl. 13:00

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Medlem af Folketinget Jakob Engel-Schmidt har anmodet om, at hans orlov, som med henvisning til forretningsordenens § 41, stk. 3, litra c, blev bevilget den 5. oktober 2017, fra og med den 29. maj 2018 ændres til orlov efter forretningsordenens § 41, stk. 3, litra a. Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at orloven ændres som ansøgt.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 25 [afstemning]: Forespørgsel til sundhedsministeren om omskæring.

Af Kirsten Normann Andersen (SF) og Jacob Mark (SF). (Anmeldelse 16.03.2018. Fremme 20.03.2018. Forhandling 25.05.2018. Forslag til vedtagelse nr. V 66 af Stine Brix (EL) og Kirsten Normann Andersen (SF). Forslag til vedtagelse nr. V 67 af

Flemming Møller Mortensen (S), Liselott Blixt (DF), Jane Heitmann (V), Marlene Borst Hansen (RV) og Brigitte Klintskov Jerkel (KF)). K1. 13:01

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 67 af Flemming Møller Mortensen (S), Liselott Blixt (DF), Jane Heitmann (V), Marlene Borst Hansen (RV) og Brigitte Klintskov Jerkel (KF), og der kan stemmes.

Afstemningen er sluttet.

For stemte 79 (S, DF, V, RV, KF og Mette Bock (LA)), imod stemte 20 (EL, LA, SF og KF), hverken for eller imod stemte 6 (ALT).

Forslag til vedtagelse nr. V 67 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 66 af Stine Brix (EL) og Kirsten Normann Andersen (SF) bortfaldet, og hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 27 [afstemning]: Forespørgsel til ældreministeren om at opnå mærkbare forbedringer i ældres mentale sundhed.

Af Pernille Schnoor (ALT) og Carolina Magdalene Maier (ALT). (Anmeldelse 23.03.2018. Fremme 03.04.2018. Forhandling 24.05.2018. Forslag til vedtagelse nr. V 60 af Annette Lind (S), Stine Brix (EL), Pernille Schnoor (ALT), Marlene Borst Hansen (RV) og Kirsten Normann Andersen (SF). Forslag til vedtagelse nr. V 61 af Jeppe Jakobsen (DF), Jane Heitmann (V), May-Britt Kattrup (LA) og Brigitte Klintskov Jerkel (KF)).

Kl. 13:02

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 61 af Jeppe Jakobsen (DF), Jane Heitmann (V), May-Britt Kattrup (LA) og Brigitte Klintskov Jerkel (KF), og der kan stemmes.

Afstemningen er slut.

For stemte 54 (DF, V, LA og KF), imod stemte 53 (S, EL, ALT, RV og SF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 61 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 60 af Annette Lind (S), Stine Brix (EL), Pernille Schnoor (ALT), Marlene Borst Hansen (RV) og Kirsten Normann Andersen (SF) bortfaldet, og hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 31 [afstemning]: Forespørgsel til ministeren for offentlig innovation om udvikling af den statslige sektors personalepolitik.

Af Jacob Mark (SF) og Kirsten Normann Andersen (SF). (Anmeldelse 20.04.2018. Fremme 24.04.2018. Forhandling 24.05.2018. Forslag til vedtagelse nr. V 62 af Kirsten Normann Andersen (SF), Christine Antorini (S), Jette Gottlieb (EL), Josephine Fock (ALT) og Martin Lidegaard (RV). Forslag til vedtagelse nr. V 63 af Dennis Flydtkjær (DF), Martin Geertsen (V), Henrik Dahl (LA) og Rasmus Jarlov (KF)).

Kl. 13:03

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 63 af Dennis Flydtkjær (DF), Martin Geertsen (V), Henrik Dahl (LA) og Rasmus Jarlov (KF), og der kan stemmes.

Afstemningen er slut.

For stemte 54 (DF, V, LA og KF), imod stemte 20 (EL, ALT og SF), hverken for eller imod stemte 34 (S og RV).

Forslag til vedtagelse nr. V 63 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 62 af Kirsten Normann Andersen (SF), Christine Antorini (S), Jette Gottlieb (EL), Josephine Fock (ALT) og Martin Lidegaard (RV) bortfaldet, og hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 33 [afstemning]: Forespørgsel til statsministeren om rigsfællesskabets muligheder og udfordringer.

Af Marcus Knuth (V), Karin Gaardsted (S), Henrik Brodersen (DF), Christian Juhl (EL), Carsten Bach (LA), Roger Courage Matthisen (ALT), Martin Lidegaard (RV), Karsten Hønge (SF), Rasmus Jarlov (KF), Magni Arge (T), Sjúrður Skaale (JF), Aaja Chemnitz Larsen (IA) og Aleqa Hammond (NQ) m.fl.

(Anmeldelse 25.04.2018. Omtryk 30.04.2018. Fremme 02.05.2018. Forhandling 25.05.2018. Forslag til vedtagelse nr. V 64 af Marcus Knuth (V), Karin Gaardsted (S), Christian Juhl (EL), May-Britt Kattrup (LA), Roger Courage Matthisen (ALT), Martin Lidegaard (RV), Karsten Hønge (SF), Rasmus Jarlov (KF), Aaja Chemnitz Larsen (IA), Aleqa Hammond (UFG), Magni Arge (T) og Sjúrður Skaale (JF). Forslag til vedtagelse nr. V 65 af Henrik Brodersen (DF)).

Kl. 13:04

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 64 af Marcus Knuth (V), Karin Gaardsted (S), Christian Juhl (EL), May-Britt Kattrup (LA), Roger Courage Matthisen (ALT), Martin Lidegaard (RV), Karsten Hønge (SF), Rasmus Jarlov (KF), Aaja Chemnitz Larsen

(IA), Aleqa Hammond (NQ), Magni Arge (T) og Sjúrður Skaale (JF), og der kan stemmes.

Afstemningen er slut.

For stemte 83 (S, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 23 (DF).

Forslag til vedtagelse nr. V 64 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 65 af Henrik Brodersen (DF) bortfaldet, og hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om tilgængelighed af offentlige organers websteder og mobilapplikationer.

Af ministeren for offentlig innovation (Sophie Løhde). (Fremsættelse 11.01.2018. 1. behandling 18.01.2018. Betænkning 12.04.2018. 1. del af 2. behandling 19.04.2018. Tilføjelse til betænkning 17.05.2018. Fortsættelse af 2. behandling 22.05.2018).

Kl. 13:06

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig? Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:06

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er sluttet.

For stemte 104 (S, DF, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 162:

Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Sagsbehandlingsfrister for hjemviste sager, pligt til tydelig offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister på kommunens hjemmeside og pligt til at behandle

danmarkskortet over omgørelsesprocenter på et møde i kommunalbestyrelsen).

Af børne- og socialministeren (Mai Mercado).

(Fremsættelse 28.02.2018. 1. behandling 20.03.2018. Betænkning 17.05.2018. 2. behandling 22.05.2018).

K1 13:07

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig? Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:07

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 103 (S, DF, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 163:

Forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister. (Udvidelse af kredsen af personer, som kan tildeles særlig adressebeskyttelse).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille).

(Fremsættelse 28.02.2018. 1. behandling 10.04.2018. Betænkning 17.05.2018. 2. behandling 24.05.2018).

Kl. 13:07

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig? Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:08

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 106 (S, DF, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 191:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven. (Bindende kommunale folkeafstemninger).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille).

(Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 12.04.2018. Betænkning 17.05.2018. 2. behandling 24.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:08

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig? Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:09

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er sluttet.

For stemte 100 (S, DF, V, EL, LA, ALT, SF og KF), imod stemte 5 (RV), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 153:

Forslag til lov om ændring af byggeloven. (Henlæggelse af afgørelseskompetencer vedrørende brandmæssige forhold til § 60-selskaber, pristalsregulering af byggesagsgebyr m.v.).

Af transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen). (Fremsættelse 28.02.2018. 1. behandling 20.03.2018. Betænkning 17.05.2018. 2. behandling 22.05.2018).

Kl. 13:09

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:09

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen er sluttet.

For stemte 106 (S, DF, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 206:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Finansiering af almene boliger med lån ydet på grundlag af statsgaranterede obligationer).

Af transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen). (Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 12.04.2018. Betænkning 17.05.2018. 2. behandling 22.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Ændringsforslag nr. 1-3 af 28.05.2018 til 3. behandling af Roger Courage Matthisen).

Kl. 13:10

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Forhandlingen drejer sig i første omgang om de stillede ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det gør hr. Roger Courage Matthisen som ordfører for Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:10

(Ordfører)

Roger Courage Matthisen (ALT):

Tak for det, formand. Ændringsforslaget er fremsat af Alternativet, fordi regeringen og partierne bag forsvarsforliget har besluttet sig for at opføre sig enormt usolidarisk over for den 1 million borgere, der bor i de almene boliger. Det mener vi ikke at Folketinget kan være bekendt. Ændringsforslaget gør det egentlig relativt enkelt at opføre sig ordentligt og fair over for den almene sektor og over for vores medborgere. Og det her er en situation, hvor vi faktisk kan få et både-og; vi kan få en win-win i stedet for et enten-eller, sort-hvidt, hvor staten går ind og lukrerer på de almindelige borgere og økonomien for deres hjem.

På papiret er Danmarks almene boliger selvstændige kollektivt ejede selskaber. Regeringen og Folketinget kan ikke sælge dem. Men i kraft af de tvangsmæssige indbetalinger til Landsbyggefonden – som i øvrigt udsprang af en rigtig, rigtig god idé med det formål, at eksempelvis friværdi kunne bruges til at bygge nye almene boliger – kan regeringen og partierne bag forsvarsforliget åbenbart tillade sig at bruge borgerne i den almene sektor som malkekvæg til at finansiere råderummet, forsvarsforliget eller samfundets generelle udgifter. Og I behøver ikke at være bange for begrebet malkekvæg – jeg kan henvise til Bostonmatricen, som er en økonomisk model, man bruger på handelshøjskolen, for, hvilke stadier et produkt befinder sig i. Og lige nu er de almene boliger åbenbart i kategorien malkekvæg, cash cows, over for staten.

Der bor knap 1 million danskere i vores fællesejede almene boliger, og boligerne udgør ca. 20 pct. af alle landets husstande – 20 pct.! Det er et bredt udsnit af vores befolkning, men ja, den almene sektor har en overvægt af borgere, som er økonomisk svagere på boligmarkedet, herunder ældre beboere på plejehjem, unge studerende på kollegier og i ungdomsboliger, og selvfølgelig mennesker, der har været udsat for en ruinerende skilsmisse, tab af arbejde, sygdom eller fejlslagen integration. Det er kort sagt mange af dem, som vi alt for ofte udstiller som syndebukke – de dovne, de arbejdsløse, dem på overførselsindkomster, dem i parallelsamfundene. Og alt for ofte

bliver mange af disse borgere gjort til nærmest den eneste årsag til, at vi står med udfordringerne i den almene sektor, selv om det i langt højere grad er en strukturel udfordring – manglende adgang til en proaktiv indsats, manglende hjælp til de udsatte, til uddannelse, til arbejdsmarkedet, til inddragelse, til anerkendelse.

Ligesom det er tilfældet med en stor del af de lovforslag, som regeringen har præsenteret, senest med parallelsamfundspakken, så bliver det gjort til deres eget problem, og dermed skal de igen opleve at blive yderligere straffet, yderligere tvunget til det ene og det andet; tvang til at flytte, tvang til at komme deres 1-årige barn i en detailstyret vuggestue, mens vi igen negligerer de strukturelle årsager – netop det, at mange kommuner har anvist alt for mange dårligt stillede borgere til de her områder i alt for lang tid, at kommunerne har tvunget dem sammen til at starte med, at mange af boligafdelingernes finansiering er så uhensigtsmæssig, at deres konkurrencesituation på kapitalmarkedet simpelt hen har været og er for dårlig, og at det derfor er svært at tiltrække andre segmenter i vores befolkning. Og det er det, vi behandler i dag, hvor vi tredjebehandler lovforslag L 206 om finansiering af almene boliger.

Men selv om der er en overrepræsentation af førnævnte segmenter, er hovedparten af vores borgere i den almene sektor velfungerende og gode borgere. Og samlet skal disse alligevel malkes af staten og partierne bag forsvarsforliget, i stedet for at vi tænker langsigtet og lader den almene sektor få deres retmæssige og retfærdige økonomiske fordel ved at omlægge lånene. Hele argumentationen med, at staten tager en stor risiko med de nye statsgaranterede lån, holder ikke, for det er Landsbyggefonden, der tager langt den største risiko, og det har den altid gjort, og det fortsætter den også med efter lovforslaget.

Til dem af jer, som ikke kender Landsbyggefonden, vil jeg sige, at den udelukkende er baseret på borgernes bidrag via deres huslejer i de almene boliger. Det vil sige, at det er lejernes penge, der ligger i Landsbyggefonden – fællesbidrag, som udelukkende kommer fra den ene million borgere, der bor i de almene boliger. Og Landsbyggefonden bruger de her penge til at give støtte til renovering i de almene boliger. De bruger dem til at understøtte boligafdelinger, der har det svært, boligafdelinger, der er konkurstruede. De bruger dem til kapitaltilførsel, femkantsordning, boligsociale indsatser, huslejenedsættelser, og ja, Landsbyggefondens støtter også nybyggeri for lejernes penge. Altså er den substantielle vægt og ansvaret for de risici, der er forbundet med den almene bolig, placeret hos Landsbyggefonden. Det skriver regeringen selv i lovforslaget på side 9, kolonne to og tre, altså at Landsbyggefonden i meget høj grad bidrager til at nedbringe risikoen ved lån til almene boliger.

Alligevel skal den ene million borgere, der bor i almene boliger, finde sig i, at ud over at nogle af dem betaler uhensigtsmæssig høje bidragssatser til Landsbyggefonden, så kommer staten og aftalepartierne bag forsvarsforliget og malker dem for et provenu, som burde være deres, og som burde gå til Landsbyggefonden, for at sørge for, at de alle sammen har et ordentligt hjem og et ordentligt køkken, som også er i ordentlig stand om 30 år.

Kl. 13:16

Så vi skal have dialogen om, hvordan vi laver en gennemgribende reform af finansieringen på det almene boligområde, og vi vil i Alternativet meget gerne give vores bud på, hvordan vi i højere grad ligestiller de almene boliger med andre boligformer på boligmarkedet. Men i dag handler det så om det her ene ændringsforslag, og det handler om L 206 og lån på grundlag af statsgaranterede obligationer. Og på en eller anden måde er det lykkedes vores ledende politikere at tale om Landsbyggefonden som en kæmpestor bunke gratis penge, men Landsbyggefonden har ingen gratis penge, faktisk har den en gæld på 7 mia. kr. i 2018, og den stiger med regeringens planer. Først lagde regeringen ud med, at der skulle tages 13 mia. kr. mere til at finansiere parallelsamfundspakken – og ros til især So-

cialdemokratiet og DF for at stoppe det. Men den nuværende gæld er påført Landsbyggefonden af tidligere regeringer, blå som røde, ved at staten tager penge fra Landsbyggefonden, låner Landsbyggefonden de samme penge og opkræver i øvrigt renter af det udlån. Gælden forventes betalt af de kommende generationer. Det er smart for vores finanslov – vi vænner os til det – men det er dyrt for samfundet, og det er dyrt for fremtiden. Og nu kommer der så den her ekstra finte oveni med differencerentebetaling til staten, så regeringen og partierne bag forsvarsforliget kan malke den almene sektor lige til den sidste dråbe.

Så det stillede ændringsforslag lægger op til, at vi på en respektfuld og ordentlig måde får en både-og-løsning her, så staten godt kan tjene penge på at omlægge lånene – og de må godt tjene penge på at omlægge lånene – men borgerne og Landsbyggefonden skal også have et retfærdigt provenu til at sikre deres levedygtighed i fremtiden. Det håber jeg at I kan bakke op om. Tak for ordet.

Kl. 13:18

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:18

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak til Alternativet for at have stillet et ændringsforslag, så vi også her ved tredjebehandlingen kan få en afstemning, ligesom vi havde en afstemning ved andenbehandlingen, hvor det så var et lidt mere vidtgående forslag, som gav flere penge til Landsbyggefonden, sådan at det var hele det sparede beløb, der skulle gå til Landsbyggefonden. Nu har Alternativet så et forslag her, hvor det så er et lidt mindre beløb. Det er sympatisk.

Vi har jo at gøre med en sag, hvor – det er helt korrekt – det er lejerne i den almene sektor, der bliver malket; hele fløden blevet skummet, der bliver ikke engang et lille glas skummetmælk tilbage til beboerne. De partier, der er bag forsvarsforliget, tager alle pengene. Det er dybt usympatisk, og jeg kan fuldt ud følge det. Vi i Enhedslisten vil stemme for det ændringsforslag og arbejde videre med sagen.

Kl. 13:18

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 13:19

Roger Courage Matthisen (ALT):

Mange tak for den kommentar fra hr. Søren Egge Rasmussen. Det er rigtigt, at vi har at gøre med 20 pct. af boligmassen, 1 million danskere, som vi vælger skal finansiere råderummet, forsvarsforliget, whatever. Det er fint, hvis vi kan finde en bedre metode at finansiere sektoren på, som vi har gjort her. Det bakker vi op om. Men vi bakker også op om, at vi skal sikre den ene million borgere, og at de har nogle ordentlige hjem langt ude i fremtiden. Og retmæssigt, retfærdighedsmæssigt, ordentlighedsmæssigt skal vi lade dem tilkomme det provenu, som vi også ville gøre med den gældende lovgivning, hvis bare vi lavede statsgaranterede obligationer uden den her differensrenteberegning.

Kl. 13:19

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Næste spørger er hr. Kaare Dybvad, Socialdemokratiet.

Kl. 13:19

Kaare Dybvad (S):

Tak for det, og tak til ordføreren for den pæne ros til Socialdemokratiet, også i forbindelse med boligaftalen. Det er vi rigtig glade for.

Kl. 13:22

Men jeg bliver nødt til at spørge ordføreren om noget. Når det kommer til differensrenten, bliver ordføreren så ikke betrygget ved, at de almene boligselskaber selv i deres høringssvar fra Boligselskabernes Landsorganisation sådan set skriver, at de er fuldt tilfredse med den måde, det er indrettet på? Og de skriver sådan set også, at de ikke finder nogen betænkeligheder, så længe risikoen ikke bliver læsset over på dem i forbindelse med de her omlægninger. Finder ordføreren ikke en vis betryggelse i, at dem, som trods alt sidder her og ender med at skulle betale, er godt tilfredse med den måde, som det her lovforslag er indrettet på?

Kl. 13:20

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 13:20

Roger Courage Matthisen (ALT):

Tak. Delvis, jo. Men jeg er mere utryg ved Landsbyggefondens høringssvar, som netop beskriver, at de er bekymret for, om det her betyder en større omkostning for dem. Så har regeringen ændret lovforslaget, inden det blev fremsat, for at sikre dette. Men jeg har stillet spørgsmål til høringssvaret og er stadig ikke blevet afklaret omkring, om det reelt betyder, at borgerne kan blive pålagt en højere boligafgift i fremtiden.

Kl. 13:20

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 13:20

Kaare Dybvad (S):

Jamen så vil jeg opfordre ordføreren til at læse det svar, der er kommet fra Transportministeriet i dag, som helt tydeligt klargør, at der ikke kommer ekstra udgifter til lejerne i den almene boligsektor. Så kunne man sådan set også spare den bekymring, både for ordføreren og for alle andre her i salen.

Kl. 13:21

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 13:21

Roger Courage Matthisen (ALT):

Jeg er helt enig igen med hr. Kaare Dybvad. Det er den ene side af sagen, altså om det her medfører direkte ekstraomkostninger.

Den anden side af sagen er, at vi har at gøre med ca. 100.000 boliger, som er bygget efter 1990 på IS35-indekslån, som er finansieret rigtig dårligt. Og de har brug for at blive renoveret. Det er 67 mia. kr. dyre boliger, som har brug for at blive renoveret, og det har de ikke råd til.

Grunden til, at vi omlægger vores lån i vores private boliger, er for at få et større råderum, så vi kan renovere vores boliger. Her omlægger vi lånene, så staten kan malke det. Det er ikke noget med, at borgerne kan have et større råderum, ikke noget med, at borgerne har brug for hjælp til at renovere deres boliger. Nej, vi tager bare pengene, det synes vi er fint. Det er virkelig unfair.

Kl. 13:21

${\bf Anden\ næst formand\ (Kristian\ Pihl\ Lorentzen):}$

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren.

Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen om ændringsforslagene sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af hr. Roger Courage Matthisen, Alternativet, og der kan stemmes.

Afstemningen er sluttet.

For stemte 19 (EL, ALT og SF), imod stemte 85 (S, DF, V, LA, RV og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 2 og 3, stillet af det samme mindretal, bortfaldet.

Kl. 13:22

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Forhandlingen drejer sig herefter om lovforslaget som en helhed.

Ønsker nogen at udtale sig om lovforslaget?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:22

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

 $Der\ stemmes\ om\ lov for slagets\ endelige\ ved tagelse.$

Afstemningen er slut.

For stemte 90 (S, DF, V, LA, RV, SF og KF), imod stemte 15 (EL og ALT), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 3. behandling af lovforslag nr. L 184:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love. (Styrket indsats mod hvidvask m.v. i den finansielle sektor, indførelse af nye former for alternative investeringsfonde, ændring af grænsen for prospektpligt m.v.).

Af erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 14.03.2018. 1. behandling 20.03.2018. Betænkning 17.05.2018. 2. behandling 22.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Ændringsforslag nr. 1-4 af 24.05.2018 til 3. behandling af erhvervsministeren (Brian Mikkelsen)).

Kl. 13:23

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Forhandlingen drejer sig i første omgang om de stillede ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen om ændringsforslagene sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:23

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 1-4 af erhvervsministeren som vedtaget.

De er vedtaget.

Kl. 13:24

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Forhandlingen drejer sig herefter om lovforslaget som helhed.

Ønsker nogen at udtale sig om lovforslaget?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:24

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er sluttet.

For stemte 96 (S, DF, V, LA, ALT, RV, SF og KF), imod stemte 9 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 3. behandling af lovforslag nr. L 198:

Forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild. (Udvidelse af vindmølletestcentrene ved Høvsøre og Østerild).

Af erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 05.04.2018. Betænkning 17.05.2018. 2. behandling 24.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:24

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:25

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er slut.

For stemte 105 (S, DF, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 3. behandling af lovforslag nr. L 195:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Gennemførelse af den reviderede Eurodac-forordning vedrørende retshåndhævende myndigheders adgang til at foretage søgninger i Eurodacsystemet m.v.).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 04.04.2018. Betænkning 15.05.2018. 2. behandling 24.05.2018).

Kl. 13:25

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:25

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er slut.

For stemte 97 (S, DF, V, LA, ALT, RV, SF og KF), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 3. behandling af lovforslag nr. L 196:

Forslag til lov om ændring af repatrieringsloven, integrationsloven, lov om sygedagpenge og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Styrkede incitamenter til at repatriere samt systematisk kommunal vejledningspligt).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 04.04.2018. Betænkning 15.05.2018. Ændringsforslag nr. 4 af 18.05.2018 uden for betænkning af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg). 2. behandling 24.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:26

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er slut.

For stemte 86 (S, DF, V, LA, SF og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 20 (EL, ALT og RV).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 3. behandling af lovforslag nr. L 197:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om ændring af lov om planlægning. (Ophævelse af revisionsbestemmelser, forlængelse af udløbsbestemmelse og frist for domstolsprøvelse af frihedsberøvelse i en suspensionsperiode m.v.).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 11.04.2018. Betænkning 15.05.2018. 2. behandling 24.05.2018).

Kl. 13:27

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:27

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen er slut.

For stemte 82 (S, DF, V, LA og KF), imod stemte 24 (EL, ALT, RV og SF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Kl. 13:26 Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 3. behandling af lovforslag nr. L 199:

Forslag til lov om forberedende grunduddannelse.

Af undervisningsministeren (Merete Riisager). (Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 17.04.2018. Betænkning 22.05.2018. 2. behandling 24.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:27

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:28

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er slut.

For stemte 104 (S, DF, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 3. behandling af lovforslag nr. L 200:

Forslag til lov om institutioner for forberedende grunduddannelse.

Af undervisningsministeren (Merete Riisager). (Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 17.04.2018. Betænkning 22.05.2018. 2. behandling 24.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:28

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:28

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er slut.

For stemte 105 (S, DF, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren

ning af undervisningsministeren (Merete Riisager). 2. behandling 24.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:30

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 3. behandling af lovforslag nr. L 201:

Forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (Kommunal indsats for unge under 25 år).

Af undervisningsministeren (Merete Riisager). (Fremsættelse 21 03 2018 1. behandling 17 04 201

(Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 17.04.2018. Betænkning 22.05.2018. 2. behandling 24.05.2018. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:29

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

KL 13:29

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:30

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen er slut.

For stemte 103 (S, DF, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er slut.

For stemte 105 (S, DF, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

22) 3. behandling af lovforslag nr. L 146:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Organiseringen i Sundheds- og Ældreministeriet, oprettelse af Nationalt Genomcenter m.v.).

Af sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby). (Fremsættelse 09.02.2018. 1. behandling 22.02.2018. Betænkning 15.05.2018. 2. behandling 22.05.2018. Tillægsbetænkning 24.05.2018).

Kl. 13:31

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 3. behandling af lovforslag nr. L 202:

Forslag til lov om ændring af avu-loven, lov om befordringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v., lov om Danmarks Evalueringsinstitut, lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, lov om individuel boligstøtte og forskellige andre love og om ophævelse af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v., lov om kombineret ungdomsuddannelse, lov om produktionsskoler og lov om Rådet for Ungdomsuddannelser. (Ændringer som følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v.).

Af undervisningsministeren (Merete Riisager).

(Fremsættelse 21.03.2018. 1. behandling 17.04.2018. Betænkning 22.05.2018. Ændringsforslag nr. 12 af 23.05.2018 uden for betænk-

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Forhandlingen drejer sig i første omgang om det stillede ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen om ændringsforslagene sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:31

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget? Det er vedtaget.

Kl. 13:31

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Forhandlingerne drejer sig herefter om lovforslaget som helhed. Ønsker nogen at udtale sig om lovforslaget?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:31 Kl. 13:33

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er sluttet.

For stemte 96 (S, DF, V, LA, ALT, RV, SF og KF) imod stemte 9 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er sluttet.

For stemte 22 (DF), imod stemte 82 (S, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

23) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 55: Forslag til folketingsbeslutning om stop for økonomisk støtte til det palæstinensiske selvstyre.

Af Claus Kvist Hansen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 22.12.2017. 1. behandling 13.03.2018. Betænkning 24.05.2018).

Kl. 13:32

Det næste punkt på dagsordenen er:

25) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 81: Forslag til folketingsbeslutning om ændring af legatuddelinger under det danske kunststøttesystem.

Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 01.03.2018. 1. behandling 10.04.2018. Betænkning 16.05.2018).

Kl. 13:33

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig? Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:32

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:34

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse.

For stemte 23 (DF og 1 (V) (ved en fejl), imod stemte 82 (S, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er sluttet.

For stemte 22 (DF), imod stemte 83 (S, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

24) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 80: Forslag til folketingsbeslutning om at erstatte Statens Kunstfond med seks regionale kunstfonde.

Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 01.03.2018. 1. behandling 10.04.2018. Betænkning 16.05.2018).

Kl. 13:33

Det næste punkt på dagsordenen er:

26) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 84: Forslag til folketingsbeslutning om lokale folkeafstemninger om kunst i det offentlige rum og omlægning af systemet med hædersydelse.

Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 02.03.2018. 1. behandling 10.04.2018. Betænkning 16.05.2018).

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

KL 13:34

Kl. 13:35

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Det næste punkt på dagsordenen er:

28) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 93:

Forslag til folketingsbeslutning om forsøg med frie a-kasser med dagpenge uden modkrav.

Af Torsten Gejl (ALT) m.fl.

(Fremsættelse 15.03.2018. 1. behandling 17.05.2018. Betænkning 23.05.2018).

Kl. 13:36

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse. Afstemningen er sluttet.

For stemte 22 (DF), imod stemte 82 (S, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:36

Det næste punkt på dagsordenen er:

27) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 100: Forslag til beslutningsforslag om afbureaukratisering af kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet.

Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 20.03.2018. 1. behandling 20.04.2018. Betænkning 16.05.2018).

Kl. 13:35

Kl. 13:35

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er sluttet.

For stemte 15 (EL og ALT), imod stemte 86 (S, DF, V, LA, RV og KF), hverken for eller imod stemte 4 (SF).

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Det næste punkt på dagsordenen er:

29) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 112: Forslag til folketingsbeslutning om virksomhedspraktik.

Af Finn Sørensen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 23.03.2018. 1. behandling 17.05.2018. Betænkning 23.05.2018).

Kl. 13:37

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse. Afstemningen er sluttet.

For stemte 22 (DF), imod stemte 84 (S, Christian Langballe (DF), V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:37

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er sluttet.

For stemte 14 (EL og ALT), imod stemte 86 (S, DF, V, LA, RV og KF), hverken for eller imod stemte 4 (SF).

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

30) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 113: Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af beskæftigelsesministerens ret til under særlige omstændigheder at godkende brug af den oprindelige kapital i Arbejdsmarkedets Feriefond. Af Christian Juhl (EL) m.fl.

(Fremsættelse 23.03.2018. Omtrykt. 1. behandling 17.05.2018. Betænkning 23.05.2018).

Kl. 13:37

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:38

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen er sluttet.

For stemte 36 (DF, EL og ALT), imod stemte 68 stemmer (S, V, LA, RV, SF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

31) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 114: Forslag til folketingsbeslutning om ændring af ferieloven og af Arbejdsmarkedets Feriefonds vedtægter, så det igen bliver muligt at imødekomme ansøgninger om lån på gunstige vilkår til kulturelle institutioner, ferieboliger m.m.

Af Christian Juhl (EL) m.fl.

(Fremsættelse 23.03.2018. Omtrykt. 1. behandling 17.05.2018. Betænkning 23.05.2018).

Kl. 13:38

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:39

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse. Afstemningen er slut.

For stemte 35 (DF, EL og ALT), imod stemte 68 (S, V, LA, RV, SF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

32) Fortsættelse af 2. behandling af lovforslag nr. L 141: Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Smidigere regler for bibeskæftigelse og frivilligt arbejde for udenlandske arbejdstagere m.v.).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 07.02.2018. 1. behandling 01.03.2018. Betænkning 10.04.2018. 1. del af 2. behandling 17.05.2018. Tilføjelse til betænkning 22.05.2018. Ændringsforslag nr. 8 af 28.05.2018 uden for tilføjelsen til betænkningen af Sofie Carsten Nielsen (RV)).

Kl. 13:39

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Socialdemokratiets, Dansk Folkepartis og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har meddelt mig, at de ønsker at tage ændringsforslag nr. 4 i betænkningen tilbage.

Ønsker nogen at optage dette ændringsforslag?

Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslaget bortfaldet.

Endvidere har Enhedslistens medlemmer af udvalget meddelt mig, at de ønsker at tage ændringsforslag nr. 5 i betænkningen tilbage.

Ønsker nogen at optage dette ændringsforslag?

Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslaget bortfaldet.

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Martin Henriksen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:40

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Jeg vil kort redegøre for det nye ændringsforslag, som en række partier har stillet. Med det ændringsforslag fastholdes det, at forskere får adgang til bibeskæftigelse, hvis bibeskæftigelsen har sammenhæng med den beskæftigelse, som danner grundlag for udlændingens opholdstilladelse. Ændringsforslaget fjerner den foreslåede mulighed for, at andre grupper kan have bibeskæftigelse i op til 12 timer om ugen i gennemsnit uden fornyet opholdstilladelse.

Hvorfor så det? Jo, det er, fordi vi er nogle stykker, der igennem hele forløbet har været kritisk over for, at man generelt åbner op for, at flere udlændinge kan have bibeskæftigelse uden først at søge om tilladelse, og derfor har vi i udvalgsbehandlingen forsøgt at stramme op og ændre på det oprindelige forslag fra ministerens side, og det er langt hen ad vejen lykkedes, hvilket det seneste ændringsforslag er udtryk for.

Jeg skal sige, at det er stillet af Socialdemokratiet, Enhedslisten, SF og Dansk Folkeparti. Det var det.

Kl. 13:41

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til ordføreren. Den næste, der ønsker ordet, er hr. Marcus Knuth som ordfører for Venstre. Værsgo.

Kl. 13:41

(Ordfører)

Marcus Knuth (V):

Tak, formand. Jeg vil gerne konstatere, hvor fuldstændig virkelighedsfjern den her proces har været. Vi har i Danmark været vidne til eksempler på, at nogle, f.eks. en CBS-professor, musikere og andre, der arbejder lovligt i Danmark, er blevet ramt af nogle meget, meget rigide regler. Der var et eksempel med en, der var ude at holde foredrag om sit arbejde, og det var selvfølgelig kriminelt. Derfor var, jeg vil ikke sige alle, men næsten alle partier her i Folketinget enige om, at det ikke giver mening, og at det er noget, vi skal ændre på.

Socialdemokratiet kaldte sågar den eksisterende lov for en skør udlændingelov. Derfor var der også til førstebehandlingen bred politisk opbakning til forslaget her, da det blev fremsat, for det giver jo god mening, at man f.eks. kan arbejde som udlænding i 12 timer ved siden af i sammenhæng med sin hovedbeskæftigelse, eller at man som ulønnet kan gå ud og hjælpe som træner i en lokal fodboldklub. Det giver god mening.

Socialdemokratiet sagde sågar under førstebehandlingen: »Lovforslaget imødekommer de her uretfærdigheder.« – og – »Vi synes grundlæggende, at lovforslaget er godt,...«. Socialdemokratiet ønskede dengang at undtage landbruget, og det er jo altså, på trods af at Dansk Landbrug i høj, høj grad nyder godt af udenlandsk arbejdskraft, og så ønskede de at undtage boreskibe af alle ting, og det er jo, på trods af at der mig bekendt de sidste par år er blevet givet nul – som i nul – opholds- og arbejdstilladelser til ansatte på boreskibe. Da det sidstnævnte så viste sig ikke at være juridisk muligt, jamen så laver Socialdemokratiet det nummer, som vi ser her: De fjerner tæppet under næsten hele lovforslaget med et ændringsforslag, der gør, at det fremover kun er forskere, som vil blive omfattet af det her, og ikke resten af de ca. 12.000 udlændinge, som arbejder under de her ordninger i Danmark.

Det vil så sige, at vi står tilbage med et lovsystem, der er reduceret for rigtig, rigtig mange udenlandske arbejdstagere til fortsat at være, hvad hr. Mattias Tesfaye kaldte en skør udlændingelov. Og jeg minder om, at det her jo altså er på et tidspunkt, hvor Danmark hungrer efter kvalificeret arbejdskraft, som også gerne skulle komme fra udlandet.

Så jeg håber for at afslutte her, at Socialdemokratiet er klar over, hvad det egentlig er, de gør ved det danske arbejdsmarked og ved de rigtig, rigtig mange udlændinge, som bidrager positivt til vores samfund. Jeg håber også, at Socialdemokratiet vil komme herop, så vi kan tage en konstruktiv snak om, hvorfor Socialdemokratiet ønsker at ramme vores udenlandske arbejdstagere så hårdt.

Så for god ordens skyld vil jeg gerne sige i forhold til det gode ændringsforslag, der er stillet af De Radikale, om at inkludere musikere i lovforslaget, at det er kommet så sent, at vi ganske enkelt ikke kan vurdere, om det er i overensstemmelse med vores internationale forpligtelser, og at vi derfor er nødt til stemme imod det, som det ligger nu, men at det selvfølgelig er noget, vi gerne vil se på i fremtiden.

Kl. 13:44

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er korte bemærkninger. Den første spørger er fru Astrid Krag, Socialdemokratiet.

Kl. 13:44

Astrid Krag (S):

Det har været en virkelighedsfjern proces, siger Venstres ordfører. Det har i hvert fald været en lang proces, og det har det jo, fordi regeringen har fremsat et lovforslag, som omfattede 12.000 udlændinge på det danske arbejdsmarked, når det, der var behov for, var at

adressere nogle af de – det er jeg enig i – fjollede enkeltsager, der har været fremme, om forskere og musikere.

Så jeg må bare melde hus forbi i forhold til Venstres ordførers anklage om, at vi skulle trække tæppet væk under et vigtigt lovforslag. Nej, vi sørger jo med det ændringsforslag, vi har stillet, netop for, at det her lovforslag løser det problem, som vi diskuterede under førstebehandlingen, og som har været formålet med det, samtidig med at vi tager de bekymringer og advarsler om social dumping alvorligt. Det står vi meget gerne på mål for. Så jeg synes, at Venstres ordfører kan pakke de der sådan lidt fornærmede anklager sammen.

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen): Ordføreren.

Kl. 13:45

Marcus Knuth (V):

Jamen tro mig, jeg er virkelig fornærmet over det her på vegne af det danske arbejdsmarked. Hvis man kigger på, hvad det var, Socialdemokratiet sagde under førstebehandlingen, så gjorde Socialdemokratiet det – fint nok – meget, meget klart, at de ønskede at undtage de ca. 2.000, der arbejder i dansk landbrug. Men det gør jo altså, at der stadig væk er omkring 10.000 udlændinge, som ville have nydt godt af det her, og pludselig fra den ene dag til den anden går man ud og siger, at det kun er forskerne. Det vil sige, at man går fra en gruppe, der skulle nyde godt af det her, på omkring 10.000 – eller hvis det var op til os 12.000 – til at det nu bliver en minimal brøkdel. Det er da i mine øjne virkelighedsfjernt at komme med sådan en udmelding under førstebehandlingen og så gøre det her under andenbehandlingen.

Kl. 13:46

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen): Spørgeren.

Kl. 13:46

Astrid Krag (S):

Jamen der er ikke noget pludseligt over det her. Ordføreren har jo selv redegjort for, hvad det er for nogle trin, vi har været igennem jeg tror også, Dansk Folkepartis ordfører var igennem det – hvor vi har forsøgt at undtage landbruget og offshore. Det kunne vi så ikke, sagde regeringen, på grund af konventionerne og menneskerettighederne. Så synes jeg sådan set, at vi landede det helt logiske sted, hvor vi forholder os til de problemer, der var oppe, og som førte til førstebehandlingen af det her lovforslag, i forhold til forskere og i forhold til musikere – jeg tror, det var en oboist helt konkret, der havde en sag fremme i pressen. Det opnår vi med det her ændringsforslag, og derfor er der ikke nogen trækken tæppet væk under noget som helst. Der er en lytten til de bekymringer, helt legitime bekymringer, om at åbne op for social dumping i et omfang, som vi ikke vil med til, og som jeg synes at regeringen bør anerkende rejser nogle større problemstillinger end det, vi egentlig lagde ud med at ville adressere. Så jeg må melde hus forbi i forhold til Venstres kritik her.

XI. 13:47

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen): Ordføreren.

Kl. 13:47

Marcus Knuth (V):

Det, jeg virkelig ikke kan forstå ved det her, er jo, at under førstebehandlingen eller i udvalgsarbejdet så vi, at man faktisk godt kunne undtage landbruget inden for det juridiske. Det var vi lodret imod, fordi vi mener, at dansk landbrug virkelig, virkelig har god gavn af at få den udenlandske arbejdskraft, de har brug for. Det var så i forhold til boreskibe, man ikke kunne undtage det. På baggrund af den lillebittebitte forhindring vælger Socialdemokratiet, som jo har stået og talt varmt om, at det her er et godt lovforslag, der imødegår uretfærdigheder, så at fjerne de her lempelser for alle udlændinge bortset fra forskere. De er altså en ret lille del ud af de 12.000. Så man går fra stort set at omfavne lovforslaget, som det er, til stort set at fjerne tæppet under det.

Kl. 13:47

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Næste spørger er hr. Martin Henriksen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:47

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Jeg synes, det vil være rimeligt nok at give hr. Marcus Knuth ret i, at det har været et rodet forløb. Men det er jo også, fordi regeringen vælger at ændre i udlændingereglerne sammen med Alternativet og Radikale. Så kan det jo godt gå hen og blive lidt rodet. Så det håber jeg da regeringen og Venstre vil tænke lidt over fremadrettet. Så kunne vi måske have haft et mere kønt forløb.

Så vil jeg høre, om ikke hr. Marcus Knuth kan bekræfte, at sådan som reglerne er i dag, kan en forsker eller en anden udlænding, som bliver omfattet af det oprindelige lovforslag fra regeringens side, jo godt arbejde med noget – altså godt tage bibeskæftigelse. Sådan er reglerne i dag. En udlænding, der er her på de her regler, vil godt i dag kunne tage bibeskæftigelse. Så man har reelt brugt meget, meget lang tid på at forsøge at løse et problem, som reelt slet ikke er et problem. For i dag kan man jo reelt godt tage bibeskæftigelse. Kan ordføreren ikke bekræfte det?

Kl. 13:48

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 13:48

Marcus Knuth (V):

Jeg tror, hr. Martin Henriksen selv kender de sager, der har været i medierne, med en CBS-professor, der holder et oplæg, og en musiker, der ikke må spille musik, fordi det ikke er en del af systemet, som det er i dag. Det er rigtigt, at i dag kan man godt gå ind og søge om det. Man skal udfylde, som jeg husker det, en 19 sider lang ansøgning. Det er jo helt hul i hovedet, at en professor fra f.eks. USA, der kommer hertil og underviser, ikke uden at skulle igennem det her meget, meget bureaukratiske system kan gå ud og holde et foredrag om sit arbejde eller deltage i sin søns fodboldtræning som træner.

Det her er sund fornuft. Det er jo også derfor, jeg i første omgang roste Socialdemokratiet for at sige: Lovforslaget imødegår de her uretfærdigheder. Det er så åbenbart ikke det, Socialdemokratiet mener for størstedelen af dem, det berører.

Kl. 13:49

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 13:49

Martin Henriksen (DF):

Men jeg er glad for, at ordføreren kan bekræfte, at sådan som reglerne er i dag, er der mulighed for, at man kan tage bibeskæftigelse. Derfor er der jo ikke nogen, der har fået en bøde, alene fordi de har taget bibeskæftigelse. Det er der ikke. Debatten, der har været i medierne, og også den debat, der har været politisk, har jo været forkert; den har været en manipulerende. Man skal huske at orientere og spørge om lov.

Så kan man selvfølgelig sagtens kigge på, om det er for bureaukratisk at orientere og spørge om lov. Det er jo fair nok. Det kan man have en holdning til. Men at man begynder at slække på kontrollen i forhold til en stor gruppe udlændinge, når vi har en indvandring på omkring 80.000 om året, forstår jeg simpelt hen ikke kan være Venstres politik. For hvis man kommer hertil og søger om arbejdstilladelse – om man så får det til et universitet eller en virksomhed – er det jo et fuldtidsjob, og hvis man så ved siden af det vil begynde at udøve selvstændig virksomhed, er det vel fair nok, at myndighederne ved det, så de har lidt styr på, hvad det er, der foregår.

Men pointen er bare – og det er jeg glad for at Marcus Knuth kan bekræfte – at man faktisk godt kan have bibeskæftigelse i dag med de nuværende regler, og det kører vi så videre med.

Kl. 13:50

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 13:50

Marcus Knuth (V):

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at på den her del af udlændingepolitikken ser Venstre og Dansk Folkeparti ganske enkelt ikke ens på tingene. Vi ønsker et Danmark, der er åbent for folk, der kommer hertil for at bidrage; som kommer hertil fra udlandet for at arbejde, ikke mindst i en tid, hvor vi hungrer efter kvalificeret arbejdskraft. Den præmis er DF ikke altid enig i. Det er også derfor, jeg slår så hårdt på lige præcis Socialdemokratiet, for de sagde jo netop, at de grundlæggende syntes, at lovforslaget var godt. De støttede vores intention under førstebehandlingen. Pludselig er det så dem, der går ind og laver en kovending og gør, at noget, der ville være rigtig, rigtig godt for en stor del af de udenlandske personer, der arbejder i Danmark, nu bliver fortyndet til meget, meget lidt.

Kl. 13:51

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er fru Jette Gottlieb, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:51

Jette Gottlieb (EL):

Jamen jeg vil gerne spørge, og jeg vil gerne spørge på vegne af det danske arbejdsmarked, om det ikke er en rigtig god idé, at vi har overenskomster med en arbejdstid, der sætter betingelserne for vores arbejdsforhold, og at det også gælder de udlændinge, der får arbejdstilladelse på området. Når jeg spørger om det, er det jo, fordi 12 timers ekstra arbejde altså er ret meget. Jeg kan se en idé i, at man som forsker også kan have en sideopgave med at formidle sin forskning, som det var tilfældet i de avishistorier, der var. Det er jo helt urimeligt at forhindre den slags. Men er det ikke rigtigt, at et forslag, der gav fuldstændig åben mulighed for bierhverv for alle, ville være et spørgsmål om at åbne en ladeport for alt muligt arbejde, som er betinget af en tilladelse, man får til at arbejde med et bestemt fuldtidsarbejde, men som kan udvikle sig til alt muligt andet?

Kl. 13:52

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 13:52

Marcus Knuth (V):

Jeg tror bare, jeg må sige, at der ser Venstre og Enhedslisten på ingen måde ens på den her sag. Vi synes, det giver rigtig god mening, at man som udlænding kan deltage i et ulønnet arbejde i f.eks. sønnens fodboldklub som træner, eller at man kan gå ud og arbejde op til 12 timer om ugen i noget, der ligger i forbindelse med ens hovederhverv. Det var jo der, ordføreren var lidt skævt på den. Ordføreren fik det til at lyde, som om man bare kunne gøre, lige meget hvad man ville, køre taxa, eller hvad ved jeg. Det står altså meget klart i

lovforslaget, at bijobbet skal være i sammenhæng med ens hovedbeskæftigelse. Det syntes vi var en rigtig, rigtig god idé. Det syntes Socialdemokratiet også var en rigtig idé indtil andenbehandlingen, hvor de nu har fortyndet det til kun at gælde en meget, meget lille gruppe. Kl. 13:52

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til Venstres ordfører. Den næste, der ønsker ordet, er hr. Martin Lidegaard som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 13:53

(Ordfører)

Martin Lidegaard (RV):

Tak, formand. Da vores udlændingeordfører ikke kan være til stede i dag, har jeg lovet at sige, at i det her spørgsmål ligger vi meget på linje med Venstre, når det handler om en dyb undren over, hvordan et flertal i Folketinget kan være imod at gøre det lettere for de mennesker, der kommer til landet for at gøre en tjeneste for det danske samfund og for at bidrage, og som gerne vil gøre en yderligere tjeneste og gerne vil bidrage yderligere, og lægger snubletråde ud for dem og gør det endnu sværere. Det fatter vi simpelt hen ikke kan være i nogens interesse – i hvert fald ikke i det danske samfunds interesse.

Derfor har vi så ud over nu at give udtryk for den her undren og stemme imod de ændringsforslag, der ligger fra det flertals side, stillet et lille ydmygt ændringsforslag nr. 8, som bare går ud på at komme den lillebitte gruppe til hjælp, som også har været meget fremme i medierne, og som jeg ved har en meget stor konkret betydning for landets klassiske symfoniorkestre. Det er simpelt hen et forslag, der handler om at tage musikere med i den gruppe, som får lov til at have en bibeskæftigelse. Det er, fordi vi har haft eksempler på, at f.eks. en oboist eller violinist i et symfoniorkester, der træder til for at hjælpe et sygdomsramt andet symfoniorkester, kan blive straffet, fordi de går ind som vikarer som musikere i det orkester. Da sådan nogle orkestre er ret sårbare over for sygdom, tænkte vi, at det måske er et område, hvor vi på trods af den uenighed, der er generelt, kunne blive enige om, at vi her har en interesse i at række hånden ud til den minoritet, men trods alt en del af danskerne, for hvem klassisk musik betyder meget. Det, at symfoniorkestre i hele landet får mulighed for at leve godt, er jo helt afhængigt af, at der kommer folk fra udlandet og har lyst til at spille i dem.

Så det skal bare være en lille mindelig bøn til Folketinget om, på trods af de uoverensstemmelser, der er, at række hånden ud til dem. Det er meget, meget svært at se, hvem det kunne genere – selv i den vildeste fantasi.

Kl. 13:55

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til den radikale ordfører. Så giver jeg ordet til udlændinge- og integrationsministeren.

Kl. 13:55

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Tak for det. Hr. Mattias Tesfaye er citeret for at sige, at vi skal have en stram udlændingepolitik, ikke en skør udlændingepolitik. Det er jeg fuldstændig enig med hr. Mattias Tesfaye i. Vi har jo alle sammen læst om de sager, der var fremme i efteråret 2017, og de viste klart, at reglerne om udenlandske arbejdstageres bibeskæftigelse ganske enkelt er utidssvarende. Vi så både en skatteforsker og flere musikere, der stod frem og pegede på, at de nuværende regler ganske enkelt er for ufleksible.

Nu har regeringen så fremsat et lovforslag, som smidiggør reglerne, så det ikke længere er nødvendigt at søge arbejdstilladelse, hver eneste gang en arbejdstager ønsker at udføre bibeskæftigelse. Samti-

dig ændrer vi ikke på de gældende regler og krav, som vi stiller for at komme her til landet som udenlandsk arbejdstager.

Da lovforslaget blev fremsat i sin tid, var der bred politisk enighed om det, og der var bred politisk enighed om, at reglerne netop skulle ændres, fordi det var blevet for ufleksibelt. Socialdemokraterne ønskede så at undtage medarbejdere i landbruget og også ansatte på boreskibe fra de nye noget smidigere regler. Jeg må simpelt hen sige, at det giver ikke nogen som helst former for mening i mit sind, hvorfor lige præcis landbruget og boreskibe og de udlændinge, som der måtte arbejde der, skal straffes. Det giver ganske enkelt ingen mening.

Men da det så viser sig, at det juridisk ikke kan lade sig gøre at undtage ansatte på boreskibe, ja, så vælger Socialdemokraterne at stemme for, at en stor del af lovforslaget skal falde væk, så det nu kun er forskere, der kan få mere fleksible regler, og det, selv om – og her kan man sige, at det bliver fuldstændig absurd – der i de seneste 2 år, netop som hr. Marcus Knuth var inde på, er givet nul opholdstilladelser og arbejdstilladelser i forhold til ansatte på boreskibe. For mig er det, Socialdemokraterne er ude i her, ganske enkelt skørt.

Jeg synes, det er ærgerligt, og jeg må altså også bare sige helt ærligt, at jeg synes, det er dybt, dybt utroværdigt, at vi har et Socialdemokrati, der i første omgang bakker op om og står frem i medierne og kræver, at vi nu skal have nogle mere fleksible regler, fordi det her er blevet alt for ufleksibelt og utidssvarende, men når vi så kommer til målstregen her i Folketinget, ja, så springer man fra med begrundelser, der simpelt hen ikke hører nogen steder hjemme.

Jeg kan bare sige, at jeg håber simpelt hen, at Socialdemokraterne har en rigtig god forklaring til de musikere, der arbejder for andre orkestre, og til de højtlønnede udlændinge, der er her på beløbsordningen, og som har bestyrelsesposter, og til den fodermester, der ønsker at give en hånd med på nabogården, hvis det kniber. Jeg kan ikke forklare det over for dem, men jeg glæder mig rigtig meget til, at der kommer en socialdemokratisk ordfører herop og forklarer resten af Folketinget det her.

Så kan man sige: Hvorfor skælder jeg ikke ud på Dansk Folkeparti? Dansk Folkeparti er med i det her imod regeringen på det her felt. Men der må man bare sige, at Dansk Folkeparti jo hele vejen igennem har været fuldstændig åbne og ærlige: Her er der et punkt, der skiller os. Det har man været åbne om hele vejen igennem, og derfor mener jeg sådan set ikke, at der er det mindste at klandre Dansk Folkeparti for på det her felt. Jeg er politisk uenig med Dansk Folkeparti, men sådan må det være. Man har i det mindste været ærlig modsat Socialdemokraterne.

Så har jeg noteret mig, at Radikale Venstre jo har fremsat et forslag om, at arbejdstagere, der har opholdstilladelse efter bestemmelsen om individuelle kvalifikationer, på lige fod med forskergruppen skal omfattes af smidigere regler for bibeskæftigelse. Det er et sympatisk forslag, vil jeg sige, som jo bl.a. kommer musikerne til undsætning, som det også lige blev sagt her.

Det er desværre ikke muligt at få foretaget en juridisk vurdering af forslaget, og om det er i overensstemmelse med de internationale forpligtelser, inden for den korte tidsfrist, vi jo har i forhold til ændringsforslaget. Alene derfor kan regeringen ikke på nuværende tidspunkt støtte det her forslag fra Radikale Venstre, men jeg kan sige, at vi vil få foretaget en juridisk vurdering af forslaget, og hvis det så er muligt at gennemføre, jamen så ser jeg det bestemt som en mulighed at fremsætte et nyt lovforslag på den anden side af sommerferien, når Folketinget samles igen.

Kl. 14:00

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er en kort bemærkning fra fru Astrid Krag, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 14:00

Astrid Krag (S):

Jeg tog jo også ordet før, men jeg gør det gerne igen, når ministeren kalder – og hold da op, hvor er der skruet op for attituden i den her diskussion med snak om at skælde ud og manglende ærlighed. Altså, til førstebehandlingen meldte Socialdemokratiet ud, at vi kunne støtte lovforslaget med et ændringsforslag, og når vi var optaget af ikke bare at støtte lovforslaget, som det lå, var det, fordi vi kunne forstå på 3F, at der var en bekymring for, at lovforslaget åbnede for øget risiko for social dumping. Så når ministeren siger, at det ikke giver nogen som helst mening, og at hun ikke har noget begrebsapparat, der gør, at hun kan forstå, hvad det her dog handler om fra Socialdemokratiets side, andet end at vi opfører os vældig dårligt, så vil jeg gerne gentage, hvad jeg sagde til Venstres ordfører, nemlig at det her for os handler om en ganske velbegrundet frygt for, at lovforslaget åbner for øget risiko for social dumping. Det handler ikke om at straffe den enkelte, eller hvad det var, ministeren var ved at rode sig ud i. Det handler sådan set om en fuldstændig legitim politisk problemstilling, som vi jo i alle mulige sammenhænge angriber og adresserer herinde og således også på det her område.

Vi har haft et langt forløb. Det har både Venstres ordfører og Dansk Folkepartis ordfører og nu også ministeren redegjort for. Så det her billede, man prøver at tegne af useriøs flikflakken eller af, at det blæser i vinden, er jo simpelt hen ikke korrekt. Vi har ad forskellige veje prøvet at opnå det, der var formålet, sammen med Dansk Folkeparti, SF og Enhedslisten, nemlig at få indhegnet det her i forhold til risikoen for social dumping. Det kunne ikke lade sig gøre at tage offshoreindustrien med på grund af menneskerettighederne. Så måtte vi jo vende skråen og se, hvad man så kunne gøre, og derfor vil jeg bare gentage det, jeg også forklarede Venstres ordfører, nemlig at vi står helt på mål for den måde, det her kommer til at se ud på, med det ændringsforslag, vi har stillet. Det løser de problemer, som vi også kredsede om under førstebehandlingen, og det, som var afsæt for den mediedebat, der førte til, at lovforslaget blev fremsat.

Kl. 14:02

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen): Ministeren.

Kl. 14:02

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Jeg kan godt forstå, at fru Astrid Krag skulle bruge langt over taletiden for at prøve at bortforklare det her. Undskyld mig, men det er jo simpelt hen en gang 100-meterløb i at prøve at bortforklare noget, der ikke kan bortforklares. Socialdemokratiet var ekstremt optaget af det her i efteråret. Nu må regeringen komme med noget, sagde man, og det kunne simpelt hen ikke gå hurtigt nok. Vi kommer så med et godt forslag, og jeg vil bare sige, at i efteråret var der ikke et ord om social dumping, 3F, boreskibe eller fodermestre eller noget som helst. Næh, det kom lige pludselig, og så skal jeg ellers love for, at så løb Socialdemokratiet fra det, alt hvad Socialdemokratiet overhovedet kunne. Helt ærligt, jeg har simpelt hen meget, meget lidt respekt for det.

Kl. 14:03

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 14:03

Astrid Krag (S):

Der var retorikken da i hvert fald fuldstændig skruet op igen, men så kender vi vist ministeren meget godt. Altså, prøv at høre: Socialdemokratiets optagethed af at kæmpe mod social dumping er ikke kommet lige pludselig. Det er da klart, at vi i efteråret, hvor vi har

diskuteret nogle konkrete sager i pressen, der handlede om en helt konkret forsker, der kom i klemme, ikke havde nogen mulighed for at vide, at regeringen ville fremsætte et lovforslag, som åbnede en så bred port for bijobberi for udlændinge i Danmark. Det kunne vi da ikke vide. Vi blev da nødt til at se, hvad det var, regeringen fremlagde, før vi kunne forholde os til det. Det der billede, regeringen prøver at tegne af, at der ikke var nogen af de her elementer oppe under førstebehandlingen, er jo simpelt hen forkert, og det kan ses på den simple måde, at vi ikke støttede lovforslaget ubetinget under førstebehandlingen.

Kl. 14:04

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen): Ministeren.

Kl. 14:04

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Så må fru Astrid Krag rette mig, hvis det ikke var korrekt, at Socialdemokratiet også blandede sig i sagen om oboisten og musikerne i sin tid. Men det ved jeg så ikke hvad forklaringen er på nu. Det bakker man så heller ikke op om. Men derudover fatter jeg simpelt hen ikke, at Socialdemokratiet har et eller andet fuldstændig indædt had mod fodermestre og landbruget. Det har jeg ikke, det kan jeg bare sige. Jeg synes faktisk, Dansk Landbrug bidrager meget til dansk økonomi og skaber rigtig mange arbejdspladser, som Socialdemokratiets vælgere måske også kunne have stor gavn af. Men jeg skal love for, at det kommer i fuldt flor her, og hvor er det bare ærgerligt – hvor er det ærgerligt! – at man i første omgang kalder på handling, og når regeringen så kommer med et fantastisk godt forslag, løber man fra det, alt hvad remmer og tøj kan holde.

Kl. 14:05

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til ministeren. Så har hr. Martin Lidegaard bedt om ordet igen. Værsgo.

K1 14:05

(Ordfører)

Martin Lidegaard (RV):

Jeg vil bare gerne takke for den tilkendegivelse, som ministeren kom med. Det undrede os lidt, at der skulle være eventuelle problemer med internationale konventioner, men omvendt skal det selvfølgelig undersøges. Hvis jeg hørte ministeren rigtigt, ville hun tage hjem og undersøge det hen over sommerferien, og hvis det er muligt, ville hun komme tilbage med et lovforslag, og på den baggrund trækker vi ændringsforslaget, for det vil vi selvfølgelig gerne støtte.

Kl. 14:05

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak for det.

Jeg skal lige høre, om der er nogen, der ønsker at optage ændringsforslag nr. 8?

Da det ikke er tilfældet, er det bortfaldet.

Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:06

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget, eller om ændringsforslag nr. 2, tiltrådt af et flertal (S, DF, V, LA, SF og KF)?

De er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 3, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af DF), om ændringsforslag nr. 7, tiltrådt af et flertal (S, DF, EL og SF), eller om ændringsforslag nr. 6, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af DF)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

33) 2. behandling af lovforslag nr. L 222:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 19.04.2018. 1. behandling 26.04.2018. Betænkning 24.05.2018).

Kl. 14:06

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:07

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af et flertal (S, DF, V, LA, RV, SF og KF), ændringsforslag nr. 2 og 3, tiltrådt af udvalget, om ændringsforslag nr. 4, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af DF), eller om ændringsforslag nr. 5 og 6, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

34) 2. behandling af lovforslag nr. L 221:

Forslag til lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap.

Af børne- og socialministeren (Mai Mercado).

(Fremsættelse 18.04.2018. 1. behandling 04.05.2018. Betænkning 24.05.2018).

Kl. 14:07

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning

K1. 14:07

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget? Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

35) 2. behandling af lovforslag nr. L 207:

Forslag til lov om ændring af fusionsskatteloven. (Beskatning af løbende indtægter ved grænseoverskridende omstruktureringer).

Af skatteministeren (Karsten Lauritzen).

(Fremsættelse 23.03.2018. 1. behandling 08.05.2018. Betænkning 24.05.2018).

Kl. 14:08

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

36) 2. behandling af lovforslag nr. L 227:

Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven og ligningsloven. (Højere skattefradrag for udgifter til forsøgs- og forskningsvirksomhed).

Af skatteministeren (Karsten Lauritzen).

(Fremsættelse 25.04.2018. 1. behandling 03.05.2018. Betænkning 24.05.2018).

Kl. 14:08

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

37) 2. behandling af lovforslag nr. L 237:

Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven og forskellige andre love. (Justering af reglerne om fast driftssted ved investering via transparente enheder, beskatning af beløb vedrørende tilbagebetalte provisioner, EU-retlig tilpasning af reglerne vedrørende udenlandske pensionsinstitutters investeringer i fast ejendom og bestemmelser i momsloven om momsfritagelse for selvstændige grupper og justering af værnsregler, der sikrer beskatning af udbytter m.v.).

Af skatteministeren (Karsten Lauritzen).

(Fremsættelse 02.05.2018. 1. behandling 08.05.2018. Betænkning 24.05.2018).

Kl. 14:08

Der er stillet forslag om, at det under A nævnte lovforslag henvises til fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at det under B nævnte lovforslag går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

38) 2. behandling af lovforslag nr. L 238:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven og personskatteloven. (Lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger m.v.).

Af skatteministeren (Karsten Lauritzen).

(Fremsættelse 02.05.2018. 1. behandling 08.05.2018. Betænkning 24.05.2018).

Kl. 14:10

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:09

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:11

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (SF), tiltrådt af et flertal (det øvrige udvalg), om lovforslagets deling i to lovforslag?

Deling af lovforslaget i to lovforslag er vedtaget.

Der stemmes herefter om det under A nævnte lovforslag [Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven og forskellige andre love. (Beskatning af beløb vedrørende tilbagebetalte provisioner, EU-retlig tilpasning af reglerne vedrørende udenlandske pensionsinstitutters investeringer i fast ejendom og bestemmelser i momsloven om momsfritagelse for selvstændige grupper og justering af værnsregler, der sikrer beskatning af udbytter m.v.)]:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2-6, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL og ALT), om ændringsforslag nr. 7 af et mindretal (SF), tiltrådt af et flertal (det øvrige udvalg), eller om ændringsforslag nr. 8-10, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL og ALT)?

De er vedtaget.

Der stemmes herefter om det under B nævnte lovforslag [Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven og kildeskatteloven. (Justering af reglerne om fast driftssted ved investering via transparente enheder)]:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 11 af et mindretal (SF), tiltrådt af et flertal (det øvrige udvalg)?

Det er vedtaget.

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL)?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 3 af et mindretal (S), tiltrådt af et mindretal (EL, ALT, SF og RV), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 52 (S, EL, ALT, RV og SF), imod stemte 53 (DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 4 af et mindretal (S), tiltrådt af et mindretal (EL, ALT, SF og RV), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 52 (S, EL, ALT, RV og SF), imod stemte 54 (DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 11, stillet og tiltrådt af de samme mindretal, bortfaldet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 5 af et mindretal (S), tiltrådt af et mindretal (EL, ALT, SF og RV), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 52 (S, EL, ALT, RV og SF), imod stemte 53 (DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 6 og 7, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL)?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 8 af et mindretal (S), tiltrådt af et mindretal (EL, ALT, SF og RV), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 52 (S, EL, ALT, RV og SF), imod stemte 53 (DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 9, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL)?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 10 af et mindretal (S), tiltrådt af et mindretal (EL, ALT, SF og RV), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 52 (S, EL, ALT, RV og SF), imod stemte 54 (DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 1, stillet og tiltrådt af de samme mindretal, bortfaldet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 12 og 13, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

39) 2. behandling af lovforslag nr. L 123:

Forslag til lov om Vækstfonden.

Af erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 20.12.2017. 1. behandling 16.01.2018. Betænkning 24.05.2018).

K1. 14:14

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:15

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL og ALT)?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

40) 2. behandling af lovforslag nr. L 134:

Forslag til tatoveringslov.

Af sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby).

(Fremsættelse 31.01.2018. 1. behandling 08.02.2018. Betænkning 24.05.2018. Ændringsforslag nr. 10-13 af 28.05.2018 uden for betænkningen af sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby)).

Kl. 14:15

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Sundhedsministeren har meddelt mig, at hun ønsker at tage ændringsforslag nr. 9 i betænkning tilbage. Ønsker nogen at optage dette forslag?

Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslaget bortfaldet.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:15

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-7, tiltrådt af udvalget? De er vedtaget.

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 10-12 uden for betænkning af sundhedsministeren som vedtaget. De er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 8, tiltrådt af udvalget? Det er vedtaget.

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 13 uden for betænkning af sundhedsministeren som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

41) 2. behandling af lovforslag nr. L 213:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Egenbetaling for tolkebistand).

Af sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby). (Fremsættelse 23.03.2018. 1. behandling 19.04.2018. Betænkning 24.05.2018. Omtrykt).

Kl. 14:16

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør fru Stine Brix som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 14:16

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Tak for det, formand. Vi har her at gøre med et lovforslag, som gør op med et fundamentalt princip i vores sundhedsvæsen, nemlig princippet om, at der ikke er brugerbetaling, når vi besøger vores praktiserende læge eller kommer på sygehus. Regeringen foreslår, at der indføres et tolkegebyr når man kommer i sundhedsvæsenet. Samtlige høringssvar er stærkt kritiske over for lovforslaget, og der advares fra mange sider om, at det kan betyde, at der er mennesker, som er syge og har brug for lægehjælp, men som afholder sig fra at opsøge lægen af økonomiske årsager, og det vil selvsagt øge uligheden i sundhed. Derfor er vi fra Enhedslistens side også imod forslaget.

Vi har alligevel gjort os den ulejlighed at formulere en række ændringsforslag i et forsøg på at rette op på nogle af de allerværste konsekvenser, som lovforslaget kan medføre. Vi foreslår for det første, at det indskrives direkte i loven, at mennesker med funktionsnedsættelse og forældre til syge børn eller børn, der kommer til lægen selv, undtages fra gebyret. Ministeren har bekræftet, at der vil komme en bekendtgørelse, som vil lave de her undtagelser, og vi synes, det er helt centralt, at de her undtagelser fremgår af loven, så man kan læse dem i lovteksten, og så Danmarks internationale forpligtelser i forhold til at beskytte børn og mennesker med handicap også er sikret, uanset hvilken minister der sidder.

Vi foreslår desuden en række yderligere undtagelser. Lad mig nævne et par stykker af dem her, f.eks. at gravide, som skal besøge en jordemoder og læge i forbindelse med deres graviditet af hensyn til det ufødte barn også undtages fra et tolkegebyr. En normal graviditet indebærer i det danske sundhedsvæsen, at man besøger en læge eller jordemoder eller kommer til scanning omkring ti gange. Et gebyr på hver enkelt af sådanne kontakter vil ganske enkelt afholde kvinder, som har en ringe økonomi, fra at gå til nødvendige læge- og jordemoderbesøg, potentielt til skade for et barn, der ikke er født endnu.

Vi foreslår også, at særligt udsatte, det kunne f.eks. være kvinder udsat for social kontrol eller handlede kvinder, får en undtagelse fra tolkegebyret. Når man ikke har sin egen økonomi, eller hvis man ikke har kontrol over sin egen økonomi, hvilket vi ved er en hyppigt anvendt metode inden for social kontrol, så vil et tolkegebyr være en meget, meget stor barriere for at kunne søge nødvendig lægehjælp. Vi foreslår også en undtagelse for ofre for vold, ofre for voldtægt og andre former for overgreb, hvor man har behov for behandling i sundhedsvæsenet efterfølgende eller behov for at besøge sundheds-

væsenet for at kunne få dokumentation af de skader, overgrebet har medført

Så foreslår vi også en undtagelse for mennesker, som skal behandles for smitsomme sygdomme – det kunne f.eks. være mæslinger, som vi har stigende problemer med her i Danmark, eller tuberkulose – eller at mennesker, som er i målgruppen for aktuelle vaccinationsprogrammer for at forebygge smitsomme sygdomme, også undtages. Alt i alt er det en række undtagelser, som vil mindske de sundhedsmæssige skadevirkninger, som et tolkegebyr i sundhedsvæsenet vil medføre.

Uanset hvad er det Enhedslistens holdning, at tolkegebyret er skadeligt, at det vil øge uligheden i sundhed, og at det kaster et vigtigt princip om gratis adgang til lægehjælp over bord, og derfor støtter vi ikke det endelige lovforslag, selv om vi håber på, at vi kan samle opbakning til nogle forbedringer.

Kl. 14:20

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til Enhedslistens ordfører.

Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:20

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2, af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (ALT, SF og RV). Der stemmes.

Afstemningen er sluttet.

For stemte 24 (EL, ALT, RV og SF), imod stemte 79 (S, DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 3, af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (ALT, SF og RV).

Afstemningen er sluttet.

For stemte 24 (EL, ALT, RV og SF), imod stemte 78 (S, DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 4, af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (ALT, SF og RV).

Afstemningen er sluttet.

For stemte 24 (EL, ALT, RV og SF), imod stemte 79 (S, DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 5, af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (ALT, SF og RV). Der stemmes.

Afstemningen er sluttet.

For stemte 24 (EL, ALT, RV og SF), imod stemte 80 (S, DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 6, af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (ALT, SF og RV).

Afstemningen er slut.

For stemte 24 (EL, ALT, RV og SF), imod stemte 79 (S, DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 7, af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (ALT, SF og RV).

Afstemningen er slut.

For stemte 24 (EL, ALT, RV og SF), imod stemte 79 (S, DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 8, af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (ALT, SF og RV).

Afstemningen er slut.

For stemte 24 (EL, ALT, RV og SF), imod stemte 79 (S, DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 9, af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (ALT, SF og RV).

Afstemningen er slut.

For stemte 24 (EL, ALT, RV og SF), imod stemte 79 (S, DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 10, af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (ALT, SF og RV).

Afstemningen er slut.

For stemte 23 (EL, ALT, RV og SF), imod stemte 80 (S, DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 11, af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (ALT, SF og RV).

Afstemningen er slut.

For stemte 23 (EL, ALT, RV og SF), imod stemte 80 (S, DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 1, stillet og tiltrådt af de samme mindretal, bortfaldet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

42) 2. behandling af lovforslag nr. L 233:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. (Oprettelse af Styrelsen for Patientklager og ændrede registrerings- og gebyrregler for det risikobaserede tilsyn med behandlingssteder).

Af sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby).

(Fremsættelse 26.04.2018. 1. behandling 09.05.2018. Betænkning 22.05.2018).

Kl. 14:25

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig? Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

43) 2. behandling af lovforslag nr. L 208:

Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Retsvirkninger af et foreløbigt forbud mod eller en opløsning af en forening).

Af justitsministeren (Søren Pape Poulsen).

(Fremsættelse 23.03.2018. 1. behandling 19.04.2018. Betænkning 24.05.2018).

Kl. 14:26

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønsker nogen at udtale sig? Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:26

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af IA)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

44) 2. behandling af lovforslag nr. L 218:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på tele-

markedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige. (Ændring af revisionsbestemmelse).

Af justitsministeren (Søren Pape Poulsen). (Fremsættelse 11.04.2018. 1. behandling 19.04.2018. Betænkning 24.05.2018).

Kl. 14:26

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig? Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

45) 2. behandling af lovforslag nr. L 219:

 $For slag\ til\ lov\ om\ ændring\ af\ straffeloven.\ (Tildækningsforbud).$

Af justitsministeren (Søren Pape Poulsen).

(Fremsættelse 11.04.2018. 1. behandling 19.04.2018. Betænkning 24.05.2018).

Kl. 14:27

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ønsker nogen at udtale sig? Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:27

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (DF). Afstemningen er slut.

For stemte 21 (DF), imod stemte 82 (S, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

46) 2. behandling af lovforslag nr. L 223:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Udskydelse af forældelsesfristen i visse sager om vold mod børn i hjemmet og skærpelse af straffen for gentagen simpel vold i nære relationer).

Af justitsministeren (Søren Pape Poulsen).

(Fremsættelse 25.04.2018. 1. behandling 04.05.2018. Betænkning 24.05.2018).

K1 14:28

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

47) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 147:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af forretningsordenen for Folketinget. (Ændring af forskellige arbejdsformer og forretningsgange m.v.).

(Forslag som fremsat (i betænkning) 23.05.2018. Anmeldelse (i salen) 24.05.2018).

Kl. 14:28

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er som bekendt ingen minister på dette område, det er Folketingets ansvar. Jeg vil lytte opmærksomt til debatten om forslaget.

Forhandlingen er åbnet. Og jeg giver indledningsvis ordet til fru Christine Antorini som ordfører for Socialdemokratiet. Dem, der ikke vil blive her, forlader salen i god ro og orden.

Kl. 14:29

(Ordfører)

Christine Antorini (S):

Tak for ordet. Og samtidig en tak til alle partier, der meget engageret har bidraget til dette arbejde. Der har under Præsidiet været nedsat en arbejdsgruppe, som har fået navnet Antorini-Skaarup-arbejdsgruppen, fordi jeg har haft fornøjelsen af at være formand for arbejdsgruppen og hr. Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti af at være næstformand. Gruppen er udtryk for et dybfølt ønske hos både Præsidiet og Udvalget for Forretningsordenen og partierne deri, der ser en vigtig opgave i løbende at diskutere, hvordan vi kan forbedre vores arbejdsformer, hvordan vi kan forbedre den politiske dialog, hvordan vi kan skabe mere åbenhed – også for de mange borgere, som heldigvis interesserer sig for demokratiets udvikling, har konkrete forslag og gerne vil følge med – og dermed samlet set få en mere levende debat.

Men det er også en arbejdsgruppe, som har kigget på, om der er nogle balancer, som – ikke af en ond vilje, men måske bare langsomt – har forskubbet sig lidt forkert, sådan at noget magt er kommet længere væk fra Folketinget. Det gælder bl.a. – det er et af de første forslag, som ligger i anbefalingerne her i betænkningen, og som der er enighed om – at undersøge, om der er sket et lille skred, ved at ministrene har fået for mange bemyndigelser i de lovgivninger, der er. Det kan godt give mening, at der er en bemyndigelse, så det er ministeren selv, der kan træffe beslutning, hvis det drejer sig om småting, og hvor det ikke ville være rimeligt, hvis Folketinget hver gang skulle ændre hele lovgivninger på grund af småting. Men det ser også ud til, at der findes flere og flere ministerbemyndigelser på en række mere substantielle områder, og det vil sige, at en minister kan gennemføre forsøg eller andet, som ikke er i overensstemmelse med det flertal, der er i Folketinget.

Det er vi enige om her i Folketinget er en god idé at få undersøgt nærmere, hvorfor der også er blevet afsat penge til en forskningsbaseret undersøgelse af det her problem: Hvordan har udviklingen været? Er der forskel i de forskellige udvalg? Og er det noget, som vi kan være mere opmærksomme på, sådan at magten i højere grad kommer tilbage til Folketinget igen?

Men der er en række andre forslag. Nogle af dem kan måske lidt virke som noget i småtingsafdelingen, men summen af dem er altså med til at forbedre den demokratiske debat. Og jeg vil bare nævne nogle enkelte af dem.

Der er forslag om, hvordan debatformerne kan blive bedre, ved at man, når vi har det, der hedder onsdagsspørgetid, hvor man kan ind-kalde en minister til en mundtlig debat, helt op til også kan have en medspørger, sådan at hvis der er noget, der fylder og er aktuelt, er der mulighed for, at flere kan gå ind i debatten med det samme.

Der er også forslag om, at når vi har det, der hedder spørgetime med statsministeren, hvor de forskellige partiledere kan stille spørgsmål til statsministeren, kunne det være en idé at have den samme mulighed i udvalgene – og det bliver indført som forsøg – altså sådan at udvalgene kan indkalde til en åben spørgetime med deres minister. Og så ser vi ud fra erfaringerne med det, om det også kan skabe en mere levende debat i de forskellige fagudvalg. Det kan også være en vej til, at partier, der måske ikke så ofte er en del af bredere forligskredse, løbende har en mulighed for at have en dialog med ministeren, for det er et reelt dilemma, hvis ikke man er en del af en forligskreds. Man har selvfølgelig de normale værktøjer, som kan være at stille udvalgsspørgsmål og andet, men det der med at have den direkte dialog, både med ministeren og de andre, der sidder i et udvalg, vil vi gennemføre forsøg med.

Vi kommer også til at kigge på, hvordan vi kan få en mere levende debat her i salen. Det gælder bl.a., når der er forespørgselsdebatter, hvor der åbnes for, at man kan have en dialog med ministeren allerede i starten og ikke bare i slutningen. Og det er, i forhold til hvordan vi kommer til at sidde, og så kan man spørge, om det nu er noget, vi skal bruge tid på her, men det, at vi faktisk sidder tæt på og bruger hinanden som en del af den debat, er også noget, der gør, at der kommer en dynamik og en nerve, hvilket ikke bare er vigtigt for os som politikere, men også for de borgere, der har lyst til at følge, hvad det egentlig er, vi er optaget af, og hvor de politiske forskelle er, og selvfølgelig også, hvad der forhåbentlig kan samle til sidst.

Vi har haft diskussioner om, hvordan vi strammer op, når der kommer borgere i det, der hedder deputationer. Herunder er det også lige et opråb til os selv som folketingsmedlemmer om, at det er vigtigt, når vi sidder i udvalg, at prioritere, når borgere kommer. Der er borgere, der rejser rigtig langt, og de har et kvarter til at fremføre deres ærinde, og det er faktisk en mulighed for, at man kan bringe vigtige sager videre til en minister, eller at et udvalg kan agere på det på forskellig vis. Det skal vi selvfølgelig også være opmærksomme på og give den højeste prioritet.

K1 14·33

Der har også været nogle spørgsmål, som ikke er blevet taget med, fordi der ikke har været enighed. Det er heldigvis ganske få, og det er også derfor, jeg håber, at det hovedindtryk, der står tilbage, er, at der er en bredde af partier, der siger: Det her vil forbedre arbejdsformerne. Og det er i øvrigt arbejdsformer, der, såfremt vi får vedtaget dette, træder i kraft, når Folketinget åbner her til oktober 2018.

Men det ene af de to områder, hvor der ikke har været flertal, har været et ønske i arbejdsgruppen om, at man i højere grad kan trække på den ekspertise, der er hos embedsmændene i ministerierne. Der er rigtig, rigtig dygtige embedsfolk, der ved utrolig meget ned i detaljen om forskellige forslag, og den ekspertise ville det være rart, hvis folketingsmedlemmerne kunne trække på i høringer og i udvalg, men i dag er det sådan, at det kræver, at ministeren også er til stede. Der er det vores ønske – det håber vi at vi på sigt kan komme igennem med – at det bliver muligt for en minister at sige: Det er i orden, at denne dygtige fagembedsmand kan deltage i en høring. Men det skal selvfølgelig også være sådan, at der er en beskyttelse for embedsmanden, hvis ministeren ikke er til stede, så embedsmanden kan sige: Nej, det synes jeg ikke her, for der kan være en risiko for, at jeg bliver sat i en situation, hvor jeg skal forholde mig politisk til noget. Og det skal embedsmænd selvfølgelig ikke. Så vi synes, at vi har prøvet at tænke nogle modeller, hvor vi bruger den viden, der er, bredere i forhold til Folketinget, samtidig med at vi beskytter embedsmændene, så de ikke bliver udsat for et politisk pres, hvad de ikke skal. Det er jo en minister, der skal stå til ansvar for sagen.

Men efter et samråd med statsministeren i Udvalget for Forretningsordenen var der ikke opbakning hos statsministeren til at gennemføre det nu, og det er statsministerens prærogativ at kunne beslutte det her. Men vi har selvfølgelig drøftet det i Socialdemokratiet, for det kan jo være, at der kommer et regeringsskifte på et tidspunkt, og vi vil være meget åbne over for, at vi åbner op for, at man i højere grad kan bruge embedsmænd, også selv om ministeren ikke måtte være til stede.

Det andet ønske, som der desværre heller ikke har været opbakning til, men som jeg håber vi i arbejdsgruppen kan arbejde videre på, vedrører noget, som hele omverdenen og alle er optaget af at diskutere, nemlig hvordan der kan være et kompetenceløft til alle medarbejdergrupper. Der er også mulighed for kompetenceløft som folketingsmedlem, men det er inden for relativt få områder. Vi har en god sprogtjeneste, og man kan blive dygtigere til engelsk, fransk og tysk. Der er nogle gode muligheder for at lære, hvordan man bruger it, altså de teknologier, vi anvender herinde. Men det er ligesom også det, der er. Og der er et ønske om, at man som folketingsmedlem også kan kvalificere sig i nogle af de discipliner, som er vigtige at have med i den værktøjskasse, som gør, at vi bliver dygtigere som folketingsmedlemmer. Det er der ikke flertal for nu, men jeg håber, at det er noget, vi fortsat kan drøfte, for det er vigtigt, at vi som folketingsmedlemmer også hele tiden kan kvalificere os i forhold til de dagsordener, der er relevante med hensyn til at være dygtig til håndværket som folketingsmedlem.

Med de ord vil jeg bare igen sige tusind tak for samarbejdet. Det har været en fornøjelse. Der er faktisk tale om mange gode forslag, som vil vitalisere arbejdet herinde, og jeg glæder mig utrolig meget til at se, hvordan det bliver udmøntet i efteråret. Og jeg håber, at både mange udvalg og ministre har lyst til de forsøg, der bliver åbnet for med forslagene her.

Kl. 14:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger jeg tak til ordføreren. Så skal jeg lige høre, om der er andre ordførere, der ønsker ordet i den her sag.

Fru Karen Ellemann, værsgo.

Kl. 14:37

(Ordfører)

Karen Ellemann (V):

Mange tak. På Venstres vegne er det på sin plads at takke Antorini-Skaarup-arbejdsgruppen og alle de aktive kræfter, der har været i gang med det her arbejde, for der er brugt utrolig meget tid og utrolig mange kræfter på virkelig at se vores arbejdsformer efter i sømmene. Det er godt, og tusind tak for det arbejde.

Nu står vi så her med den store betænkning med alle indstillingerne til, hvad det er for nogle justeringer, vi nu bliver enige om. Det er gode, fornuftige tiltag, og ja, det er også helt korrekt, at der har været enkelte tiltag, vi ikke har kunnet opnå enighed om. Men det her er fornuftige forslag og alle sammen med det formål, at vi alt andet lige værner om en konstruktiv debatform, der også er med til at skabe positive resultater i vores land.

Nu står vi i hundredåret – dagen efter 100-årsfejringen – og skal tale om ændring af forretningsordenen, og den fine bog, vi modtog i går, måtte forfatteren med skam indrømme allerede er forældet, fordi af den fremgår det, at forretningsordenen har været ændret 42 gange, og nu er vi så på vej ind i den 43. gang. Blot med de ord: Vi støtter, og jeg skulle hilse fra Det Konservative Folkeparti og sige det tilsvarende.

Kl. 14:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så har Enhedslistens ordfører, hr. Jakob Sølvhøj, bedt om ordet. Værsgo.

Kl. 14:38

(Ordfører)

Jakob Sølvhøj (EL):

Tak for det. Man kan sige, at det har været en noget langstrakt affære at få udarbejdet forslag til en ny forretningsorden, men at det jo ikke er ensbetydende med, at vi gennemfører revolutionerende ændringer, men snarere små justeringer af forretningsordenen. Vi synes i Enhedslisten, at det er godt, at vi løbende har vores arbejdsformer og forretningsgange til debat, især hvis det kan give anledning til at forbedre rammerne for den måde, vi drøfter politik med hinanden på, og skabe en større åbenhed og en større kvalitet i lovgivningsprocessen

For Enhedslisten er det ikke mindst vigtigt, at der bliver god tid og gode muligheder for interesseorganisationer, foreninger og borgere i al almindelighed til at påvirke lovgivningsprocessen. Derfor vil jeg sige, at vi er generelt kritiske over for hastebehandlinger, hvor der dispenseres fra den normale høringsprocedure, og vi synes derfor, det er udmærket, at der kommer lidt mere fokus på det problem, sådan at vi får en årlig udarbejdelse af en redegørelse, hvori der gøres nærmere rede for, hvor de almindelige procedureregler ikke er blevet anvendt.

Vi synes også, det er en uskik, at der i for stor udstrækning fremsættes samleforslag, som både gør lovforslagene mere uoverskuelige og gør det vanskeligere at tilslutte sig lovinitiativer på et område, fordi de sammenkædes med forslag på helt andre områder, selv om der ikke er en eksisterende indbyrdes logik. Og vi synes, det er godt, at der også her er en enighed om, at det så vidt muligt skal undgås. Og vi synes, det er fint med nye mødeformer, og at vi gennemfører forskellige forsøg, som fru Christine Antorini allerede har været inde på.

Når jeg tager ordet, vil jeg også lige sige, at der er områder, hvor vi i Enhedslisten har været en smule tøvende. Det ene har været i forhold til fremrykning af fristerne for fremsættelse af beslutningsforslag, hvor vi synes det ville have været godt, hvis der havde været en tilsvarende bestemmelse i forhold til regeringens tidsrammer for fremsættelse af lovforslag.

Jeg vil også godt lige knytte et par bemærkninger til de ændringer, der sker omkring samrådene. For så vidt angår ændringer af rammerne for afholdelse af samråd, har det været vigtigt for os, at der ikke blev foretaget ændringer i forretningsordenen, der på nogen måde begrænser mulighederne for at anvende samrådene til at komme til bunds i sager, hvor der er brug for rigtig god tid til at udspørge

ministrene. Derfor vil jeg godt her understrege, at vores tilslutning til de vejledende tidsrammer for samrådene sker med den klare forudsætning, at de vejledende retningslinjer kan fraviges, hvis spørgeren udtrykker ønske om det. Og vi noterer os i den forbindelse, at der er en fælles opmærksomhed på, at såvel udvalgene som samrådsspørgsmålene er forskelligartede, og at det i forslaget helt specifikt nævnes, at der ved samråd af f.eks. 6-7 timers varighed bør indlægges pauser. Når jeg nævner det, er det ikke, fordi vi i Enhedslisten synes, at lange samråd i sig selv har en kvalitet. Det synes vi på ingen måde, men vi synes, det er rigtig vigtigt, og det er også derfor, at jeg er gået op for at understrege, at der, hvor behovet er der, skal muligheden også være til stede.

Med de bemærkninger kan Enhedslisten tilslutte sig ændringerne af forretningsordenen, og jeg skal hilse fra kollegaerne i SF, der ikke kan være til stede, og sige, at de tilsvarende tilslutter sig.

Kl. 14:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Er der flere ordførere, der ønsker ordet?

Det er der ikke. Og da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Udvalget for Forretningsordenen.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

48) 1. behandling af lovforslag nr. L 240:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, erstatningsansvarsloven og medieansvarsloven. (Freds- og ærekrænkelser m.v.).

Af justitsministeren (Søren Pape Poulsen). (Fremsættelse 16.05.2018).

Kl. 14:42

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er hr. Morten Bødskov, Socialdemokratiet.

Kl. 14:43

(Ordfører)

Morten Bødskov (S):

Tak for det, formand. Vi skal i gang med at behandle et set gennem socialdemokratiske briller meget vigtigt lovforslag, der har det hovedformål først og fremmest at få opdateret vores straffelovs bestemmelser om det, der hedder freds- og æreskrænkelser, så vi kan sikre, at loven er tidssvarende og ikke mindst kan følge med den teknologiske udvikling. Det er godt. Og jeg kan allerede nu annoncere, at Socialdemokratiet støtter lovforslaget fuldt og helt.

Der er ingen tvivl om, at den teknologiske udvikling jo giver uanede muligheder; den gøre os mere fleksible, den gør os mere uafhængige af tid og sted, men de samme muligheder åbner altså også op for nye typer af misbrug og også overgreb. Den teknologiske udvikling har naturligvis medført større krav til, hvad man sådan kan kalde digital dannelse. Der er ingen tvivl om, at der med det, man ser der sker i det digitale univers, bl.a. i medierne, er behov for at få skabt en debat og en dialog om, hvad der er acceptabelt, og hvad der er ikke er det. Det synes vi også det her lovforslag skal bidrage til.

For det er svært at finde ud af, hvad man kan, og hvad man ikke kan, for alle er jo på sin vis nye i den digitale tidsalder. Ingen kan fortælle os, hvordan vi bør gøre det, men vi bør have nogle pejlemærker for, hvordan vi skal opføre os i den digitale verden, ligesom vi har det for, hvordan vi opføres i den fysiske verden. Der dukker hele tiden nye fænomener op, som kan få meget store konsekvenser; senest har vi haft historier om hævnporno, løbende har vi historier om uberettiget overvågning, andre historier vælter også ind om deling af billeder og videoer uden samtykke og ikke mindst degital mobning. Det er alle sammen fænomener, som er ubehagelige for dem, det går ud over, og på ingen måde noget, som er acceptabelt.

Derfor er det her en helt ny arena, vi bevæger os ind på i de her år uden klare og fastsatte spilleregler, de kunne i hvert fald godt være mere up to date, og det er det, vi synes er godt ved det her lovforslag, altså, at der bliver lavet en ny bestemmelse i straffeloven om uberettiget overvågning af en persons færden ved hjælp af en gps eller andet apparat; det er noget, som Socialdemokraterne selv har efterspurgt. Det kan ikke være sådan, at man har lov til at benytte gps'er til uberettiget at overvåge folk med, uden at de ved det. Altså, for almindelige folk virker det helt absurd, men ikke desto mindre har der været behov for at skærpe lovgivningen her.

Vi synes også, det er ganske fornuftigt, som det også påpeges i lovforslaget, og hvor vi er inde på mediernes domæne, at hvis navne- og referatforbuddet, der er nedlagt i retssalen, bliver brudt, hæves bødestraffen nu ganske betragteligt, den bliver faktisk femdoblet. Vi synes også, det er rimeligt, at der ikke mindst på grundlag af de sager, som vi har set og hørt om i medierne, sker en forhøjelse af niveauet for tortgodtgørelse, altså af niveauet for det, som dem, der lider den her skade, får og kan få i godtgørelse. F.eks. hvis navne- og referatforbuddet bliver brudt og der har været tale om en æreskrænkelse i den forbindelse, hvad kan de så få i erstatning? - Ja, den bliver nu tredoblet. Vi synes, at det er vigtigt, at der helt generelt i det her lovforslag er fokus på medierne og de ansvarshavendes ansvar i den her sammenhæng.

Der er ingen tvivl om, at det særlig i medierne allerede har skabt lidt debat, men jeg håber, at medierne også er opmærksomme på, at det her er noget, vi er nødt til at have bedre fat om. Der er og skal ikke være tvivl om, at det ikke skal kunne betale sig at spekulere i, om man kan gå over grænsen for freds- og æreskrænkelser, og det gælder også medierne, og derfor er der behov for, at vi får skærpet sanktionerne på de her områder.

Socialdemokratiet støtter altså lovforslaget. Vi synes, der er behov for, at lovgivningen her bliver bragt ind i den digitale tidsalder, og vi håber på, at vi kan få en også nu fremadrettet, god debat om, hvad det er for en adfærd, vi skal have i den digitale verden. Det gælder os som brugere, såvel som det gælder medierne, der bl.a. påtager sig et ansvar for, hvad det er for en adfærd, som også finder sted i deres regi. Så med disse ord kan Socialdemokratiet støtte lovforslaget.

Kl. 14:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Peter Kofod Poulsen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:47

(Ordfører)

Peter Kofod Poulsen (DF):

Tak for det. Det er jo et stort forslag, regeringen har fremsat i den her runde, som bygger på et grundigt arbejde fra Straffelovrådet, som er kommet med en række indstillinger og forslag, som indgår i det her forslag. Jeg synes, det på mange måder er et positivt forslag, der er lagt op til fra regeringens side.

Man slår hårdt ned på uberettiget brug af gps, skærper de muligheder, der er for, at man kan komme efter folk, der på den her måde

udsætter andre for overgreb i forhold til deres ret til privatliv. Vi ser meget, meget positivt på, at regeringen er kommet efter den her sag. Det er jo noget, der tidligere har været fokus på i et par sager i medierne. Så det er meget positivt, at regeringen har valgt at omfatte det i forslaget.

Der lægges også op til, at man på straffronten kigger en lang række af bøderne igennem, når det kommer til freds- og ærekrænkelse. Der vil jeg særligt bemærke den del, der angår ansvarshavende redaktører, hvor man jo lægger op til, at bødeniveauet femdobles. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi jo håber, at det her kan give et klart adfærdsregulerende signal, så man sikrer, at det ikke bliver en sport at gå lige til grænsen for, hvad man kan tillade sig i forhold til folks privatliv, i forhold til at krænke folk i medierne.

Vi håber helt klart på, at det i hvert fald vil få betydning, at man femdobler bødestraffen, når det kommer til brud på navneforbud og referatforbud, så man ryger helt op på, at bødesatsen for førstegangsforseelser vil ligge på omkring 25.000 kr. og på 50.000 kr. for andengangstilfælde. Det her drejer sig altså om nogle meget grove krænkelser, så det er utrolig positivt, at det i hvert fald medtages, ligesom det er positivt, at man vil kigge på tortgodtgørelsen, som i øjeblikket ligger på mellem 10.000 kr. og 100.000 kr. Det foreslår regeringen så tredoblet, men jo samtidig også fremskrevet, så beløbet udvikler sig og ikke bare fryser fast i 2018-niveau. Det er sådan set fint

Så ligger der nogle tanker i forhold til sletning af billeder og udtalelser. Straffeloven giver ikke mulighed for det i dag, og det er noget af det, man ønsker at sætte ind i lovgivningen. Det er også noget af det, vi kan bakke fuldstændig op om og anbefale.

Det drejer sig som sagt om et meget stort forslag. Det er også derfor, jeg egentlig synes, det er værd at rose, at regeringen har fremsat det nu. Så kan vi få tid til at diskutere det igennem hen over sommeren, og så regner jeg selvfølgelig med, at ministeren disker op med noget kaffe og nogle embedsmænd, som vi så i Retsudvalget kan stille nogle spørgsmål, og at vi kan få afdækket det, der måtte være, inden vi kan behandle forslaget videre.

Vi ser i hvert fald meget velvilligt og positivt på forslaget. Tak.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Jan E. Jørgensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 14:51

(Ordfører)

Jan E. Jørgensen (V):

Tak for ordet. Og tak for de positive bemærkninger om lovforslaget, der allerede er faldet fra Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti.

Hensigten med lovforslaget er jo, hvis man skal sige det kort, at gøre livet lettere for de ofre, der er, for freds- og ærekrænkelse, og at gøre livet sværere for gerningsmændene, som typisk er massemedier, men som jo også kan være andre, der ytrer sig eksempelvis på sociale medier.

Lovforslaget bygger ganske rigtigt på en betænkning fra Straffelovrådet, men bygger jo altså også på et beslutningsforslag, der blev fremsat i samlingen 2014-2015. Det blev fremsat af mig selv og hr. Preben Bang Henriksen – jeg synes jo, det er nok så vigtigt, at vi får credit for det, for rigtig mange af de forslag, der ligger i lovforslaget, er en til en de samme, som stod i beslutningsforslaget.

I Herning blev en ung pige dræbt, og politiet sigtede en person for drabet. Ekstra Bladet fandt anledning til at lave en forside, hvor personens fornavn blev nævnt, og efter det stod der: Sigtet for Maria-drabet; med store bogstaver stod der: Genert og pigesky; og med lidt mindre bogstaver stod der: Hun blev kvalt med sine strømper. Og så var der ellers et stort billede af den pågældende.

Jeg tror ikke, man kan gøre sig noget begreb om, hvor hårdt det er først at blive varetægtsfængslet fuldstændig uberettiget – for den stakkels mand fra Herning havde absolut intet med drabet gøre – og så også skulle lide den tort, det er at se sig selv udstillet på forsiden af en af landets store aviser.

Det, der skete i den pågældende sag, var, at manden fik erstatning for uberettiget varetægtsfængsling, men han gik aldrig videre med sagen, for systemet er i dag indrettet sådan, at hvis man ønsker at sagsøge et medie, skal man selv ud og antage en advokat. Man er, om jeg så må sige, på egen hånd, og det havde den pågældende altså ikke overskud til.

Anderledes var det for de to søfolk Eddy og Søren, som gennem længere tid fik udstillet deres privatliv – også i Ekstra Bladet – og der blev vist billeder af dem i ydmygende situationer. De havde et fagforbund i ryggen og havde derfor mulighed for at sagsøge det pågældende medie, men havde de nu ikke haft det, havde de været stillet på samme måde som den uskyldige fra Herning.

Der er også tale om kendte mennesker, som jo ganske rigtigt er kendte, men først og fremmest er de jo altså mennesker, og alle mennesker – også kendte mennesker – har altså ret til en vis beskyttelse af deres privatliv. Der er sager, hvor medier ligger på lur ved hospitalet for at afsløre, om nogen lider af en alvorlig sygdom, eller for at se, om nogen er gravid – det er jo normalt en lykkelig begivenhed, men man har jo som oftest lyst til selv at være den, der overbringer nyhederne, og ikke, at det skal overlades til et ugeblad eller en formiddagsavis.

I alle disse sagstyper ønsker vi altså at gøre det lettere for dem, der bliver krænket, bla. at sagsøge ved at give mulighed for, at man i de groveste sager altså kan henvende sig til politiet og ikke behøver selv at antage en advokat. Når der så er tale om et brud på straffelovens bestemmelser om ærekrænkelse og fredskrænkelse, skal man have mere i erstatning – vi taler om en tredobling af erstatningsniveauet – og det pågældende medie skal idømmes en bøde, der er tre gange så høj som i dag og fem gange så høj, hvis det er redaktøren.

Så er der også tale om en kraftig forøgelse af bødeniveauet ved overtrædelse af navneforbud. Det er sådan i dag, at hvis man overtræder et navneforbud, får man altså en bøde på sølle 5.000 kr., og det ønsker vi så femdoblet til 25.000 kr.

Endelig indgår det også som en del af lovforslaget, at krænkelserne jo i dag på grund af internettet lever videre. Altså, i gamle dage blev der pakket fisk ind i avisen, dagen efter den var kommet på gaden, men situationen i dag er en hel anden – avisartiklerne lever videre på internettet. Når man går ind og googler en person, kommer de her krænkende artikler frem. Der gør man det med lovforslaget til en pligt for det medie, som har bragt historien, også at sørge for, at artiklerne og billederne bliver fjernet fra internettet igen.

Så alt i alt er der rigtig mange gode initiativer i lovforslaget, som samlet set vil gøre, at de mennesker, som bliver hængt ud for noget, de ikke har gjort, eller som får krænket deres privatliv, altså får større sandsynlighed for, at retfærdigheden sker fyldest, og at de får en erstatning, der giver et plaster på såret, som er større end det plaster, men får i dag, og forhåbentlig vil det her også have en afskrækkende eller præventiv virkning over for typisk massemedier.

Kl. 14:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ingen spørgsmål, og så siger vi tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Rosa Lund, Enhedslisten.

Velkommen tilbage til Folketinget. Værsgo.

Kl. 14:56

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak skal du have, og tak for ordet. Jeg kan ligesom de foregående ordførere tilslutte mig, at det her område er et område, som længe har trængt til en – hvad skal vi kalde det – en modernisering, og derfor ser vi i Enhedslisten meget positivt på, at det nu vil ske. Når det er sagt, er det her jo også et ømtåleligt område, for lige så vel som at retten til et privatliv skal beskyttes, og ligeså vel som at vi skal have et værn mod æreskrænkelse, ligeså vel skal vi ikke krænke ytringseller pressefriheden. Det er på ingen måde nu, at der skal gøres mere indhug i ytringsfriheden eller i mediernes frihed, for vi har brug for den fjerde statsmagt til at kontrollere magthaverne. Derfor er det rigtig vigtigt, at vi finder en balance, og det er lige præcis det, som Straffelovrådet har gjort i deres betænkning, som det her lovforslag bygger på.

Vi er i udgangspunktet positivt indstillet over for lovforslaget, men vi skal først se alle høringssvarene for at være sikker på, at balancen er overholdt. Som jeg har forstået det, har regeringen ønsket at fremsætte det her forslag nu til behandling i salen i dag og så igen i næste samling, og derfor vil jeg bare starte med at give en positiv tilkendegivelse og se frem til udvalgsbehandlingen og til at se høringssvarene.

Kl. 14:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru May-Britt Kattrup, Liberal Alliance, som ordfører. Det er varmen, der påvirker os. Værsgo.

Kl. 14:58

(Ordfører)

May-Britt Kattrup (LA):

Tak. En fri presse skal have vide rammer for udfoldelse. Det er helt grundlæggende – punktum. Sådan må og skal det være i et frit samfund. Samtidig er det helt grundlæggende i et frit samfund, at folk ikke bare kan få krænket deres privatliv, uden det får konsekvenser for dem, der gør det, og vi kan selvfølgelig heller ikke have et samfund, hvor det kommercielt kan betale sig at bringe urigtige historier om andre mennesker eller krænke deres privatliv.

For nogle år siden, da Folketinget her i salen debatterede et beslutningsforslag om skærpelse af straffen for freds- og æreskrænkelser, var Liberal Alliances udgangspunkt, at man allerede på det tidspunkt ikke havde ret til at bringe urigtige historier om andre, og at man ikke havde ret til at krænke andre menneskers privatliv. Sådan var loven jo allerede. Men når der så alligevel sker krænkelser, må der være noget galt, og så må der være brug for, at nogen skal ændre noget, og derfor er det glædeligt, at vi med det her lovforslag sætter ind, hvor der er behov.

Det er fornuftigt, at man skærper sanktionerne over for medier og privatpersoner, der krænker privatlivets fred ved at sprede krænkende oplysninger til befolkningen; det er fornuftigt, at der med forslaget kommer bedre beskyttelse af ofre, ved at det bliver lettere og enklere at få fjernet krænkende oplysninger fra internettet, og ved at dommere kan pålægge den krænkende person eller andre, der måtte have rådighed over materiale, at fjerne det krænkende materiale fra internettet; det er fornuftigt, at man giver ofre bedre forhold, ved at anklagemyndigheden efter anmodning fra den krænkede kan føre sager; det er fornuftigt, at tortgodtgørelsen øges, så den økonomiske kompensation øges; og det er fornuftigt, at uberettiget overvågning af en persons færden ved brug af GPS eller lignende teknologi bliver kriminaliseret, så vi beskytter folk imod overvågning.

Det er alt i alt et fornuftigt lovforslag, og vi støtter op om initiativerne, der øger respekten for privatlivets fred.

Kl. 15:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Josephine Fock, Alternativet.

Kl. 15:01

(Ordfører)

Josephine Fock (ALT):

Tak for det. Det er lovforslag L 240, vi behandler, og med det her lovforslag ønsker regeringen at styrke og modernisere beskyttelsen af den enkeltes privatliv mod freds- og ærekrænkelser. Lovforslaget kan man vel godt tillade sig at sige har sit udspring i den famøse SE og HØR-sag, hvor flere kendte danskere fik deres privatliv særdeles krænket. Lovforslaget har jo ikke været i høring endnu. Jeg forstår, at det her er sådan en indledende runde om det, og så bliver det genfremsat efter sommerferien. Derfor er det jo så ikke sendt i høring, og vi har ikke fået høringssvar endnu. Derfor vil jeg også tillade mig at sige, at vi ikke har taget endelig stilling, og det er, fordi vi som et helt grundlæggende princip rigtig gerne vil høre de mennesker og organisationer, der bliver berørt af lovforslaget, helt generelt. Bl.a. mediebranchen, som bliver berørt af det, vil vi også gerne se høringssvar fra.

Men når det så er sagt, vil jeg gerne sige, at vi umiddelbart er positive over for det her lovforslag. For det første er det et særdeles gennemarbejdet lovforslag, som i store træk bygger på Straffelovrådets betænkning om freds- og ærekrænkelser, og for det andet er vi enige med ministeriet i, at der er brug for en styrkelse og modernisering af straffelovens bestemmelser om freds- og privatlivskrænkelser særlig med henblik på den øgede digitalisering af vores samfund. Internettet har demokratiseret vores samfund. Flere end nogen sinde før har således mulighed for at komme til orde, men det har også en slagside. Skadevirkningerne er endnu større nu, når det gælder fredsog ærekrænkelser på nettet. Krænkelser kan brede sig lynhurtigt som en steppebrand, og det kan praktisk talt være fuldstændig umuligt at få fjernet krænkelserne. Derfor er vi særlig glade for den del af lovforslaget, som omhandler pligten til sletning af udtalelser, meddelelser eller billeder.

I forhold til mediebranchen indeholder lovforslaget en række lovændringer, som ikke er en del af Straffelovrådets betænkning. Det drejer sig bl.a. om nedlæggelse af referat- eller navneforbud i private straffesager og skærpelse af straffen for overtrædelse af forbuddet og forhøjelse af tortgodtgørelse i sager om freds- og ærekrænkelser, som skal være særlig høj for aktører i mediebranchen, og endelig en udvidelse af medieansvarsloven, så mediestøtten fremover kædes sammen med medieansvarsloven og dermed Pressenævnet og de presseetiske regler. Umiddelbart er det også lovændringer, som vi kan støtte. Det virker fornuftigt, at modtagerne af mediestøtten også bliver underlagt Pressenævnet og de presseetiske regler. Men igen: Her vil vi gerne se mediebranchens kommentarer til lovforslaget.

Så alt i alt er vi positivt stemt over for lovforslaget og glæder os til at se høringssvarene og til at debattere det endnu en gang efter sommerferien.

Kl. 15:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Zenia Stampe, Radikale, som ordfører. Værsgo.

Kl. 15:04

(Ordfører)

Zenia Stampe (RV):

Tak for det. Det er et længe ventet forslag, for der er jo ingen tvivl om, at vores regler på området overhovedet ikke har afspejlet den virkelighed, vi lever i, og navnlig ikke har givet ofrene for æres- og fredskrænkelser den beskyttelse, som vi som samfund skylder dem. Men intet ondt ord om ventetiden eller den lidt usædvanlige proces med fremsættelse nu og så genfremsættelse efter sommerferien, for til gengæld bygger lovforslaget jo på et grundigt arbejde, ikke mindst Straffelovrådets betænkning og også på et beslutningsforslag,

som det har været nævnt her. Det giver os også god mulighed for at høre interessenterne, hvad de mener og har af input til lovforslaget, inden det så genfremsættes, når Folketinget samles igen til oktober. Så det er vi rigtig glade for. Vi synes, det er en rigtig god og fornuftig proces. Vi kunne måske godt have ønsket os, at man brugte en tilsvarende proces på andre dele af retsområdet, men her hilser vi den i hvert fald velkommen.

Vi er glade for stort set alle dele af forslaget, og jeg vil nævne nogle af dem: indførelsen af betinget offentlig påtale af de groveste æreskrænkelser gør, at samfundet stiller sig op ved siden af ofret og hjælper, hvor man i dag har stået meget alene selv i situationer, der har været meget voldsomme, og hvor der har været tale om meget grænseoverskridende overgreb og meget ulige magtforhold.

Men da jeg læste fremsættelsestalen første gang, blev jeg en lillebitte smule bekymret for, om det åbnede op for lidt for mange processer – altså, at vi kunne trække hinanden i retten, også på baggrund af den lidt hårde offentlige debat, vi har, og vi nok altid har haft. Jeg bryder mig selvfølgelig ikke om at blive kaldt landsforræder hver anden dag, men jeg synes omvendt også, det ville være lidt underligt, hvis jeg skulle trække folk i retten for det. Men sådan, som jeg forstår det, er der tale om de groveste freds- og æreskrænkelser og altså ikke de der øgenavne, vi indimellem kommer til at kalde hinanden – og det kan vi selvfølgelig øve os på at lade være med. Målet her er ikke, at vi skal begynde at trække hinanden i retten for at deltage i den offentlige debat, men det er, at vi kan komme ofre for meget, meget voldsom bagvaskelse, voldsomme injurier til undsætning, og at samfundet kan stille sig på deres side. Så det kan vi bestemt støtte op om.

Vi synes også, at det er vældig fornuftigt, at vi nu giver mulighed for, at man i forlængelse af en dom også bliver pålagt at fjerne æreskrænkende materiale. Der har været sager for nylig, hvor spørgsmålet jo var, at ja, nu var der faldet en dom, men det dér materiale lå stadig væk frit tilgængeligt, og hvad skulle der ske med det? Der er det her jo et konkret svar på, hvad der så skal foretages. Det er rigtig godt og fornuftigt.

Det præciseres også, at man kan give navne- og referatforbud i private straffesager – det er også fornuftigt. Vi hilser også de her markante forøgelser af bødestraffen for freds- og æreskrænkelser og overtrædelser af referatforbud velkommen – tilsvarende også forøgelsen af tortgodtgørelsen. Det synes vi også er meget fornuftigt og helt proportionalt med det overgreb, det er at blive udsat for den her type æres- og fredskrænkelser.

Endelig er vi også meget glade for det, der bliver lagt op til på medieområdet. Det er noget, vi har talt om i flere år, og jeg ved, at det juridisk har været rigtig svært at komme i mål med, altså at medier, der får mediestøtte, skal være omfattet af medieansvarsloven og tilmeldt Pressenævnet. Jeg kan ikke helt forstå, om det er det, der ligger i den formulering, der står, nemlig at de bliver omfattet af medieansvarslovens særlige ansvarssystem. Om det så er Pressenævnet eller noget andet – det bliver der nikket til at det er – lyder det i hvert fald rigtig fornuftigt og er noget, vi har efterlyst, og vi er rigtig glade for, at regeringen også har taget det med sit forslag.

Så alt i alt er vi meget positive, og vi glæder os selvfølgelig til at høre, hvad interessenterne på området har at sige. Det er selvfølgelig også voldsomt, når man lægger op til så kraftige bødeforøgelser over for medierne, for vi er ellers store tilhængere af den frie presse, men jeg synes, det er helt fair og rimeligt her. Men derfor ser jeg selvfølgelig alligevel frem til at høre, hvad medierne har at sige om det – om der er nogle betænkeligheder ved det. Så vi er meget positive over for forslaget, og vi ser frem til debatten med interessenterne og i øvrigt også i Folketinget, og har ellers en rigtig god fornemmelse af, at vi på det her område, som er så vigtigt et område og involverer os alle sammen, faktisk også kan blive enige om noget, som er temmelig – jeg vil ikke sige vidtgående, for det er så nødvendigt og gør i

virkeligheden bare lovgivningen mere tidssvarende – men det er noget, der alligevel er så gennemgribende, at det er noget, vi måske kan blive enige om med et meget bredt flertal i Folketinget. Det synes vi vil være rigtig smukt, og vi forestiller os bestemt, at vi skal være en del af det flertal.

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til fru Zenia Stampe, og velkommen til hr. Karsten Hønge fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 15:09

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Folketinget halter bagefter udviklingen både i de traditionelle medier og i de nye eller nyere sociale medier. Det er godt, at vi nu lægger op til at modernisere loven, og når vi gør det, skal vi jo gå en skarp balancegang mellem eksempelvis ærekrænkelser og ytringsfriheden, samtidig med at vi kan se, at digitaliseringen giver os en række nye, voldsomme udfordringer. Lovforslaget, som vi ser det, er et forsøg på at følge med den udvikling.

SF er overordnet positive over for lovforslaget, men tager naturligvis først endelig stilling, når forslaget genfremsættes i næste samling. Det gør vi med udgangspunkt i, at alle jo har ret til et privatliv – sit eget vel at mærke. Men det er der så nogle medier, der fortolker sådan, at alle har ret til andres privatliv. I den forbindelse synes vi, det er godt, at der lægges op til at sætte kompensationen i vejret.

Jeg synes også kun, at det er ret og rimeligt, at mediestøtten kobles sammen med, at man også lægger ansvar over til udgiverne. Brud på referat- og navneforbud koster i dag stort set ingenting. Det kan jo betyde, at man på nogle redaktioner foretager sådan en økonomisk kalkule omkring brud på loven over for den fortjeneste, man kan få ved at bryde den. En stigning i bøderne kan forhåbentlig få de ansvarlige til at tænke sig om en ekstra gang.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Hønge, og velkommen til hr. Naser Khader fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:11

(Ordfører)

Naser Khader (KF):

Tak. Det kan have vidtrækkende konsekvenser, når nogle deler ukorrekte oplysninger, beskyldninger, informationer, artikler m.v., som man egentlig ikke havde tiltænkt offentligheden. Derfor har det altid været ulovligt at komme med den slags freds- og ærekrænkende udtalelser og udgivelser. Det bliver ikke mindre forkert af at dele den slags, når det foregår på Facebook og internettet generelt. Faktisk kan man argumentere for, at det er endnu mere problematisk, da det, der bliver offentliggjort på nettet, hurtigt kan sprede sig til hele verden, og det kan være meget, meget svært at komme af med det. Det er enormt svært at rydde op på nettet, når tingene først er blevet publiceret der.

I Det Konservative Folkeparti er vi overbeviste om, at respekten for privatlivets fred er en grundlæggende betingelse for at kunne leve et trygt liv. Den utrolige teknologiske udvikling, som vi har set de seneste år, skal ikke sætte spørgsmålstegn ved denne betingelse. Derfor er det vigtigt, at vores lovgivning er tidssvarende. Vi finder os ikke i krænkelser af privatlivet. Straffen skal stå mål med forbrydelsen, og vi skal først og fremmest hjælpe de ofre, der udsættes for krænkelser.

Med lovforslaget, som behandles i dag, skærpes straffen for freds- og ærekrænkende udtalelser, altså § 264. Den gennemsnitlige bødestraf ligger lige nu på 5.000 kr. Det foreslår regeringen at tredo-

ble, uanset hvem der har begået overtrædelsen – journalister så vel som privatpersoner. For chefredaktører foreslås det at femdoble straffen.

Forslaget indeholder også en række initiativer, der skal hjælpe med at beskytte offeret. Her kan nævnes, at vi ønsker at tredoble godtgørelsen i disse sager. Dommer skal have mulighed for at pålægge medier og udgivere på internettet at slette materiale, der vedrører en sag om freds- og ærekrænkelse. Det synes jeg er et fremragende element i det her lovforslag. Jeg har selv oplevet at blive beskyldt for noget, der var forkert, og selv om jeg senere blev renset og frikendt, så kan man stadig væk finde artikler med de løgnagtige beskyldninger på nettet. Så det at pålægge udgiverne at rydde op i usandheder på nettet er efter min opfattelse fremragende.

Desuden indeholder forslaget en kriminalisering af uberettiget overvågning ved hjælp af gps. Det er også et eksempel på, hvordan lovgivningen bliver opdateret til at være mere tidssvarende.

Vi ønsker at beskytte privatlivets fred. Alle danskere skal kunne leve deres liv i tryghed og vished om, at deres private billeder ikke deles på nettet, eller at der spredes falske beskyldninger mod dem. Internettet har accelereret mange vigtige processer i vores samfund til alles bedste, men det har også accelereret den hastighed, hvormed ulovligt indhold kan spredes. Derfor er det vigtigt, at lovgivningen er tidssvarende.

Vi i Det Konservative Folkeparti er meget glade for det her lovforslag og ser frem til dets videre behandling i denne og næste folketingssamling.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tusind tak til hr. Naser Khader, og velkommen til justitsministeren.

K1 15:14

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Tak for det. Allerførst vil jeg gerne takke ordførerne for den positive modtagelse, forslaget har fået her i salen. Jeg tror alle sammen, vi kan forestille os, hvor ubehageligt det må være at havne på forsiden af en landsdækkende avis med oplysninger om vores privatliv, som vi gerne vil holde for selv, eller med en beskyldning om, at vi skulle have gjort noget strafbart. Noget tilsvarende gør sig gældende for opslag på Facebook, som hurtigt florerer rundt om hos folk i hele landet. Det siger sig selv, at det er noget, de fleste gerne vil være foruden.

Det er min holdning, at alle danskere skal kunne leve trygt og forvente respekt for deres privatliv. De seneste årtiers digitalisering betyder, at oplysninger via internettet spredes meget hurtigt, så hele befolkningen potentielt på meget kort tid kan gøre sig bekendt med dem. Samtidig kan det være vanskeligt og i visse tilfælde næsten umuligt at få slettet oplysningerne igen. Hvis f.eks. medierne via artikler på deres hjemmesider eller andre på internettet videregiver oplysninger om andres private forhold eller bringer æreskrænkende beskyldninger, kan det derfor krænke en persons privatliv meget, meget alvorligt, og mere alvorligt end tidligere. Heldigvis er risikoen for at komme på forsiden af en landsdækkende avis ikke stor, men når det sker, og når det er udtryk for en strafbar krænkelse af privatlivet, står konsekvenserne for gerningsmanden slet, slet ikke mål med konsekvenserne for offeret.

Der er derfor behov for på den ene side at skærpe konsekvenserne for at begå freds- og æreskrænkelser og på den anden side at hjælpe de ofre, som udsættes for krænkelserne. Det er også baggrunden for, at det er en del af regeringsgrundlaget, at regeringen vil foreslå en markant hårdere kurs over for medier, der krænker privatlivets fred eller bringer æreskrænkende beskyldninger.

Samtidig har vi jo modtaget en betænkning Straffelovrådet om freds- og æreskrænkelser, hvor rådet bl.a. i lyset af den teknologiske udvikling stiller forslag om ændringer af reglerne om krænkelse af privatlivet. Det forslag, vi behandler i dag, følger op på det og har til formål at styrke respekten for privatlivet og øge beskyttelsen mod blive hængt ud på sociale medier og i massemedierne.

Med lovforslaget vil regeringen for det første skærpe bødestraffen for krænkelse af borgernes privatliv. Straffen står i dag ikke mål med skadens omfang, når man har fået spredt oplysninger om private forhold eller private billeder i hele befolkningen. Det må ikke være sådan, at medierne i sidste ende kan tjene penge på at krænke borgernes ret til privatliv. Gennemsnitsstraffen for bøder for freds- og æreskrænkelser er i dag på højst 5.000 kr., og der er på ingen måde tale om et niveau, der afspejler krænkelsen ved lovovertrædelsen eller den gevinst, som den ulovlige oplysning måske kan have for mediet. Niveauet er alt, alt for lavt. Det gælder også, selv om journalister og især chefredaktører i visse tilfælde får bøder, der er lidt højere.

Der foreslås derfor en tredobling af bødestraffen for overtrædelse af straffelovens bestemmelse om freds- og æreskrænkelser. Det gælder generelt, uanset hvem der har begået overtrædelsen. Det vil sige, at det jo ikke alene gælder for journalister, men at det også gælder for privatpersoner, der krænker nogle ved at videregive oplysninger på sociale medier. For chefredaktører, der har et særligt ansvar for at sikre, at medierne ikke krænker privatlivets fred, foreslås bødestraffen femdoblet. Bødestraffen for overtrædelse af navneforbud femdobles også, uanset hvem der har begået overtrædelsen.

For det andet vil regeringen med lovforslaget sikre en bedre beskyttelse af ofre, der har været udsat for en krænkelse. Lovforslaget indeholder derfor fem initiativer om det. Blandt initiativerne kan nævnes, at der foreslås en tredobling af niveauet for tortgodtgørelse ved freds- og æreskrænkelser. Det vil betyde, at ofrene får en økonomisk kompensation, der bedre afspejler den krænkelse, som de har været udsat for.

Samtidig ønsker regeringen, at det skal være lettere og enklere for ofrene at få fjernet de krænkende oplysninger fra internettet. Derfor foreslås det, at dommere får mulighed for at pålægge den person, som har krænket en anden, at slette det krænkende materiale fra internettet. Hvis andre har rådighed over materialet på internettet, vil man kunne pålægge dem at slette det.

Et andet initiativ, der skal sikre bedre beskyttelse af ofrene, er, at anklagemyndigheden efter anmodning fra offeret skal have adgang til at føre sager om grove æreskrænkelser. I dag skal man som udgangspunkt selv føre sagen og eventuelt betale omkostningerne.

Lovforslaget indeholder også en række andre forslag. Der er bl.a. en kriminalisering af uberettiget overvågning af en persons færden ved hjælp af gps eller andet lignende apparat. Den digitale udvikling har skabt et behov for, at der i straffeloven er en beskyttelse mod sådan en overvågning. Det er også et forslag, der spiller ind i kampen mod psykisk vold. Krisecentrene ser eksempler på, at der bruges gps'er, som f.eks. kan være sat ind i børnenes bamser, til at spore personer, der gemmer sig på et krisecenter.

Kl. 15:20

Bortset fra det forslag ændrer lovforslaget i det store hele ikke på, hvad der er en krænkelse af privatlivet, men vi laver om på sanktionerne, hvis der sker en krænkelse, og så hjælper vi ofrene. Det er det, der er væsentligt for mig: at vi kan tage de her tiltag uden at indskrænke ytringsfriheden.

Regeringen ønsker en bred og åben debat om lovforslaget både i Folketinget og i offentligheden, og derfor er lovforslaget fremsat for Folketinget i denne samling for at kickstarte debatten, og efter debatten i dag vil lovforslaget eventuelt blive justeret, og så vil det blive sendt i offentlig høring. Og efter høringen vil lovforslaget blev fremsat for Folketinget igen til oktober. Tak.

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Selv tak til ministeren. Der er ingen korte bemærkninger.

Der er ikke flere, som har bedt om ordet, og derfor er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ikke nogen af jer gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

49) Forespørgsel nr. F 29:

Forespørgsel til justitsministeren:

Hvad vil regeringen foretage sig for at forhindre, at personer offentliggør billeder og film fra ulykkessteder på nettet, inden de pårørende til ofrene er underrettet om ulykken, og at billeder og optagelser afslører ansigter, nummerplader og andre personfølsomme detaljer?

Af Liselott Blixt (DF), Peter Kofod Poulsen (DF) og Peter Skaarup (DF).

(Anmeldelse 11.04.2018. Fremme 13.04.2018).

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til torsdag den 31. maj 2018.

Jeg giver ordet til fru Liselott Blixt til begrundelse. Værsgo.

Kl. 15:21

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Liselott Blixt (DF):

Mange tak. Jeg har jo tilladt mig at lave en forespørgsel til justitsministeren – jeg siger »tilladt«, fordi jeg normalt ikke er i det pågældende udvalg, hvor ministeren er minister – fordi jeg har fået nogle henvendelser, bl.a. fra nogle mennesker i min bekendtskabskreds, og fordi man i regionen har kunnet se, at ved ulykker har der været mennesker, der stod og filmede, tog billeder, lagde det ud på Facebook uden at bekymre sig om, hvem det var, de tog billeder af. Der er mange, der har været rigtig bestyrtede over det, og jeg tror, vi er i en tid, hvor vi bliver nødt til at se på, hvordan vi får italesat det her med, hvad man bruger sit kamera til, som alle efterhånden har ved hånden, for det ligger i ens telefon.

Derfor har vi stillet forespørgslen til justitsministeren om, hvad regeringen har tænkt sig at gøre for at forhindre de her ting. Hvad er det, vi kan gøre, for at man ikke offentliggør billeder, at man ikke står og filmer? Hvordan kan vi sørge for, at der ikke er noget, der bliver offentliggjort, før man i det mindste har fået underrettet pårørende, i stedet for at de skal finde det på nettet? For det er der, man kan se mange af de her ulykker. Hvordan forhindrer vi, at der er Facebookgrupper, der lover chokolade til de første, der kommer med et billede af en ulykke, og at man på den her måde får det værste op i folk og får dem til at sige: Jeg vil jo gerne have den her chokolade, så kan jeg være den første, der tipper om en ulykke og sender nogle gode billeder, så er det, jeg får?

Jeg tror, det er noget, vi alle sammen bliver nødt til at tage op og få udbredt – at det her er forbudt. Men hvordan sikrer vi, at der også kan falde dom over det? Hvordan kan vi sikre, at vi får italesat, at det ikke er noget, man gør; at der er almindelig pli og almindelig empati over for de mennesker, det her drejer sig om? Der sidder nogle pårørende derude, der ikke ved, hvad der er sket, når de ser de billeder.

Det er begrundelsen for, at jeg har stillet forespørgslen, og jeg glæder mig til at høre, hvad ministeren siger.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak for det. Så er det justitsministeren til besvarelse af begrundelsen. Værsgo.

Kl. 15:24

Besvarelse

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Som jeg ser det, er kernen i den debat, som spørgeren rejser med den her forespørgsel, den digitale dannelse eller den digitale kultur og mere generelt: respekten for vores medborgere. De fleste af os ved jo heldigvis godt, hvordan vi skal opføre os og behandle andre mennesker. Men vi må jo også være ærlige og sige, som forespørgeren er inde på, at den digitale tidsalder og udbredelsen af de sociale medier giver os nogle nye udfordringer, som vi bliver nødt til at forholde os til

Jeg er helt enig med spørgeren i, at det er uetisk og fuldstændig uacceptabelt, når borgere tager billeder af eller filmer ulykker med tilskadekomne eller omkomne og lægger billederne op på nettet. Jeg går ud fra, at vi alle er enige om det personlige ansvar og vores forpligtelse til at bruge de sociale medier med omtanke i situationer, hvor nogle er kommet til skade. Jeg synes, at de, der er fristet til at lægge den slags billeder på nettet, skal prøve at sætte sig i de tilskadekomnes sted eller forestille sig, at det var deres mor, far, ægtefælle eller barn, der var omkommet eller kommet til skade.

Noget andet er, hvad lovgivningen på området siger. Det kan jo også være strafbart. Hvis en person offentliggør et billede på internettet af f.eks. et offer for et færdselsuheld, så kan det være en overtrædelse af straffelovens § 264 d. Det er således strafbart uberettiget at videregive meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden. Det gælder også døde personer. Hvis den person, der er afbildet, giver samtykke til videregivelsen, er handlingen selvfølgelig ikke strafbar.

Som eksempel på, hvordan bestemmelsen er blevet anvendt, er et ugeblad blevet dømt for at have bragt et foto af en mand liggende på en båre, efter at han netop var omkommet ved en drukneulykke. Ugebladet blev også dømt for at have bragt fotos af den omkomne mands hustru, som så ud over bølgerne, mens eftersøgningen af hendes mand stod på. Billederne af hustruen var ledsaget af udtalelser om hendes reaktioner under eftersøgningen.

I forhold til at sikre, at det har konsekvenser, når man offentliggør billeder og film fra ulykkessteder på internettet uden samtykke fra de pågældende, ja, så kræver lovgivningen, at den krænkede selvfølgelig anmelder sagen til politiet, før politiet kan påbegynde efterforskningen. Baggrunden for det er, at den krænkede som udgangspunkt bør forskånes for, at anklagemyndigheden fører en straffesag, hvis han eller hun ikke selv ønsker det. Der vil jo være tale om billeder af private forhold, som ved en straffesag kan blive yderligere eksponeret.

Hvis en person offentliggør optagelser eller billeder af identificerbare personer fra et ulykkessted uden samtykke, f.eks. et billede af en person, der har brækket et ben ved et trafikuheld, så kan det også udgøre en overtrædelse af de databeskyttelsesretlige regler.

Når vi taler om massemedier, skal deres indhold og handlemåde være i overensstemmelse med god presseskik. De vejledende regler om god presseskik indebærer bl.a., at medierne efter omstændighederne ikke må offentliggøre billeder af genkendelige personer eller nummerplader i forbindelse med ulykker.

Som jeg lige har redegjort for, findes der allerede bestemmelser, der kan bringes i spil afhængigt af de konkrete omstændigheder. Når det så er sagt, må vi jo nødvendigvis forholde os til det faktum, at vi lever i en moderne, digital verden, og internettet gør, at privatlivskrænkelser ofte er mere alvorlige, end de var for nogle år siden, fordi en krænkelse kan spredes meget vidt og meget hurtigt og næsten være umulig at få slettet igen. Derfor er der behov for en styrket og mere tidssvarende beskyttelse af den enkeltes privatliv.

Det er netop det lovforslag, vi lige har drøftet, L 240, et udtryk for. Med det lovforslag foreslås jo en tredobling af bødestraffen for overtrædelser af straffelovens bestemmelser om fredskrænkelser i bl.a. § 264 d, og for ansvarshavende redaktører hos massemedier foreslås bødestraffen femdoblet, ligesom vi foreslår at styrke forholdene for ofrene ved at tredoble det nuværende niveau for tortgodtgørelse, som også er en del af det lovforslag.

Jeg vil også nævne, at regeringen med de nye databeskyttelseslov har skærpet straffen i forhold til den tidligere persondatalov.

Jeg synes, det er vigtigt med en debat om det her emne, både her i Folketinget, i den bredere offentlighed og ikke mindst rundt om middagsbordet derhjemme i familierne.

Politiet er opmærksom på udfordringerne med den uhensigtsmæssige adfærd, hvor personer tager billeder af ulykkessituationer. Politiet har oplyst, at de har fokus på, hvordan de bedst imødegår udfordringen, når de rykker ud til en ulykke. I forbindelse med et stort motorvejsuheld i marts brugte politiet Twitter til at gøre bilister i nærheden af uheldet opmærksomme på, at de skulle give plads til redningskøretøjer. Politiet opfordrede samtidig til, at folk ikke delte billeder af de tilskadekomne på nettet.

Kl. 15:29

Der er altså allerede opmærksomhed på problemet, men der er behov for en yderligere oplysningsindsats. Rigspolitiet vil derfor senere i dag komme med et oplysningsinitiativ, lad os bare kalde det en moralsk opsang, som skal være med til at øge borgernes opmærksomhed på deres adfærd i forbindelse med ulykker og få dem til at tænke mere over konsekvenserne af deres adfærd i sådan nogle situationer. Rigspolitiet vil samtidig generelt vejlede om, hvornår videregivelse af billeder og film af andre personer kan være strafbart. Så forventer jeg naturligvis, at politi og anklagemyndighed udnytter lovgivningens muligheder for at retsforfølge overtrædelser af lovgivningen.

Til slut vil jeg gerne benytte lejligheden til igen at understrege, at vi alle har et personligt ansvar for at sikre os, at vi i ulykkessituationer respekterer de involverede og deres pårørende. Den digitale tidsalder giver nogle nye udfordringer, som vi skal være os bevidste. Vi har desværre set nogle sørgelige eksempler på folks adfærd i ulykkessituationer, hvor de har taget billeder eller optaget video af de biler eller personer, der har været involveret.

Med både strafskærpelser, en debat om emnet i det offentlige rum og rundt om middagsbordet derhjemme og en oplysningsindsats fra politiets side kan vi forhåbentlig vende denne triste tendens. Tak. Kl. 15:30

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Selv tak til ministeren. Så går vi i gang med forhandlingerne, og da det er en forespørgsel, er det først ordføreren for forespørgerne, nemlig fru Liselott Blixt, der har ordet. Værsgo.

Kl. 15:30

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Liselott Blixt (DF):

Mange tak for ministerens besvarelse. Jeg er også rigtig glad for, at ministeren siger, at der senere i dag bliver taget et initiativ, så man ligesom gør opmærksom på de her ting. For jeg tror faktisk ikke, at folk ved, at det er ulovligt, og hvis vi italesætter det lidt mere og kommer ud med det, tror jeg faktisk også, at der er mange, der måske vil tænke sig om. Jeg tror faktisk heller ikke, at folk i det hele taget tænker på, hvor meget det kan påvirke andre mennesker.

F.eks. var der her den 17. marts i år en frygtelig tragedie med en 4-årig dreng, der fik en vindrue galt i halsen. Familien prøvede at få liv i den lille dreng, mens de ventede på ambulancen. Der gik 20 minutter, og i de 20 minutter kom der rigtig mange folk til, og de folk, der så stod der og ikke hjalp til, tog billeder og filmede. De stod altså og tog billeder og filmede, mens der var nogle, der kæmpede for at få liv i en lille 4-årig drengs krop. Og desværre døde han. Men det er bare ikke acceptabelt, og slet ikke når de pårørende bagefter får at vide, hvad der er sket. I situationen opdagede de det ikke selv, fordi de var optaget af drengen. Der synes jeg at vi bliver nødt til at tale til de her borgere og sige: Gå væk, og lad folk arbejde.

Der var også en anden episode, som en kvinde skrev til mig om. Hendes mand havde været ude at køre. Hun bliver ringet op og får at vide, at han har mistet styringen over motorcyklen og kørt ind i et træ og er død. De regner med, at det skyldtes et ildebefindende, så det var et naturligt dødsfald på en motorcykel. Hun kører hen for at se til stedet og manden, og hvordan det går med ham, og imens de er der, er der så nogle, der tager billeder af bil og motorcykel og lægger dem op på Facebook. Der er en gruppe på Facebook, som jeg talte om tidligere, hvor man kan få chokolade, hvis man er den første til at tippe det. Der bliver så lagt et billede af en genkendelig bil og motorcykel op, før de kan nå at fortælle de pårørende om, hvad der var sket. Den her kvinde spurgte mig, om ikke det var noget, vi blev nødt til at se på. Hun var ikke den, der var ude på de sociale medier, men hendes børn og hendes bekendte kunne se, at der var sket en ulykke, inden hun i det hele taget nåede at fortælle børnene, at faderen her var død.

Det fik mig til at tænke: Én ting er, at det er ulovligt; noget andet er, hvordan vi får folk til at tænke over, hvad det er, de gør, og hvordan vi sikrer, at man, når det er ulovligt, ved, at man kan melde det videre, og at politiet så må tage sig af det. Når jeg har spurgt justitsministeren, hvor mange bøder der er faldet, har jeg fået det svar, at der jo ikke rigtig er faldet nogen bøder. Spørgsmålet er, om det er, fordi vi ikke selv er bekendt med det. Skal vi også selv tage affære og sige, at når vi ser nogle, der tager billeder, så må vi jo melde det videre? Spørgsmålet er så, om man må tage et billede af dem og sende det videre og sige, at det er dem, der har taget billedet. Så har vi jo også selv gjort noget. Det skal jeg lade være med at bore i. Men det primære i det er, at vi bliver nødt til at italesætte, at det er ulovligt. Bliver der taget billeder af ens bil eller andet køretøj, eller hvad det nu er, så melder man de personer, sådan at der også er nogle, der bliver dømt for det. For så bliver det måske også mere troværdigt, at der sker noget.

Kl. 15:3

Jeg ønsker jo selvfølgelig også, at man netop hos politiet sikrer, at man, når man kommer ud til de her steder, tager sig af de mennesker, som man ser står der. Jeg tror ikke på, at politiet har været derude og har set nogen stå og tage billeder eller filme og så bare har ladet det passere. Så derfor er jeg jo glad for, at der i hvert fald sker det, at man får lavet den her kampagne og sikrer, at der i hvert fald kommer noget op omkring det. Og så håber jeg selvfølgelig også, at man fra ministerens side vil kigge på den her facebookgruppe. Jeg har sendt navnet videre, jeg behøver ikke at gøre reklame for den her. Men det er en gruppe, hvor man faktisk lover chokolade til den første, der henvender sig. Der er billeder, hvor man bl.a. kan se en mand, der ligger på en båre. Og ja, man prøver også at sløre nogle nummerplader, men mange gange er det jo ikke nok til at gøre en personbil ikkeidentificerbar.

Så jeg håber i hvert fald, at det er noget, man vil arbejde videre med, og jeg glæder mig til debatten. Jeg er glad for, at man støtter op om det forslag til vedtagelse, som vi har lavet sammen. Det er samtlige partier, der støtter forslaget til vedtagelse.

Forslag til vedtagelse

»Folketinget understreger vigtigheden af det personlige ansvar og særlig omtanke ved brug af de sociale medier i situationer, hvor personer er kommet til skade. Folketinget tager særlig afstand fra adfærd, hvor personer lægger fotos eller filmoptagelser af tilskadekomne, køretøjer eller andre kendetegn, som gør det muligt at identificere personer på sociale medier, uden de pågældendes samtykke.

Folketinget noterer sig, at en sådan adfærd efter omstændighederne vil være strafbar, og opfordrer politi og anklagemyndighed til at udnytte lovgivningens muligheder for at retsforfølge overtrædelser. Folketinget noterer sig desuden, at Justitsministeriet i denne måned har fremsat et forslag om bl.a. skærpelse af bødestraffen for fredsog ærekrænkelser. Folketinget opfordrer myndighederne til at være opmærksomme på problemet og noterer sig samtidig, at politiet fremover vil arbejde for at øge borgernes opmærksomhed på konsekvenserne af deres adfærd i ulykkes- og andre krisesituationer.« (Forslag til vedtagelse nummer V 68).

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Selv tak til fru Liselott Blixt, og velkommen til hr. Morten Bødskov fra Socialdemokratiet.

Kl. 15:37

(Ordfører)

Morten Bødskov (S):

Tak for ordet, formand. Som ordføreren for forespørgerne har sagt, er det her på mange måder et vigtigt emne at få debatteret. Det er vigtigt, at vi også her fra Folketinget sender et klart signal om, hvad vi mener er rigtigt, og ikke mindst om, hvad vi i de her sammenhænge mener er helt forkert. Jeg tror, at vi alle sammen har det sådan med de sager, der har været, som fru Liselott Blixt nævner, at man må sige, at man undrer sig såre over, at folk ikke har nogen grænser i de her situationer. Derfor er det vigtigt, at vi sætter fokus på det også ved debatten her, for det skal ikke være sådan, at hvis ens nærmeste, familiemedlemmer eller andre har været udsat for en ulykke, kan man risikere at opleve at se det på de sociale medier, hjemmesider og andet, inden man får det her opkald fra politiet. Derfor er det vigtigt, at der bliver sat fokus på det.

Det her handler jo også om det, vi diskuterede før: Hvad er det for en adfærd, vi mener er rigtig, og særlig hvilken adfærd der er forkert på de sociale medier? Før diskuterede vi spørgsmålet om fredsog æreskrænkelser, og det her ligger jo fint i forlængelse af det. Derfor er det godt, at vi har forespørgslen her, for der må være grænser for, hvad vi som samfund mener man kan gøre, også når det handler om at gebærde sig på de sociale medier og på nettet i øvrigt.

Jeg tror jo ikke, at dem, der gør det, er ondsindede, men jeg tror, at der er behov for, at vi sammen sætter fokus på det, således at folk ved, hvordan det påvirker, hvilken skade det gør på ikke mindst de nærmeste til dem, der har været udsat for en ulykke. Derfor er først og fremmest debatten om det her måske det vigtigste, for man kan jo håbe, at alene debatten vil medføre, at der er færre, der vil stoppe op, tage billeder og dele billeder på de sociale medier med den hast, som det sker i dag. Det kan vi jo så håbe kan være med til at dressere folk, om man vil, til en ordentlig adfærd på de sociale medier.

Så samlet set synes vi, det er godt, at debatten bliver rejst. Vi synes, det er vigtigt, at vi får sat fokus på det. Og som det også blev sagt af ordføreren for forespørgerne, kan Socialdemokratiet støtte det forslag til vedtagelse, som blev læst op lige før. Tak for ordet.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Selv tak, hr. Bødskov. Velkommen til den længe ventende hr. Preben Bang Henriksen fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 15:40

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Der var tidligere andre tider, hvor det gik lidt hurtigere med at komme til. Den forespørgselsdebat, der rejses her i dag, er fra Dansk Folkeparti, som ønsker at vide, hvad regeringen vil foretage sig for at forhindre, at personer offentliggør billeder og film fra ulykkessteder på nettet, inden de pårørende er underrettet om ulykken, og at billeder og optagelser afslører ansigter, nummerplader og andre personfølsomme oplysninger.

Jeg kan sige det på dansk: Det er noget ufatteligt svineri, for nu at sige det helt ærligt. Jeg synes, at fru Liselott Blixts eksempel fortæller alt. Jeg vil ikke gengive det her. Det gik faktisk lige ind i hjertet på de fleste mennesker. Det skal der sættes en stopper for, og derfor synes jeg også, det er glimrende, at vi får debatten her i dag, for man må bare sige, at uanset hvor gode ting, man forudsætter om folk, så er der altså en stor del af befolkningen, som ikke har nogen grænser, og hvor nok aldrig nogen sinde bliver nok. Jeg må beklageligvis sige, at de sociale mediers fremmarch altså på en eller anden måde har gjort det nemmere at viderekolportere eksempelvis de her billeder. Det var jo ligesom noget andet, da de skulle fremkaldes og i en kuvert osv. osv. Derfor er der al mulig grund til at hilse debatten her velkommen

Spørgsmålet er, hvad der gøres ved det, og dertil må jeg sige, at der jo allerede er regler, der tager højde for det her. Ikke mindst straffelovens § 264 d om uberettiget at videregive meddelelser eller billeder vedrørende en anden persons private forhold eller billeder, der under pågældende omstændigheder åbenbart kan forlanges unddraget for offentligheden. Det er en bestemmelse, som kan og vil ramme de her tilfælde. Ministeren har herudover henvist til databeskyttelsesregler og til god presseetik. Om § 264 i straffeloven, som her er den centrale bestemmelse, er det værd at påpege, at vi jo lige netop, og så vidt jeg kunne høre med det samlede Folketings billigelse, har førstebehandlet et forslag, der sætter straffen væsentligt i vejret for overtrædelser af den her bestemmelse. Det er glædeligt, og det vil man også få glæde af i den relation, vi taler om her. Herudover har man jo med den nye databeskyttelseslov også skærpet straffen i forhold til persondataloven. Det får vi sikkert også at se eksempler på i fremtiden.

Lovgrundlaget er i orden, men det er jo altså ikke nok. Det er altså også vigtigt, at der ud fra lovene også efterforskes, og at det fører til domfældelse, ellers er der jo ikke ret meget ved at have dem. Der må jeg bare sige, at i hvert fald i den situation, dansk politi har været i i de senere år, kan man nok ikke fortænke politiet i, at det her har været sager, som er blevet nedprioriteret, for nu at sige det på dansk. For faktum er, at opprioriterer man noget, ja, så nedprioriterer man under de samme midler noget andet. Det her har givet været nedprioriteret. Jeg håber, at det kan blive opprioriteret. Mere vanskeligt er det jo heller ikke, i hvert fald kan man på det officielle net gå ind og se, hvem det er, der bryder loven og offentliggør de her billeder.

Ministeren henviste til, at Rigspolitiet iværksætter en vejledende indsats. Det tror jeg egentlig også der er behov for. Jeg kunne godt frygte, at de fleste mennesker måske har en fornemmelse af, at det moralsk ikke er helt rigtigt, men at der strafferetligt ikke er noget til hinder for det. Og den sidste del af opfattelsen er i hvert fald forkert. Det glæder jeg mig til at få præciseret over for befolkningen som helhed i håb om, at nogle tager det til efterretning, og dem, der ikke gør det, i øvrigt bliver taget og bliver retsforfulgt.

Med hensyn til teksten, som er læst op af den tidligere ordfører, kan jeg bekræfte, at den kan Venstre støtte.

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Preben Bang Henriksen, og velkommen til fru Rosa Lund fra Enhedslisten.

Kl. 15:45

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg vil også gerne sige tak til Dansk Folkeparti for at rejse debatten. Der er ikke nogen tvivl om, at det er meget alvorligt, når man deler billeder af ulykker og af tilskadekomne. Det er selvfølgelig noget, man ikke skal gøre.

Jeg er helt enig i, at det er meget moralsk forkasteligt, og hvad der ellers er blevet sagt heroppefra i løbet af den her debat. Jeg mener så også, at det her må følges op af en eller anden form for fokus på digital dannelse. Det her er jo desværre ikke det eneste eksempel, vi har, på, at billeder deles, hvor det kan skabe meget problematiske og alvorlige situationer for dem, der bliver delt billeder af. Senest har vi jo her i Folketingssalen diskuteret hævnporno, altså billeder, der bliver delt uden samtykke. Så ud over, at vi kan tilslutte os den vedtagelsestekst, som den tidligere ordfører læste op, synes jeg også, det er rigtig godt, hvis politiet kommer med det, som jeg tror ministeren kaldte en moralsk opsang, om, at man selvfølgelig ikke deler billeder fra ulykkessteder og fra ulykkessituationer.

Derudover håber jeg, at det kan bidrage til, at vi tager en debat om, dels hvordan vi skaber den her digitale dannelse, dels hvornår det er okay at dele et billede, og hvornår det ikke er okay at dele et billede. Mange af de her ting løses ikke kun af politiet eller af straffeloven. Jeg tror, at mange af de her ting også løses af, at pædagoger, lærere og andet fagpersonale, som er omkring særligt de unge mennesker, som bruger de her medier meget, bliver uddannet til at tage en snak med de unge mennesker om, hvornår det er okay at dele billeder, og hvornår det ikke er okay.

Men når det er sagt, vil jeg bare sige tak til Dansk Folkeparti for at rejse debatten, og at vi kan tilslutte os det førnævnte forslag til vedtagelse.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til fru Rosa Lund, og velkommen til hr. Villum Christensen fra Liberal Alliance.

Kl. 15:47

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Den digitale tidsalder, vi lever i, stiller store krav til os som borgere. Når man sidder bag en computerskærm, er ens medmennesker pludselig meget langt væk, og man kan nemt glemme sin gode opdragelse, og at der er mennesker i den anden ende og ikke kun nuller eller ettaller, hvis man kunne sige det på den måde. Det er, som om vi som borgere ikke har fulgt med den her udvikling. Den digitale dannelse er gledet i baggrunden, og vi trykker gladelig selv på et billede, som aldrig nogen sinde skulle være delt, uden at skænke de mennesker, der kan få deres grundlæggende rettigheder krænket, en tanke.

For det er en alvorlig krænkelse at få delt billeder uden samtykke, og det er ligegyldigt, om det er private billeder eller det, som vi diskuterer her, billeder af trafikofre eller ofre for forbrydelser. Men vi skal som lovgivere naturligvis også følge med, og det er jo den diskussion, som ligesom er rejst her. Som justitsministeren har redegjort for, er det jo allerede strafbart at dele billeder i dag uden samtykke, og lige før den her forespørgselsdebat har vi jo som sagt net-

op behandlet et lovforslag om en skærpelse i forhold til freds- og æreskrænkelser. Jeg har fuld tiltro til, at den stramning sammenholdt med den opmærksomhed, der jo må siges at have været i offentligheden her i den senere tid på den type lovovertrædelser, og politiets indsats vil betyde, at vi ser en ændring i folks adfærd. Det må vi virkelig håbe, for langt hen ad vejen handler det jo dybest set om ubetænksomhed.

Vi mener ikke, at det udelukkende er lovgivers ansvar, men at man som individ også bærer en stor del af ansvaret for at styrke denne digitale dannelse. Vi tilslutter os naturligvis den foreslåede tekst.

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Villum Christensen, og velkommen til fru Pernille Schnoor fra Alternativet.

Kl. 15:49

(Ordfører)

Pernille Schnoor (ALT):

Tak. Der er ingen tvivl om, som den tidligere ordfører, der lige var på inden mig, var inde på, at der er kommet helt nye spilleregler for vores adfærd og vores relationer til hinanden. Det er en helt anden måde, vi er på i forhold til hinanden, det er nogle helt andre former for konflikter, vi får, det er nogle andre former for konflikter, vores børn og unge har, når det foregår på de sociale medier, end det, som vi oplevede, da vi var små børn.

Når jeg læser det her – »Falck til forstyrrende tilskuere:- Træk jer tilbage« fra december 2016, »Opråb fra ambulanceredder: Det bliver værre og værre, Ambulanceredder Dennis Thorbeck Christensen måtte tilkalde politiet, fordi nysgerrige mennesker blandede sig, da han behandlede en kritisk syg«, »Anne kvæstet i uheld: Nysgerrige fotograferede hende. Masser af bilister vælger at fotografere trafikuheld i vejkanten«, og »Tilskuere til bilulykke overfusede ambulancefolk«, og »Politiet til bilister: Læg ikke billeder fra dødsulykker på sociale medier« – så er jeg da også forundret over, at man kan finde på at gøre sådan noget.

For jeg vil sige, at det ikke nødvendigvis er en del af min forståelse af, hvordan vi er gode mod hinanden, at gøre sådan nogle ting. Men jeg tror bare, at det kan være svært at gennemskue konsekvenserne, for mange af dem, der gør det her, er ikke opdraget til, hvad det er, der sker, når vi gør sådan nogle ting, hvor vi faktisk hindrer redningsfolk i at komme frem. I den ene sag kunne akutlægehelikopteren i en konkret ulykke slet ikke komme frem – det var på en sønderjysk motorvej – fordi der simpelt hen var så mange, der var i gang med at fotografere den her dødsulykke. Det er jo faktisk helt trist, at vi er kommet dertil. Så det kan man undre sig over, og derfor også tak for at rejse den her debat. For vi skal selvfølgelig have rigtig meget fokus på, hvad det er, vi gør ved det. For det er respektløst og det er krænkende at publicere billeder af ofre og af deres pårørende, som er en del af en ulykke, og derfor skal vi have fokus på det, sådan som vi har i dag.

Jeg tror, og vi tror i Alternativet, at en af løsningerne også er, at man simpelt hen skal have mere undervisning i skolerne om de her nye sociale fællesskaber, der foregår, og de ting, der sker på sociale medier. Det er jo nye fællesskaber, og hvordan opfører vi os i dem? Hvad kan vi tillade os? Hvad gør vi selv, hvis vi bliver udsat for den form for krænkelser på de sociale medier? Det er der rigtig meget brug for, og det vidner de her historier om. For det er ikke onde mennesker, der lægger de her billeder på nettet. Det er nogle, som simpelt hen ikke kan gennemskue konsekvenserne og ikke tænker over, hvad der sker ved de mennesker, som er en del af den ulykke.

Så derfor støtter vi vedtagelsesteksten, som blev læst op af Dansk Folkepartis ordfører. Tak for ordet.

Kl. 15:53

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Selv tak til fru Pernille Schnoor, og velkommen til fru Zenia Stampe fra Radikale Venstre.

Kl. 15:53

(Ordfører)

Zenia Stampe (RV):

Tak for det, og tak for at rejse den her forespørgselsdebat. Jeg blev også meget berørt af fru Liselott Blixts ordførertale og de eksempler, der blev nævnt, og der har helt sikkert også været mange andre at tage af.

Vi har, lyder det fra justitsministeren, efter al sandsynlighed den rette lovgivning, så vi kan straffe de mennesker, der gør det her, men der er også nogle gange behov for, at man prikker politiet på skulderen og siger: Husk så også at bruge den lovgivning. For det er jo helt alment kendt i Folketinget her, at politiet har rigtig meget at se til, og det er en svær prioritering. Men det er nok også udmærket at køre nogle af de her sager, måske ikke til skræk og advarsel, men for lige at håndhæve de normer, vi rent faktisk har i samfundet, og det er jo vores opgave som lovgivere.

Men vi ser jo ikke alt, og gudskelov for det, og politiet ser ikke alt, og derfor er der nogle gange også behov for, at vi lige puster ordensmagten i nakken og siger: Husk lige at håndhæve de her regler. For det er faktisk virkelig vigtigt, at vi får markeret, hvad det er for nogle normer, vi har i samfundet. Jeg var faktisk ikke klar over, at det er strafbart at tage billeder i de her situationer, og det er jeg rigtig glad for at finde ud af, men det er så også vigtigt, at der bliver ført nogle sager, så folk ved det.

Jeg ved ikke, hvad det er, der motiverer folk til at være så hensynsløse i de her situationer. Jeg tror ikke nødvendigvis, det er ondskab, men måske en eller anden trang til, at vi alle sammen skal rende rundt og være Ekstra Bladet eller være den, der har billedet, fordi det er attraktivt at være der og se det, være den første og være den, der har billedet osv., og der tror jeg, det er rigtig vigtigt, at vi herindefra får sendt et signal om, at det altså ikke er ens opgave som borger. Lad nu medierne om det – de ved jo i øvrigt, hvilke regler der gælder, og det tror jeg måske de ved lidt bedre end borgerne – og lad så os andre vise os som medmennesker, der viser det hensyn, som selvfølgelig er påkrævet, og som også burde være forventet i de her situationer.

Så vi bakker fuldt ud op om forslaget til vedtagelse og synes også, det er vigtigt, at vi netop får sendt et signal til vores ordensmagt, politiet, om, at de måske så også skulle rejse nogle af de her sager, så vi lige får markeret for alle, hvad der er reglerne, og hvad der er normen på det her område. For normen er, at vi i de her situationer viser os som medmennesker og tager hensyn, og at vi ikke render rundt og tror, at det er vores opgave at dokumentere og sælge billeder eller prale af, at vi var der og så det. Det kan man godt pakke sammen. Så tak for at rejse debatten, og tak for en vedtagelsestekst, som vi også kan se os selv i.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til fru Zenia Stampe, og velkommen til hr. Naser Khader fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:56

(Ordfører)

Naser Khader (KF):

Tak til Dansk Folkeparti for forespørgselsdebatten – det er en vigtig debat – og også tak til ordførerne for de mange eksempler, som blev fremhævet i talerne. Det er nemlig sådan, at den digitale dannelse og respekten for vores medborgere er enormt vigtig.

Mine erfaringer med de sociale medier er, at de fleste borgere er ordentlige og gør tingene på en ordentlig måde uden at overtræde grænser. Men der er nogle, der ikke gør, og vi er enige med Dansk Folkeparti i, at det er uetisk og uacceptabelt, når borgere filmer ulykker med tilskadekomne og lægger det på nettet uden folks samtykke. Det er en uskik, og det er vigtigt, at man ikke gør det. Det handler først og fremmest om en ændring af adfærd og en holdningsændring, og det er vigtigt, at det sker i hjemmet, og at det sker i skolerne, og det handler også om oplysning om, at det kan have nogle konsekvenser, som mange ikke er klar over.

De unge og andre borgere skal vide, at det er strafbart at offentliggøre fotos af ofre og døde personer på nettet ifølge § 264 d, hvis ikke personen, der vises på fotoet, har givet samtykke, og der er faktisk faldet flere domme på området. Et ugeblad, som justitsministeren nævnte i sin tale, blev dømt, fordi de viste nogle billeder, hvor dem, der blev vist, ikke havde givet deres samtykke. Så med andre ord findes der bestemmelser, der bruges i dag til at retsforfølge personer og medier, der krænker privatlivets fred ved ulykker, og reglerne bliver nu også opdateret ved det lovforslag, som vi behandlede tidligere, nemlig L 240.

Med L 240 tredobles bødestraffen for overtrædelse af straffelovens bestemmelser om fredskrænkelse i bl.a. § 264 d med en femdobling for chefredaktører. Så der er med andre ord opmærksomhed på udfordringen, og der er lovgivning på området, der nu bliver skærpet, men der er, som justitsministeren har været inde på, også behov for en oplysningsindsats om de eksisterende muligheder, en indsats, som politiet skal være opmærksom på og videreformidle.

Så alt i alt tak for forespørgselsdebatten. Den er interessant, og det er vigtigt, at vi er opdateret på det område.

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til Naser Khader. Så slutter vi af med justitsministeren, men vi plejer også at give ordføreren for forespørgerne en mulighed for at komme op til sidst. Men det er først justitsministeren. Værsgo.

Kl. 15:59

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Tak for det. Vi kan vel ikke rigtig sige tak for en god debat, for vi er heldigvis enige om det her. Det er jo en glæde. Jeg hørte fru Liselott Blixt sige i sin indledning, at folk ikke ved, at det er ulovligt. Det tror jeg er hele humlen i det her. Man ved det ikke, og man tænker sig ikke om. Det er nok de to ting, der er rigtig vigtige. Det er jo helt uacceptable eksempler, der blev gennemgået.

Jeg kan sætte mig ind i det. Jeg havde selv den ikke så spændende oplevelse i september sidste år, hvor jeg på den Fynske Motorvej oplevede, at der blev bremset ned, og bang, var der en kassevogn, der ramte ind i ministerbilen. Jeg var også så uheldig, at vi forhindrede hr. Martin Henriksen og hr. Christian Langballe i at komme til årsmødet i Dansk Folkeparti til tiden, for vi blev tilfældigvis skubbet op i deres bil. Efter sådan en ulykke står man og er lidt forvirret - for nu at sige det, for det er man jo - men der gik ikke lang tid, før der er meldinger om et uheld, og der gik heller ikke lang tid, før der var billeder af det. Og jeg kunne jo godt regne ud, at når der stod nogle mennesker, ville der nok være nogle, der på et tidspunkt ville fortælle, hvem der også stod der. Man står i situationen og har derudover det stress med, at nu må man godt nok hellere se at få ringet til sin bedre halvdel og ens forældre, inden der er en eller anden gul bjælke, der begynder at køre et eller andet sted. Det var i hvert fald en øjenåbner for mig om, hvor hurtigt det her går.

Det er vigtigt for mig at understrege, at det er strafbart, og med det, vi før behandlede om krænkende medier, giver vi det faktisk et ekstra nøk med det lovforslag, vi behandlede, lige før vi gik i gang med den her forespørgselsdebat. Men jeg tror, at oplysningskampagnen, de forebyggende initiativer, og det, at vi taler om det og bliver

bedre til at italesætte det, er det, der for alvor skal gøre noget ved det. Vi kan vedtage alle de love, vi vil, og vi kan så straffe nogle, men det er jo ikke sikkert, at det gør, at folk ved mere om det. Derfor synes jeg, det er rigtig godt, at der kommer oplysning om det. Jeg er også enig med dem, der har sagt, at vi ikke en til en kan lovgive os ud af det her. Det her handler også om god moral. Det handler om noget så basalt som god moral, at man tænker sig om, i forhold til hvad man byder andre mennesker.

Så jeg er rigtig glad for, at vi har haft meningsudvekslingen her, og at vi har et forslag til vedtagelse, som hele Folketinget bakker op om. Det viser jo, at vi samles om at tage afstand fra det her. For mig handler det her ikke så meget om politik – det er selvfølgelig politik - men om helt almindelig medmenneskelighed og den måde, vi opfører os på og er sammen på. Så jeg synes, det har været rigtig godt at få det drøftet i dag. Skal vi ikke håbe på, at det så kan være startskuddet til, at vi får en bredere diskussion om det alle steder, i skoler, på arbejdspladser og hjemme hos familierne? Og vi skal måske lige nogle gange minde hinanden om, hvis man ser noget, at spørge: Hov, hvad har du gang i der? Det kan vi nok alle sammen have lidt svært ved. Men vi lever bare i en tid, hvor vi i stedet for at se det gennem vores egne øjne ser rigtig meget igennem skærmen, når vi tager billeder med telefonen. Det gælder også her. Så jeg tror, det er vigtigt, at vi har startet debatten, og det vil jeg gerne sige rigtig mange tak til ordføreren for forespørgerne for.

Kl. 16:02

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Der er en kort bemærkning fra fru Liselott Blixt. Værsgo.

Kl. 16:02

Liselott Blixt (DF):

Mange tak, og tak til ministeren, også for svaret og for den imødekommelse, der har været. Noget af det, jeg også har påpeget i det her, er, at der er nogle hjemmesider eller facebooksider, der tilskynder borgere til at tage billeder af ulykker og sende ind. Hvis de er den første, får de en plade chokolade. Er det noget, ministeren har tænkt sig at få kigget på med hensyn til, om man kan gøre noget ved det, om der er noget strafbart ved at tilskynde folk til at tage billeder af ulykker?

Kl. 16:03

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ministeren.

Kl. 16:03

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Jeg vil rigtig gerne kigge på, hvordan vi kommer det til livs, ligesom vi i øjeblikket kigger på noget, der er i en helt anden boldgade, nemlig at man på de sociale medier f.eks. nærmest kan melde sig ind i en eller anden indbrudsgruppe et geografisk sted, hvor man kan bestille indbrud. Her taler vi om, om vi skal kigge på politiets muligheder for agentvirksomhed. Det er bare for at fortælle, at der foregår meget af sådan noget, og så er der også sådan noget her. Jeg synes, at det giver anledning til at kigge på det. Jeg kan ikke lige sige, hvad det vil betyde, men jeg vil i hvert fald gerne kigge på det.

Kl. 16:03

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Med det siger vi så tak til ministeren. Og da der ikke er flere, der har bedt om ordet – det har ordføreren for forslagsstillerne, fru Liselott Blixt, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:04

(Ordfører for forslagsstillerne)

Liselott Blixt (DF):

Det er det, at man jo også skal huske at sige tak, når man har haft en rigtig god snak herinde i salen. Det er rigtig vigtigt.

Det her er jo nogle nye ting, der sker netop med de digitale medier, og hvis nogen skal være opmærksomme på det, så er det jo netop os, der sidder herinde. Vi skal også sikre, at vi melder ud til de borgere, der er derude, hvad der er rigtigt, og hvad der er forkert, hvad der er strafbart, og hvad der ikke er, og hvad det er, man forhindrer, når man går ud og er til gene og udstiller andre mennesker på den måde.

Som sagt tror jeg ikke – som der også er nogle, der har været inde på – at der er nogen, der gør det i en ond mening. Jeg tror faktisk, at de gør det, fordi de ikke tænker sig om, og at det er blevet en del af hverdagen, at man tager billeder og lægger ud. Jeg er rigtig glad for, at der også er andre, der bakker op om, at man burde tage nogle sager på det for at vise, at det her er ulovligt, at det medfører bødestraf. Så jeg håber, at man kunne tage nogle af dem, der er derude, og få det til at være en advarsel for andre og dermed fortælle, at det her altså er ulovligt. Men tak for snakken - eller debatten. Tak.

Kl. 16:05

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ordføreren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet. Jeg gør opmærksom på, at det fremsatte forslag til vedtagelse som nævnt først vil komme til afstemning torsdag den 31. maj 2018.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

50) Forespørgsel nr. F 30:

Forespørgsel til justitsministeren:

Hvad vil regeringen gøre for at forhindre nysgerrige og anmassende personer i at hindre eller besværliggøre redningspersonalets og politiets livsvigtige arbejdsopgaver i forbindelse med ulykker?

Af Peter Kofod Poulsen (DF), Liselott Blixt (DF) og Peter Skaarup (DF).

(Anmeldelse 11.04.2018. Fremme 13.04.2018).

Kl. 16:05

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Jeg gør også her opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til torsdag den 31. maj 2018.

Vi skal have begrundet forespørgslen, og det er ved ordføreren for forespørgerne, hr. Peter Kofod Poulsen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:06

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Peter Kofod Poulsen (DF):

Der findes simpelt hen intet meningsfuldt ved ulykker, men det gør det endnu mere meningsløst, hvis de folk, som skal være der på pletten med hjælpen, som skal nå frem og redde liv, som skal sørge for at værne om de mennesker, der er kommet i vanskeligheder, ikke kan nå frem enten på grund af nysgerrige, der stimler sammen i kødrande, folk, der tager billeder, eller andre, der søger bevidst at genere myndighederne, når de skal nå frem i bestræbelsen på at redde folk

på det, der vel kan kaldes den værste dag i ens liv – den dag, man kan blive udsat for en katastrofe, og hvor man har brug for andres hjælp. Det findes der ikke noget meningsfuldt i.

Jeg synes, det er væsentligt, at vi i Folketinget diskuterer den situation, at der jo desværre nogle gange er en tendens til, at det er svært for dem, der skal håndhæve lov og orden, at det er svært for vores myndigheder at nå frem i ulykkessituationer – at de kan have vanskeligt ved det, fordi nogle stiller sig i vejen. Det er et meget, meget stort problem, og det er med til at gennemhulle den tryghed, vi vel alle sammen skal have, både til hinanden, men også til samfundet, den dag, vi selv kommer i vanskeligheder. Der skal i hvert fald være nogle til at tage hånd om det.

Så derfor ser jeg meget frem til den debat her. Man kan sige, at den jo delvis hænger sammen med den forespørgselsdebat, som vi netop har afsluttet. Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi fra Dansk Folkepartis side håber, at Folketinget vil stille sig lige så velvilligt i den her debat, som man gjorde det i den forrige. Det er meget vigtige emner, der diskuteres, så det har vi selvfølgelig en forhåbning om. Men jeg ser frem til debatten og til ministerens besvarelse og til ordførernes indlæg. Tak.

Kl. 16:07

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til hr. Peter Kofod Poulsen for begrundelsen. Nu skal vi så have besvarelsen, og det er justitsministeren. Værsgo.

Kl. 16:08

Besvarelse

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Tak for det. Også denne forespørgsel rejser et rigtig vigtigt emne, hvor en offentlig debat bestemt er gavnlig. Jeg tror ikke, at der er noget nyt i, at ulykker tiltrækker sig den menneskelige opmærksomhed. Det kan jo både være for at se, om man kan hjælpe til på nogen måde, eller det kan være af ren og skær nysgerrighed. Men det må selvfølgelig aldrig være sådan, at personer i ulykkessituationer hindrer eller hæmmer politiets, ambulancereddernes eller brandfolks arbejde, fordi de står og tager billeder eller lignende.

Det siger sig selv, at det er fuldstændig uacceptabelt og total mangel på respekt for de tilskadekomne, deres pårørende og det politi og redningsmandskab, som har til opgave at hjælpe dem, der er kommet til skade. Det hører ingen steder hjemme, at nogle kan finde på at lægge hindringer i vejen eller besværliggøre arbejdet for de mennesker, der står i frontlinjen, med at udføre et livsvigtigt arbejde for at hjælpe os andre, når vi er i nød. Det er jo dem, der skal passe på os alle sammen og komme til hjælp, når vi har brug for det.

Det kan være strafbart at hindre eller hæmme politiets og redningsmandskabets arbejde. Straffelovens § 119, stk. 3, kriminaliserer hindringen af bl.a. politiets, ambulancereddernes og brandfolks arbejde. Hvis nogen forhindrer deres arbejde, kan det være strafbart efter bestemmelsen, men for at kunne blive straffet, er der et krav: at den gældende har forsæt, som det hedder i strafferetten, til at forhindre udførelsen af arbejdet, f.eks. hvis man gør det med vilje. En overtrædelse af § 119, stk. 3, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Politiets erfaring er, at selv om de oplever stigende udfordringer med nysgerrige personer ved uheldssteder, følger langt de fleste heldigvis politiets anvisninger og afspærringer.

Herudover er det sådan ifølge færdselslovens § 7, stk. 5, at uvedkommende ikke må komme så tæt på et uheldssted eller brandsted, at redningsarbejdet eller slukningsarbejdet, herunder kørsel til eller fra stedet, derved hæmmes. Tilfælde, hvor forbipasserende tager billeder eller optager video af et uhelds- eller brandsted, vil efter omstændighederne kunne udgøre en overtrædelse af færdselslovens § 7, stk. 5, hvis redningsarbejdet af den grund er blevet hæmmet. For at kunne blive straffet efter bestemmelsen i færdselsloven er det et krav, at den pågældende har udvist uagtsomhed. En overtrædelse af færdselslovens § 7, stk. 5, straffes med bøde.

Men uanset hvad der end kræves – for man kan jo blive straffet efter de to bestemmelser – så ændrer det jo ikke ved, at man skal tænke sig om og grundigt overveje, om man er til gene for de politieller redningsfolk, der rent faktisk har noget at gøre på stedet. Vi har alle sammen et personligt ansvar for at udvise den fornødne hensynsfuldhed, respekt og omtanke for de tilskadekomne, og vi skal hver især gøre vores til, at politi og redningsmandskab i en ulykkessituation har de bedst mulige arbejdsvilkår.

Det skal jo ikke være sådan, at politi og redningsfolk skal have fokus på at fjerne nysgerrige og anmassende personer, der stimler sammen omkring et ulykkessted. Politiets primære fokus i ulykkessituationer er rettet mod at redde liv, at løse politimæssige opgaver i direkte tilknytning til ulykken, f.eks. trafikregulering og afskærmning, og at koordinere den samlede redningsindsats.

Når det er sagt, går jeg naturligvis ud fra, at politiet bruger de redskaber, de har. Det gælder også muligheden for at rejse sigtelse, hvis de vurderer, at det er relevant i den konkrete situation.

Som sagt tror jeg ikke, at der er noget nyt i, at ulykker er genstand for den menneskelige nysgerrighed, og trangen til at få det hele med og være tæt på, hvor det sker, kan måske være så stærk, at nogle her glemmer for en stund, hvordan deres adfærd også har konsekvenser, måske endda meget alvorlige konsekvenser for deres medmennesker.

Som jeg også nævnte under den tidligere forespørgselsdebat, brugte politiet i forbindelse med det store motorvejsuheld i marts Twitter til at gøre bilister i nærheden af uheldet opmærksom på, at de skulle give plads til redningskøretøjer. Politiet opfordrede samtidig til, at folk ikke delte billeder af de tilskadekomne på nettet. Politiet er opmærksom på udfordringerne med den uhensigtsmæssige adfærd, med nysgerrige personer ved ulykkessteder, og de har fokus på, hvordan de bedst imødegår udfordringen, når de rykker ud til en ulykke.

Myndighederne er altså allerede opmærksomme på problemet, men der er behov for en yderligere oplysningsindsats. Rigspolitiet vil derfor i dag komme med et oplysningsinitiativ – og igen her vil jeg også sige: Lad os bare kalde det en moralsk opsang – som skal være med til at øge borgernes opmærksomhed om deres adfærd i forbindelse med ulykker og få dem til at tænke mere over konsekvenserne af deres adfærd i sådan nogle situationer. Rigspolitiets vil samtidig generelt vejlede om, at det efter omstændighederne kan være strafbart at hindre eller hæmme politiets og redningspersonalets arbejde i ulykkessituationer.

Igen vil jeg også i denne forespørgselsdebat understrege, at vi alle har et personligt ansvar for at sikre os, at vi i ulykkessituationer respekterer de involverede, deres pårørende og deres brug for hjælp.

Kl. 16:13

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ministeren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Peter Kofod Poulsen. Værsgo.

Kl. 16:13

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Peter Kofod Poulsen (DF):

Tak for det, formand. Det er engang af en klog mand sagt om den menneskelige natur, at hvis man fyldte et teater op med folk, og man, efter de havde sat sig til rette og gjort sig klar, orienterede dem om, at der var sket et uheld uden for teatret, så vil de alle sammen myldre ud, fordi de hellere ville se uheldet, end de ville se det teaterstykke, de egentlig var gået ind for at se. Det gamle udsagn fortæller jo et eller andet om noget af det grimme ved den menneskelige natur, nemlig at nyheder om andres ulykker og katastrofer til alle tider har været noget, der har fanget vores interesse, og noget, man gerne vil opleve.

Det har desværre skabt nogle kedelige tendenser. Det betyder, at når der er trafikuheld, så ser man de her glokøer, som jeg tror de meget nedsættende kaldes, hvor hastigheden sættes ned, fordi folk vil nå at kigge med; nogle holder måske helt ind og holder stille; der dannes en kødrand af mennesker omkring ulykkesstedet, og det er noget, der i den grad kan være med til at sinke det arbejde, der skal gøres fra myndighedernes side for at sikre, at folk, der måtte være impliceret, hurtigst muligt kan få hjælp.

Der findes altså noget i den menneskelige natur, som i et eller andet omfang betyder, at folk drages af det her og stopper op. Nogle gør det, som ministeren var inde på i sin tale, måske ubevidst, og i det øjeblik, politiet gør dem opmærksom på, at de skal flytte sig, så vil de gerne rette ind og flytte sig. Det er den ubevidste del af det, og den er sådan set slem nok.

Så er der en anden del af det, og det er det, man i de her år ser rigtig meget til i Sverige eller andre europæiske lande, hvor folk måske mere bevidst forsøger at sinke eller genere myndighederne – brandvæsenet, ambulancer, politiet – når de rykker ud, og hvor man møder myndighederne med stenkast i stedet for med åbne arme, som man burde, når folk er i vanskeligheder. Det er den del, vi endnu måske kun sjældent har set noget til i Danmark sammenlignet med andre lande, men den er jo mindst lige så bekymrende, hvis man skal tro på, at udviklingen for resten af Europa på et eller andet tidspunkt også for alvor rykker til Danmark.

Så er der den del, der omhandler udrykningskørsel, hvor nogle benytter sig af muligheden for, at man kan trække efter en politibil eller en ambulance, der kommer i fuldt firspring for at redde liv, fordi det giver noget plads, hvilket også kan være til skade for andre mennesker.

Jeg synes, at når man kigger på, at respekten for autoriteter er faldende i lande som Danmark, så er det noget, vi bliver nødt til på en eller anden måde at håndtere. Som vi ser det i Dansk Folkeparti, er der to veje, man kan gå for at håndtere den her problemstilling.

For det første handler det om en mentalitetsændring, lige fra, at man selvfølgelig ikke holder ind og tager billeder, til, at man selvfølgelig heller ikke nogen sinde kunne finde på at kaste sten efter de folk, der udfører et meget vigtigt stykke arbejde for vores myndigheder.

For det andet er der sanktionsfronten. Vi er simpelt hen nødt til i meget høj grad at håndhæve de her regler og sørge for, at folk, der ikke kan finde ud af det her, får et ordentligt klap over fingrene. Vi er nødt til at sørge for, at der uddeles nogle gedigne bøder, og at risikoen for at få dem er stor. Det her må ikke bare være noget, hvor man trækker på skulderen og siger, at det jo nok går endda. Sådan skal det selvfølgelig ikke være.

Jeg synes, at ministeren særligt var inde på en god ting i sin tale, og det var den oplysningskampagne, man vil sætte i gang for at fortælle danskerne, at det her er problematisk. Ros til regeringen for det – det synes jeg er fornuftigt. Jeg synes også, man kunne overveje, om politiet har de redskaber, der skal til, for at man sådan for alvor kan sætte ind over for de her ting. Det kunne jo godt være, at man i langt højere grad, hvis man skal dokumentere nogle af de her ting – dokumentere, at folk står i vejen; dokumentere, at folk går meget tæt på og tager billeder eller generer nogle af dem, der arbejder; Fru Pernille Schnoor havde et godt eksempel på det i den foregående forespørgselsdebat, hvor hun fortalte om en situation, hvor det var lykkedes nogen at gøre det ret svært at lande med en helikopter, der skulle hjælpe en patient, der var kommet til skade – kunne overveje simpelt hen at plastre nogle af vores udrykningskøretøjer til med kameraer

og sikre, at folk, der bryder de her regler, bliver stillet til ansvar, og at der er en mulighed for, også efter de er kørt, at man kan finde frem til dem og sende dem et ordentligt bødeforlæg og sørge for, at de kommer til at betale bagefter. Altså simpelt hen sørge for, at det her ændres ved, at der kommer nogle meget, meget klare sanktioner. Det ville vi i Dansk Folkeparti i hvert fald være helt åbne over for, og det er noget af det, vi vil tage op fremadrettet.

Så skal jeg huske at læse et forslag til vedtagelse højt, som heldigvis har vundet ret bred opbakning, idet alle tre regeringspartier, Socialdemokratiet, Enhedslisten, Alternativet, Radikale og Dansk Folkeparti er med.

Forslag til vedtagelse

Folketinget understreger vigtigheden af det personlige ansvar og af, at man udviser hensynsfuldhed, respekt og omtanke i situationer, hvor personer er kommet til skade eller der er risiko herfor.

Folketinget noterer sig, at det efter omstændighederne vil være strafbart at lægge hindringer i vejen for, at ambulancereddere, brandfolk og politiet kan udføre deres arbejde. Folketinget noterer sig desuden, at politiet er opmærksomme på problemet, og at politiet fremover vil arbejde for at øge borgernes opmærksomhed på konsekvenserne af deres adfærd i ulykkes- og andre krisesituationer. (V 69)

Tak for ordet.

Kl. 16:19

Fierde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til hr. Peter Kofod Poulsen. Det oplæste forslag til vedtagelse indgår i de videre forhandlinger. Så går vi videre i ordførerrækken, og det er hr. Morten Bødskov, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 16:19

(Ordfører)

Morten Bødskov (S):

Tak for det, formand. Det er jo igen en forespørgsel, som er vigtig, og hvor det måske, som det har været nævnt, også handler nok så meget om moral, adfærd, værdier og en konstatering af, at i dag er det allerede strafbart, som både forespørgerne og justitsministeren har været inde på, hvis man lægger hindringer i vejen for politi, ambulance eller andet redningspersonale. Der er ingen tvivl om, at det må være forfærdeligt både for dem, som er kommet ud for en ulykke, men jo sandelig også for de myndigheder, som hver eneste dag kæmper for at komme frem til de her uhyggelige situationer, gøre deres arbejde, at de så nærmest skal kæmpe sig igennem den ene kø efter den anden, hvor folk, bevidst eller ubevidst, ikke kan finde ud af at flytte sig, for det handler jo om liv og legeme. Derfor er det godt, at vi får sat fokus på det.

Vi har lige inden forespørgslen her diskuteret en tangent af det, nemlig, at der jo også i de her situationer er folk, som ikke kan finde ud af, at man skal lade være med at stoppe op og tage billeder af de her situationer, og ej heller kan finde ud af, at man skal lade være med at dele dem på de sociale medier og nettet i øvrigt. Det her er jo en afart af det. Der er nogle steder i trafikken problemer med adfærden, og derfor synes jeg, at det er meget godt, det, som justitsministeren gør opmærksom på, at Rigspolitiet nu vil iværksætte en række tiltag, som sætter fokus på, at vi alle sammen har et ansvar for, at det her ikke finder sted. Så vi er meget tilfredse med, at justitsministeren og Rigspolitiet nu sætter de her ting i værk. Det her skal ikke finde sted, og det skal ikke være sådan, at de myndigheder, vi har, der skal passe på os, og som skal komme frem i de her situationer, bliver lagt hindringer i vejen.

Så Socialdemokratiet er helt enige i vigtigheden af at få den her debat. Det kan ikke være på sin plads, at nogen skal lægge hindrin-

ger i vejen eller besværliggøre redningspersonalets og politiets arbejde ved ulykker. Det hører ingen steder hjemme, det er ikke acceptabelt, og derfor støtter vi også det forslag til vedtagelse, som allerede nu har flertal i Folketinget, som forespørgeren også læste op.

Kl. 16:22

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til hr. Morten Bødskov. Den næste i rækken er hr. Preben Bang Henriksen, Venstre. Værsgo.

Kl. 16:22

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Folketinget behandler i dag en forespørgsel om, hvad Folketinget vil gøre for at forhindre nysgerrige og anmassende personer i at hindre eller besværliggøre redningspersonalets og politiets livsvigtige opgaver i forbindelse med ulykker.

Der er slet, slet ingen tvivl om, at forespørgselsdebatten her og baggrunden for den stillede forespørgsel har fuld opbakning i Venstre, skal jeg skynde mig at sige. Der er ingen – og jeg gentager ingen – i Danmark, der skal forsøge at forhindre redningspersonalets eller for den sags skyld politiets arbejde, hvad enten det er ved ulykker eller i anden sammenhæng, for vi har altså også set eksempler, hvor politiet ikke bliver modtaget i anden sammenhæng, så der gælder nøjagtig det samme her.

Det skal der skrides ind over for, og for mig er det bare vigtigt at understrege, at grundlaget for en indskriden fra myndighedernes side har vi gudskelov allerede i dag. Vi har straffelovens § 119, stk. 3, hvorefter det er ulovligt at forhindre den her form for arbejde, og vi har færdselslovens regler, hvorefter uvedkommende ikke må komme så nær til et uheldssted eller et brandsted, at redningsarbejdet eller slukningsarbejdet, herunder kørsel til og fra stedet, derved hæmmes. Så der er både regler som sagt i straffelovens § 119, og der er regler i færdselsloven, som forhindrer det.

Det er, som jeg sagde under den tidligere debat, desværre ikke nok, at vi har reglerne. De skal jo altså også føres ud i livet for at have en eller anden form for præventiv virkning. Der er det måske, at det har haltet inden for de senere år, grundet at politiet har måttet prioritere vigtigere ting, bander, terror, grænse og lignende, og det er der ikke noget at sige til.

Dertil kan jeg så bare sige, at i og med politiet nu får tilført bedre ressourcer, håber jeg også, at det her er et område, som man får overskud til at gøre noget ved, fordi uden en indsats er der ikke meget ved at have de pågældende regler i loven, så har det ikke megen generel præventiv virkning, for at sige det rent ud. Det er vigtigt, at politiet er opmærksom på problemerne, men det er jo bestemt også vigtigt, at borgerne er opmærksom på, at det er ulovligt, hvad enten det sker forsætligt eller uagtsomt, at komme til at hindre politiets arbejde ved ulykker. Derfor hilser jeg med glæde, at der kommer en oplysningsindsats omkring det her, og herunder altså også en oplysningsindsats om, hvor ulovligt det er, og hvad straffen i givet fald vil være, hvis man ikke retter sig efter det.

Så på det grundlag kan jeg sige, at Venstre i enhver henseende kan støtte det forslag til vedtagelse, der allerede har været læst op.

Kl. 16:25

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til hr. Preben Bang Henriksen. Den næste er fru Rosa Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:25

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg skal nok lade være med at tage så meget af jeres tid, for det burde jo være fuldstændig logisk for alle mennesker, at man selvfølgelig ikke skal forstyrre eller forhindre politiets eller redningspersonalets arbejde, når der er sket en ulykke. Det synes jeg i hvert fald bør være fuldstændig logisk for alle. Når DF rejser den her debat, må det være, fordi det ikke er det, og at Dansk Folkeparti oplever, at der er et problem her. Og hvis der er det, vil jeg da bare sige tak til DF for at rejse debatten.

Jeg vil også sige, selv om det på en eller anden måde virker lidt mærkeligt, når man kommer fra Enhedslisten, at det lyder rigtig godt, som justitsministeren sagde, at der kommer en moralsk opsang fra politiet om, at man selvfølgelig ikke skal forstyrre politiets arbejde, når de er ved at opklare en ulykke – eller redningspersonalets arbejde for den sags skyld. Og de skal selvfølgelig også gøre opmærksom på, at det altså er ulovligt. Det kan være, at der er mange danskere, der ikke ved det – det ved jeg ikke noget om – men altså, det er ulovligt, og man skal ikke gøre det, og det er også, kan man sige, moralsk forkasteligt, synes jeg, at forstyrre nogle, der er i gang med at redde nogle mennesker ved en ulykke.

Så jeg vil egentlig ikke sige så meget mere, andet end at vi også kan bakke op om det forslag til vedtagelse, der er blevet læst op. Og ellers vil jeg sige tak for debatten. Vi må jo så håbe, at det her på en eller anden måde virker, og at redningsarbejde ved ulykker ikke længere vil blive forstyrret.

Kl. 16:27

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til fru Rosa Lund. Den næste er hr. Villum Christensen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 16:27

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Selv om jeg nok ikke helt selv forstår det, har ulykker og uheld en stor tiltrækningskraft på nogle mennesker. De skal ligesom have det hele med, og det kan i nogle situationer skabe problemer for de mænd og kvinder, som skal redde liv. Det skal vi selvfølgelig dæmme op for, men jeg må også sige, at det selvfølgelig i sidste ende handler om et ansvar, der ligger hos den enkelte. Det er blevet nævnt tidligere, at det handler om moral, adfærd og værdier, og jeg kunne ikke være mere enig. Og ja, vi skal som samfund naturligvis gøre, hvad vi kan, for at forhindre det, bl.a. ved at straffe overtrædelser af lovgivning, som allerede eksisterer. Men man har altså også et personligt ansvar i det her, og det handler jo, ligesom vi drøftede det under den sidste forespørgselsdebat, på en eller anden måde om dannelse.

Så kan jeg forstå på ministeren, at Rigspolitiet er i gang med en oplysningskampagne – det blev kaldt en moralsk opsang, kunne jeg høre før. Og det kan vel ikke udtrykkes klarere; det er to gode ord, tror jeg, til lige præcis at udtrykke det, som det her handler om.

Så jeg har ikke så meget andet at sige, end at jeg håber på, at den her debat kan være med til at skabe opmærksomhed om problemet, så vi kan komme det her fænomen til livs. Vi støtter selvfølgelig også forslaget til vedtagelse.

Kl. 16:29

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til hr. Villum Christensen. Så er det fru Josephine Fock, Alternativet. Værsgo.

Kl. 16:29

(Ordfører)

Josephine Fock (ALT):

Tak for det. Og tak til DF for at rejse den her debat. Da jeg skulle sidde og forberede mig til debatten, som jo handler om, sådan som forespørgslen lyder, hvad regeringen vil gøre for at forhindre nysgerrige og anmassende personer i at hindre eller besværliggøre red-

ningspersonalets og politiets livsvigtige arbejdsopgaver i forbindelse med ulykker, så googlede jeg det for at finde artikler og episoder, for jeg havde egentlig en oplevelse af, at det her var noget nyt. Nu ved jeg ikke, om jeg er gået langt nok tilbage, men jeg blev overrasket over, at den første artikel, jeg faldt over, var fra 2004. Så det her er jo slet, slet ikke noget nyt, og jeg tror, jeg har en 10-20 artikler her, som viser, at i rigtig, rigtig mange tilfælde forstyrrer og ligefrem hindrer tilskuere politiets og redningsfolks arbejde på de steder, hvor ulykkerne sker.

I den artikel fra 2004 er der et citat fra en klinisk psykolog, Dodo Astrup, som skriver, at beskrivelsen af folks opførsel ikke er overraskende, og så citerer jeg:

»»Vi bliver draget af hverdagsdramaer, og det er et negativt træk hos folk, der gør, at vi vil se vold, blod og ødelæggelse. Man kan ligefrem tale om en tiltrækning af grusomheder,« siger Dodo Astrup. Hun fortæller, at folk i dag er mindre autoritetstro«, og det her er altså tilbage i 2004, »og dermed har mindre respekt for andres grænser. Det kan være forklaringen på, at folk ikke lytter til ordensmagten.« Og så siger hun videre: »Det er ganske enkelt forfærdeligt, at forældrene sørger for, at deres børn kan se ulykkerne. Det kan få store konsekvenser for børnene siden hen - de bliver skræmte og risikerer at blive langt mindre sensitive over for andres lidelser,« siger den kliniske psykolog.«

Det er usmageligt og forkasteligt, at tilskuere forhindrer redningsmandskabets og politiets arbejde, bare fordi de er nysgerrige efter at se en ulykke. Og det siger jo også, at ikke nok med, at redningsfolks arbejde bliver forhindret, men det kan faktisk have utrolig negative konsekvenser, hvis der f.eks. også er børn til stede. Derfor er det en vigtig debat, og jeg vil ligesom den tidligere ordfører for Enhedslisten sige tak til justitsministeren for at bruge udtrykket en moralsk opsang. Lige her er jeg enig med justitsministeren, og det er jo en hel fornøjelse at være.

Så tak til Dansk Folkeparti for debatten. Vi støtter Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse og ser frem til det videre arbejde på området, som forhåbentlig giver en positiv effekt forstået på den måde, at vores redningsfolk og vores politi selvfølgelig kan få lov til at arbejde i fred, når der sker ulykker. Tak for ordet.

Kl. 16:32

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til fru Josephine Fock. Så er det fru Zenia Stampe, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 16:32

(Ordfører)

Zenia Stampe (RV):

Tak for det. Der skal også lyde en tak herfra for at rejse debatten. Der er helt sikkert nogle, som måske ikke ligefrem stopper op i en ond mening, men heller i en god mening. Så er der også dem, heriblandt mig selv, som, når der sker noget, nogle gange tænker: Måske er der brug for hjælp, måske virker jeg kynisk og ligeglad, hvis jeg bare går videre. Men det er jo ikke dem, vi prøver at dæmme op for her; det er helt klart dem, som bare gerne vil se, hvad det nu er for noget, og er nysgerrige.

Jeg ved ikke helt, hvordan mulighederne egentlig er i dag for politiet. Man kan jo straffe folk for at forhindre redningsarbejde, men kan man egentlig udstikke en bøde på stedet? Det ved jeg ikke. Jeg ved heller ikke, om der vil være brug for det, og om det vil være et godt redskab for politiet. Det kunne jo godt være, at det som politimand – i stedet for at skulle køre lange retssager – kunne være godt bare at kunne sige: Ved I hvad, nu skal I fjerne jer, for ellers kan jeg altså stikke jer en bøde. Det ved jeg ikke.

Det lyder jo på debatten, som om vi faktisk har de juridiske instrumenter, vi har brug for, men at der måske bare er brug for en større opmærksomhed omkring problemet og en moralsk opsang –

og måske også fokus på det fra politiets side. Men når jeg så siger det igen, ved jeg, at der jo er tale om noget, vi siger rigtig tit, og i sådan en situation vil man jo helst have, at politiet bruger deres tid på at hjælpe med redningsarbejdet frem for at rende rundt og snakke med nysgerrige folk og udstikke bøder. Men omvendt kan det jo godt være det, der er nødvendigt for at skabe den ro og også præventivt sende det signal, at hvis der er ulykker og man stopper op, så skal det altså være for at hjælpe og ikke være, fordi man bare er nysgerrig og gerne vil være en del af noget sensationelt, så man kan fortælle det til dem derhjemme eller kollegerne.

Men jeg kan forstå på ministeren og på debatten her, at vi har de lovgivningsmæssige instrumenter, der er brug for; at politiet har de redskaber, de har brug for. Det synes jeg er vigtigt. Ellers vil vi såmænd være villige til også at tage skridt i den retning, men jeg forstår ikke på debatten at der er et behov for det. Så må vi jo ellers gøre, hvad vi kan her fra Christiansborgs side – ikke bare i forhold til at skabe de nødvendige instrumenter, men også i forhold til at komme med den opsang og sende det budskab videre ud gennem de kanaler, vi har, for også at få en mere offentlig og moralsk debat om adfærd i forbindelse med ulykker.

Vi støtter op om forslaget til vedtagelse.

Kl. 16:35

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til fru Zenia Stampe. Den næste er hr. Naser Khader, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:35

(Ordfører)

Naser Khader (KF):

Tak, formand, og tak igen til Dansk Folkeparti for endnu en interessant forespørgselsdebat. Det er selvklart, at tilskueres nysgerrighed ikke må stå i vejen for politiets, ambulancefolks eller brandfolks arbejde. Det er uacceptabelt og viser mangel på respekt. Det kan handle om liv og død.

Det er også strafbart i dag i henhold til straffelovens § 119, stk. 3, der kriminaliserer, at man hindrer politiets, ambulancefolks og brandfolks arbejde, hvis det gøres med forsæt, som det hedder. Strafferammen går i dag fra bøde til 1½ års fængsel. Når man spørger politiet om deres erfaringer, siger de, at de fleste borgere har respekt for deres arbejde, anvisninger og afspærringer. At borgere står i vejen, er mere undtagelsen end reglen, og nogle gange sker det ubevidst. Og når det gælder dem, der gør det bevidst, må man bruge de bestemmelser, der er, i forhold til at retsforfølge dem. Det gælder også færdselslovens § 7, stk. 5, som siger, at man ikke må komme for tæt på ulykkessteder og hindre de professionelles samarbejde.

Men uanset denne lovgivning kræver det også, at borgerne tænker sig godt om. Det kræver, at man udøver selvdisciplin i den slags situationer. Politiet og redningsfolk skal ikke bruge kostbare minutter på at fjerne nysgerrige fra ulykkessteder. Dette oplysningsarbejde har jeg forstået politiet vil videreformidle; man forpligter sig til en oplysningsindsats, og det synes vi er fremragende. Så tak for ordet.

Kl. 16:37

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til hr. Naser Khader. Det var den sidste i ordførerrækken, og dermed er vi nået til justitsministeren. Værsgo.

Kl. 16:37

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Tak. Jeg er rigtig glad for de tilkendegivelser, der er kommet, for ligesom den forrige forespørgselsdebat har den her jo heller ikke haft meget debat, men har mere været en konstatering eller understregning af, at vi står sammen om at være ret enige om det her. Jeg er også glad for, at vi har mulighederne for at kunne sætte ind og kunne

straffe. Jeg har også lyttet til hr. Peter Kofod Poulsens udsagn om, hvad vi skal være særlig opmærksomme på fremover. Jeg synes også, han i sin tale her meget klart sætter fingeren på problemet, altså at det skyldes manglende omtanke og den del af den menneskelige natur – bevidst eller ubevidst – der gør, at vi agerer meget underligt nogle gange.

En ting er selvfølgelig det ubevidste, som jeg tror kan ligge dybt i folk – og så skal de bare skynde sig at flytte sig, når de bliver bedt om det – men det er ud over al fatteevne, at folk kan få sig selv til bevidst at genere. Men det har vi så heldigvis også nogle måder at sætte ind over for på.

Ligesom i den tidligere forespørgsel er jeg glad for, at vi står sammen om det. Jeg er glad for, at der er et Folketing her, der siger, at det for det første handler om, at der selvfølgelig skal være en lovgivning på plads, men også at vi for det andet skal tale om det – at der bliver sat den her oplysningskampagne i gang. Det handler om god moral. Jeg ved godt, at det jo ikke er sådan hver dag, vi i Folketingssalen står og taler om en moralsk opsang osv., og det skal man også bruge med omhu, for alt kan jo ikke være en moralsk opsang. Men lige her er en moralsk opsang de rigtige ord, for folk, der forhindrer redningsberedskabets og politiets arbejde, er slet og ret nogle, der har brug for en moralsk opsang. Jeg tror, de fleste af os her nok er opdraget med, at når politiet siger noget, gør man, hvad der bliver sagt. Sådan skal det selvfølgelig gælde for alle.

Så igen tror jeg, det er vigtigt, og jeg tror, ord betyder noget – ligesom med ordene i den sidste forespørgselsdebat, F 29. Jeg tror, det betyder noget, hvad vi siger; jeg tror, det betyder noget med de debatter, vi sætter i gang; jeg tror, det betyder noget, at politiet sætter gang i en oplysningskampagne og man rundt ved middagsbordene og på arbejdspladser og andre steder kommer til at tale om det her. Forhåbentlig er der nogle, der hører om det på den ene eller den anden eller den tredje måde, ved at vi bruger vores tid på at tale om det. Og så kan vi håbe, at det giver stof til eftertanke. Det håber jeg meget, og jeg vil som sagt endnu en gang bare sige tak til Dansk Folkeparti for at rejse den her diskussion. Vi kan alle sammen blive enige om, at det er moralsk forkert, men hvornår er det lige, vi får talt om det? Det får vi så gjort her, og det synes jeg fortjener stor anerkendelse.

Kl. 16:40

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til justitsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg gør opmærksom på, at det stillede forslag til vedtagelse først kommer til afstemning torsdag den 31. maj 2018.

Kl. 16:40

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så er der ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 30. maj 2018, kl. 8.00. Så det kunne tyde på en lang dag: kl. 8.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:40).